

Trys Išventintieji

KIBALIONAS

Senajo Egipto ir Senosios Graikijos
hermetinės filosofijos mokymas

NEIŠVENTINTIESIEMS TIESOS LŪPOS NEPRABYLA

Čikaga, 1940 m.

Šis hermetinio mokymo traktatas su pagarba pašvenčiamas **Hermiui Trismegistui**, seniesiems egiptiečiams žinomam kaip DIDŽIAUSIAS IŠ DIDŽIAUSIŲ ir MEISTRŲ MEISTRAS

Anotacija

Kibalionas – Hermio paliktų žinių pradžiamokslis: aksiomos, aforizmai, sentencijos ir komentarai. Naudodami šioje knygoje pateiktas žinias bei patarimus, jūs galėsite praktiškai įvaldyti savo būsenas, susikurti naujus įpročius ir naują charakterį.

...Dar tais laikais, dabartinės rasės priešaušryje, kai Hermis vaikščiojo tarp žmonių, savo pasekėjams jis patikėjo šventąją *Toto Knygą*. Ši Knyga – užslaptintas procesas, kuris gali atnešti žmonijos atgimimą. Tai raktas ir kitiems jo kūriniams.

Šioje Knygoje Hermis visai žmonijai atvėrė vienintelį Kelią, ir jau ištikus amžius visų laikų ir visų tikėjimų didieji Išminčiai siekia nemirtingumo šiuo Keliu. Ir mūsų dienomis yra keletas slaptų mokyklų, kuriose uždegamas Hermio žibintas. Bet ir be šių mokyklų, ir iš viso be jokių mokyklų, Hermio žibintas nušvies kiekvieną žinių siekiantį protą, vieninteliu Keliu išves į atgimimą.

ĮVADAS

Studijuojantiems ar tyrinėjantiems slaptuosius mokslus su malonumu pristatome šį nedidelį darbą, pagrįstą senu kaip pasaulis hermetiniu mokymu. Šiuo klausimu rašyta taip mažai (išskyrus begalines nuorodas į mokymą daugelyje darbų apie okultizmą), kad atkaklūs slaptųjų tiesų ieškotojai, be abejonės, turėtų džiaugtis šia knyga. Šio darbo tikslas – ne skelbti kokią nors filosofiją ar doktriną, bet trumpai išdėstyti mokiniams Tiesą, kuri padės sujungti į vieną visumą daug atskirų okultinio mokslo žinių, kurių jie yra įgiję, bet kurios akivaizdžiai prieštarauja vienos kitoms ir dažnai išgąsdina ar atstumia pradedančiuosius. Mes neketiname statyti naujos žinių šventovės, bet ketiname įduoti mokiniams į rankas meistriškumo raktą, kuriuo jie galės atrakinti misterijos šventovės vidines duris, iki kurių jie jau priėjo pro pagrindinį įėjimą.

Visame pasaulyje niekas taip stipriai nesaugojo jokių kitų okultinių mokymų, kaip hermetinio mokymo fragmentų, kurie mus pasiekė per tūkstantmečius, prabėgusius nuo tų laikų, kai didysis šio

mokslo pradininkas, Hermis Trismegistas, „Dievų Raštininkas“ gyveno Egipte, kai ten formavosi dabartinė žmonių rasė. Abraomo amžininkas ir, jeigu legendos neklysta, garbaus išminčiaus vadovas, Hermis buvo ir yra didžioji centrinė okultizmo saulė, kurios spinduliai nušviečia begalinius, nuo tų laikų tebeskelbiamus mokymus. Visi pagrindiniai, esminiai mokymai, kuriais remiasi kiekvienos rasės ezoteriniai mokslai, gali būti atsekti iki pat Hermio. Net seniausieji Indijos mokymai neabejotinai kyla iš hermetinio mokymo.

Daug pažangių okultistų iš Gango žemės keliaudavo į Egipto žemę, kad atsisėstų prie meistro kojų. Iš jo jie gavo meistriškumo raktą, kuris paaiškino ir sujungė jų skirtingus požiūrius, ir taip buvo tvirtai sukurtas slaptasis mokslas. Ir iš kitų kraštų atkeliaudavo išminčių, kurie laikė Hermį meistrų meistru. Jo įtaka buvo tokia didelė, kad, nepaisant gausių nuklydimų nuo šio kelio per amžius įvairiose šalyse, vis dar galima rasti esminių panašumų bei atitikimo, slypinčių daugumoje dažnai netgi prieštaringų teorijų, skleidžiamų ir mokomų tose įvairiose šalyse šiomis dienomis. Palyginamosios religijotyros studentas lengvai pastebės hermetinio mokymo įtaką kiekvienoje žmonėms žinomojoje religijoje, ar ji būtų mirusi, ar plačiai paplitusi mūsų laikais. Nepaisant prieštaravimų, visada yra tam tikrų bendrumų, ir hermetinis mokymas veikia kaip didysis sutaikytojas.

Atrodo, kad Hermio gyvenimo darbas buvo sėti didžią tiesos sėklą, kuri išaugo ir sužydo gausiomis, keistomis formomis, o ne kurti vieną vyraujančią filosofijos mokyklą, vieną pasaulinę mintį. Visgi kiekviename amžiuje pirmines, neiškraipytas jo dėstytas tiesas saugodavo keletas žmonių, kurie, atmesdami gausius nepakankamai išsilavinusius mokinius bei ieškotojus, išlaikė hermetinį paprotį ir perduodavo šią tiesą tik keletui pasiruošusių ją suvokti ir įvaldyti. Tiesa būdavo perduodama *iš lūpų į ausį*. Kiekvienoje kartoje, įvairiose pasaulio šalyse visada buvo keletas išventintųjų, kurie palaikė degančią hermetinio mokymo ugnį ir kurie troško savo lempomis pridegti mažesnes išorinio pasaulio lempeles, kai tiesos šviesa blankdavo ir skėsdavo nemokšiškumo debesyse, kai lempų dagtis užteršdavo svetima medžiaga. Visada būdavo keletas, kurie ištikimai prižiūrėdavo tiesos altorių, ant kurio degė amžina išminties lempa. Šie žmonės paaukojo savo gyvenimus meilės darbams, apie kuriuos taip tiksliai parašė poetas:

„O, neleisk liepsnai mirti! Puoselėtai per amžius tamsioje oloje – jos šventose šventyklose puoselėtai. Maitinamai tyrų meilės dvasininkų – neleisk liepsnai mirti!“

Šie žmonės niekada nesiekė masių pripažinimo ar gausių pasekėjų. Jie abejingi tiems dalykams, nes žino, kaip mažai kiekvienoje kartoje yra tokių, kurie pasiruošę tiesai ar kurie ją atpažintų, jeigu ji jiems būtų pateikta. Jie saugo „gryną mėsą suaugusiems“, kol kiti teikia „pieną vaikams“. Jie saugo išminties perlus keletui išrinktųjų, kurie įvertins jų vertę ir dėvės juos savo karūnose, bet nemėtys jų materialistėms, vulgarioms kiaulėms, kurios tik mindytų perlus į purvą ir maišytų juos su savo bjauriu protiniu maistu. Ir visgi šie žmonės niekada nepamiršo pradinio Hermio mokymo, kad tiesos

žodžius reikia perduoti tiems, kurie pasiruošę juos išgirsti. Toks mokymas pateikiamas Kibalione: *kur žengia meistro pėda, ten plačiai atsiveria ausys tų, kurie pasiruošę jo mokymui*. Ir dar: *kai mokinio ausys pasiruošę girdėti, atsiranda lūpos, kurios užpildo jas išmintimi*. Tačiau jie griežtai laikėsi dar vieno hermetinio aforizmo iš Kibaliono: *nejšventintiesiems tiesos lūpos neprabyla*.

Yra žmonių, kurie kritikuoja šią hermetistų nuostatą ir kaltina juos tokia uždaramo ir atsiskyrimo politika neišreiškiant tikrosios dvasios. Tačiau pažvelkime atgal: istorijos puslapiai atskleis išmintį meistrų, kurie suvokė pastangų kvailybę siekiant mokyti pasaulį to, ko šis nebuvo pasiruošęs ir visai nenorėjo gauti. Hermetistai niekada nesiekė tapti kankiniais, priešingai, jie tyliai sėdėjo šone su užuojautos šypsena lūpose, kai „nemokšos niršo“ ar savo įpročiu linksminosi pasmerkdami kankinimams ir mirčiai kilniausius, bet suklaidintus entuziastus, kurie įsivaizdavo galį perteikti barbarų rasei tiesą, įmanomą suvokti tik išrinktiesiems, toli pažengusiems Kelyje. Persekiojimo dvasia neišnyko iki šių dienų. Yra tokių hermetinių mokymų, kurie, jeigu būtų viešai paskelbti, sukeltų daugumos mokytojų panieką ir užgauliojimus bei paskatintų juos vėl šaukti: „Ant kryžiaus! Ant kryžiaus!“. Šiame nedideliame darbe mes pasistengėme suteikti jums fundamentalių Kibaliono mokymų bendrą vaizdą, pateikti darbinius principus ir leisti juos taikyti jums patiems, bet nesistengėme perteikti visų mokymo smulkmenų. Jeigu jūs esate tikras mokinys, jūs pajėgsite įvaldyti ir taikyti šiuos principus, jeigu ne – tuomet turite toks tapti, kitaip hermetinis mokymas jums tebus „žodžiai, žodžiai, žodžiai“.

HERMETINĖ FILOSOFIJA

Nejšventintiesiems tiesos lūpos neprabyla

Iš senojo Egipto atėjo pagrindiniai slaptieji ir okultiniai mokymai, kurie per daugelį tūkstančių metų padarė stiprų poveikį visų rasių, tautybių ir tautų filosofijai. Egipte – piramidžių ir sfinksų žemėje – gimė slapta išmintis ir mistiniai mokymai. Iš jo slaptąjį mokymą pasisavino visos tautos. Indija, Persija, Chaldėja ir Midija, Kinija, Japonija, Asirija, Senovės Graikija ir Roma bei kitos senosios šalys – visos laisvai dalyvavo žinių puotoje, kurioje Izidės žemės hierofantai bei meistrai taip plačiai teikė žinias tiems, kurie ateidavo prie didžiojo mistikos bei okultinių žinių gausybės rago pasiruošę semtis tų žinių, kurias senosios žemės išminčiai surinko į vieną vietą.

Senajame Egipte gyveno didieji adeptai ir meistrai, kurių niekas niekada nepranoko, su kuriais retai ką palygindavo per ištisus amžius, prabėgusius nuo didžiojo Hermio laikų. Egipte veikė didžioji mistikų ložių ložė. Pro jos duris įžengdavo neofitai, kurie vėliau jau kaip hierofantai, adeptai bei meistrai iškeliavdavo į visas pasaulio šalis, nešdamiesi tiksliai žinias, kurias buvo pasiruošę, stengėsi

ir norėjo perduoti tiems, kurie buvo pasiruošę tokias žinias gauti. Visi okultizmo mokiniai jaučiasi skolingi šiems garbiems senosios žemės meistrams.

Bet tarp šių didžiųjų senojo Egipto meistrų kažkada gyveno vienas, kurį meistrai vadino meistrų meistru. Tas žmogus, jeigu tik jis iš tikrųjų buvo „žmogus“, gyveno Egipte pačiais seniausiais laikais. Jis buvo žinomas kaip Hermis Trismegistas. Jis buvo okultinės išminties tėvas, astrologijos pradininkas, alchemijos atradėjas. Per prabėgusius tūkstančius metų jo gyvenimo detales istorija prarado, nors daugelis senųjų šalių ginčijosi tarpusavyje, siekdamas pasisavinti garbę būti jo tėvyne. Tiksliai jo gyvenimo Egipte data tuo savo įsikūnijimu šioje planetoje dabar nežinoma, bet ji priskiriama ankstyvosiomis senųjų Egipto dinastijų dienomis daug anksčiau už Mozę. Didžiausi autoritetai laiko jį Abraomo amžininku, o kai kurios žydų tradicijos eina dar toliau, tvirtindamos, kad Abraomas dalį savo mistinių žinių gavo iš paties Hermio.

Bėgant metams po jo išėjimo iš šio gyvybės plano (tradicijos tvirtina, kad jis fiziniu kūnu gyveno tris šimtus metų), egiptiečiai sudievinavo Hermį ir įtraukė į savo dievų panteoną Toto vardu. Po daugelio amžių Senovės Graikija taip pat padarė jį vienu iš savo gausių dievų, pavadinusi jį Hermiu – išminties dievu. Egiptiečiai jo atminimą garbino daug amžių – dešimtis amžių – ir vadino jį Dievų Raštininku, vainikavo senuoju titulu „Trismegistas“, kuris reiškia „Triskart Didis“, „Pats Didžiausias“, „Didžiausias iš Didžiausiųjų“ ir t. t. Hermio Trismegisto vardas buvo garbinamas visose senosiose žemėse ir tapo išminties šaltinio sinonimu.

Net ir dabar mes naudojames terminu „hermetinis“, norėdami apibūdinti tai, kas slapta, užslėpta, taip uždara, kad niekas negali išeiti, ir t. t. – vien todėl, kad Hermio pasekėjai visada tesėjo principą savo mokymą išlaikyti paslapyje. Jie niekada netikėjo „perlų mėtymu kiaulėms“, bet greičiau jau laikėsi principo: „pienas kūdikiams“, „mėsa stipriems vyrams“. Šie posakiai šiandien žinomi krikščioniškojo Šventojo Rašto skaitytojams, tačiau juos egiptiečiai naudojo daug amžių prieš Kristaus gimimą.

Kruopšti tiesos neplatinimo politika visada buvo būdinga hermetikams iki pat mūsų dienų. Hermetinį mokymą galima rasti visuose kraštuose, tarp visų religijų, bet jis niekada nesitapatino su jokia konkrečia šalimi ar religine sekta. Tai dėl senųjų mokytojų perspėjimo neleisti slaptajam mokymui susikristalizuoti iki tikėjimo. Šio perspėjimo išmintis akivaizdi beveik visiems, žinantiems istoriją.

Senasis Indijos ir Persijos okultizmas išsigimė ir buvo prarastas vien todėl, kad mokytojai tapo žyniais bei šventikais ir sumaišė teologiją su filosofija, dėl to okultizmas Indijoje ir Persijoje po truputį buvo prarastas tarp gausybės religinių prietarų, kultų, tikėjimų ir „dievų“. Taip atsitiko ir Senovės Graikijoje bei Romoje, taip atsitiko su gnostikų bei ankstyvųjų krikščionių hermetiniais mokymais, prarastais Konstantino laikais, kai jo geležinė ranka užsmagė filosofiją teologijos virve,

palikdama krikščionių bažnyčiai tai, kas buvo jos esmė ir dvasia, bet priversdama ją daugelį amžių eiti apgraibomis, kol ji rado atgalinį kelią į senąjį tikėjimą, tačiau egzistuoja simptomai, akivaizdūs visiems akylesniems XX amžiaus tyrinėtojams, kad bažnyčiai mūsų dienomis sunkiai sekasi atgauti savo senuosius mistinius mokymus.

Visada buvo keletas ištikimų sielų, kurios išlaikė gyvą liepsną, su meile saugojo ją, neleido gesti jos šviesai. Šių narsių širdžių ir bebaimių protų dėka tiesa vis dar su mumis. Bet jos neįmanoma rasti knygoje, net didžiuliuose knygų kiekiuose. Ji keliavo grandine iš meistro mokiniui, iš iššventintojo hierofantui, *iš lūpų į ausį*. Jeigu ji būdavo pilnai užrašoma, tai jos reikšmę taip užšifruodavo alchemijos ir astrologijos terminais, kad tik turintis raktą tegalėdavo ją teisingai perskaityti. Tai buvo būtina norint išvengti viduramžių teologų persekiojimo, kai jie kardu bei ugnimi, laužais, kartuvėmis bei kryžiais kovojo su slaptaisiais mokymais. Iki pat šių dienų sunku rasti patikimų hermetinės filosofijos knygų, nors apie atskiras okultizmo fazes rašytose knygoje ir egzistuoja begalė nuorodų į ją. Ir visgi hermetinė filosofija yra vienintelis meistriškumo raktas, kuris atvers visas okultinių mokymų duris.

Ankstyvaisiais laikais egzistavo tam tikrų, pagrindinių, mokytojo mokiniui perduodamų hermetinių principų rinkinys, kuris buvo žinomas kaip „KIBALIONAS“ – tikslūs šio termino reikšmė ir turinys prarasti prieš daugelį amžių, tačiau pats mokymas žinomas tiems, kam jis per amžius buvo perduodamas *iš lūpų į ausį*. Tiek, kiek mes žinome, jo įsakymai niekada nebuvo užrašyti ar atspausdinti. Tai buvo tiesiog maksimų, aksiomų ir citatų rinkiniai, nesuprantami pašaliniais, bet gerai suprantami mokiniams po to, kai juos savo neofitams paaiškino ir pavyzdžiais paremdavo hermetikų iššventintieji. Šie mokymai iš tikrųjų sudarė pagrindinius hermetinės alchemijos meistriškumo principus, kurie, priešingai viešajai nuomonei, labiau veikė proto jėgų, o ne fizinių elementų srityje: kai vienos proto vibracijų rūšys verčiamos kitomis, o ne vieni metalai verčiami kitais. Legenda apie filosofinį akmenį, gebantį paprastus metalus paversti auksu, hermetinės filosofijos atžvilgiu tebuvo tik alegorija, kurią lengvai suvokdavo visi tikrojo hermetizmo mokiniai.

Savo nedidelėje knygelėje, kuri yra tik pirmoji pamoka, kviečiame mokinius išstudijuoti hermetinį mokymą – koks jis pateiktas Kibalone ir kaip aiškiname jį mes, kuklūs mokymo mokiniai, turintys iššventintųjų titulą ir tebesantys mokiniais prie Hermio, meistrų meistro, kojū. Mes pateikiame jums daugelį Kibaliono maksimų, aksiomų ir citatų kartu su paaiškinimais ir pavyzdžiais, kurie, kaip mes sprendžiame, padės lengviau suprasti mokymą šiuolaikiniams mokiniams, ypač tais atvejais, kai pirminis tekstas specialiai užšifruotas neaiškiais terminais.

Autentiškos Kibaliono aksiomos, maksimos ir citatos tekste išskiriamos įstrižu šriftu, kad taip jos būtų deramai įvertintos. Mes tikime, kad daugelis mokinių, kuriems siūlome šį nedidelį darbą,

pasiims iš jo puslapių tokią pačią naudą kaip ir daugelis tų, kurie šiuo keliu į meistriškumą ėjo per amžius, prabėgusius nuo Hermio Trismegisto, meistrų meistro, didžiausio iš didžiausiųjų, laikų.

Kibaliono žodžiais tariant:

Kur žengia meistro pėda, ten plačiai atsiveria ausys tų, kurie pasiruošę jo mokymui.

Kai mokinio ausys pasiruošę girdėti, atsiranda lūpos, kurios užpildo jas išmintimi.

Atitinkamai pagal mokymą klojasi ir šios knygos kelias pas tuos, kurie subrendę gauti instrukcijas – ji patrauks dėmesį tų, kurie pasiruošę mokymui. Ir, analogiškai, kai mokinys bus pasiruošęs suvokti Tiesą, tada pas jį ateis ši nedidelė knyga. Toks yra DĖSNIS. Hermetinis priežasčių ir pasekmių principas savo traukos dėsnio aspektu suves į vieną vietą lūpas ir ausį – knygą ir mokinį.

TEBŪNIE TAIP!

SEPTYNI HERMETINIAI PRINCIPAI

Tiesos principai yra septyni; tas, kuris juos sąmoningai žino, įgauna maginį raktą, kurio prisilietimas atveria visas šventovės duris.

Septyni hermetiniai principai – visos hermetinės filosofijos pagrindas – yra šie:

1. Proto principas.
2. Analogijos principas.
3. Vibracijos principas.
4. Poliariškumo principas.
5. Ritmo principas.
6. Priežasčių ir pasekmių principas.
7. Lyties principas.

Šie septyni principai nuosekliai išdėstyti ir paaiškinti pamokų tekstuose, bet jau dabar galime pateikti kiekvieno iš jų trumpą aiškinimą.

PROTO PRINCIPAS

Viskas yra Protas; Visata yra protinė.

Šis principas įkūnija tiesą, kad *Viskas yra Protas*. Jis paaiškina, kad Viskas (kuris yra materiali realybė, suprantama kaip visi išoriniai pasireiškimai bei reiškiniai, kuriuos mes žinome sąvokomis materiali visata, gyvenimo reiškiniai, materija, energija, – kitaip tariant, viskas, kas akivaizdu mūsų

jutimų organams) – yra dvasia, kuri pati savaime nepažini ir nenusakoma, bet kurią galima laikyti arba suvokti kaip visuotinį, begalinį, gyvą Protą. Šis principas taip pat paaiškina, kad visas reiškinių pasaulis, arba Visata, yra tiesiog Visko Proto kūryba, paklūstanti daiktų kūrimo dėsniams, ir kad Visata, tiek savo visuma, tiek ir dalimis ar atskirais vienetais egzistuoja Visko Prote, kuriame mes gyvename, judame ir egzistuojame. Šis principas, įrodydamas protinę Visatos prigimtį, lengvai paaiškina galimus protinius ir psichinius reiškinius, kurie taip stipriai traukia visuomenės dėmesį ir kurie be tokio principo yra nepažinūs ir sukelia realias kliūtis moksliniams metodams.

Šio didžio hermetinio proto principo suvokimas suteikia žmogui galimybę labai lengvai perprasti Proto Visatos dėsnius ir taikyti juos savo gerovei bei vystymuisi.

Hermetizmo mokinys įgyja sugebėjimą protingai naudoti didįjį Proto dėsni, užuot naudojėsis juo nemokėsiškai. Su meistriškumu raktu mokinys gali atrakinti daugybę proto ir psichikos žinių šventovės durų ir žengti pro jas laisvai bei sąmoningai. Šis dėsnis paaiškina tikrąją energijos, jėgos bei materijos prigimtį, o taip pat kodėl ir kaip visos jos paklūsta Proto meistriškumui. Prieš daugelį amžių vienas iš senųjų hermetizmo meistrų rašė: „*Kas suvokė Visatos protinės prigimties tiesą, tas iš tikrųjų pasistūmėjo kelyje į meistriškumą*“. Dabar šie žodžiai teisingi lygiai taip pat kaip ir tada, kai jie buvo parašyti. Be tokio rakto meistriškumas neįmanomas, ir mokinys veltui belsis į daugybę šventovės durų.

ANALOGIJOS PRINCIPAS

Kaip viršuje, taip ir apačioje; kaip apačioje, taip ir viršuje.

Šis principas įkūnija tiesą, kad visuomet egzistuoja atitikimas tarp dėsnių ir reiškinių skirtinguose būties bei gyvybės lygiuose. Šiuose žodžiuose – *kaip viršuje, taip ir apačioje; kaip apačioje, taip ir viršuje* – slypi sena hermetinė aksioma. Šio principo įvaldymas padeda išspręsti daug tamsių paradoksų ir užslėptų gamtos paslapčių.

Už mūsų pažinimo ribų egzistuoja kiti lygiai, bet jeigu mes jiems pritaikysime analogijos principą, tai sugebėsime suvokti daug ką iš to, kas kitaip mums būtų nesuvokiama. Šis principas, būdamas visuotinai taikytinas įvairiuose Visatoje egzistuojančiuose materijos, proto ir dvasios lygiuose, yra universalus dėsnis.

Senieji hermetistai šį dėsni laikė viena iš svarbiausių proto priemonių, su kurių pagalba žmogus sugebės atmesti visas kliūtis, slepiančias nuo mūsų nežinomybę. Su jo pagalba netgi galima pakelti Izidės skraistę tiek, kad akimirksniu taptų įmanoma žvilgtelėti į dievybės veidą.

Kaip geometrijos dėsniai leidžia žmogui ištirti tolimas žvaigždes ir išmatuoti jų judėjimą sėdint observatorijoje, lygiai taip pat analogijos principo žinojimas leidžia žmogaus minčiai argumentuotai pereiti nuo žinomo prie nežinomo. Tirdamas monadą, jis suvokia arkangelą.

VIBRACIJOS PRINCIPAS

Nieko nėra ramybės būsenos, viskas juda, viskas vibruoja.

Šis principas įkūnija tiesą, kad *viskas juda, viskas vibruoja ir nieko nėra ramybės būsenos*, – tuos faktus, kuriuos patvirtina šiuolaikinis mokslas ir kurie patenkina kiekvieną naują mokslinį atradimą. Ir visgi šį hermetinį principą prieš tūkstančius metų paskelbė senojo Egipto meistrai. Šis principas paaiškina, kad skirtumai tarp skirtingų materijos, energijos, proto ir netgi dvasios pasireiškimų daugiausia priklauso nuo vibracijų greičio kitimo. Pradedant nuo Visko, kuris yra gryna dvasia, ir baigiant grandioziškiausiomis materijos formomis – visa kas vibruoja. Kuo aukštesnė vibracija, tuo aukščiau forma yra skalėje. Dvasia vibruoja taip energingai ir greitai, kad praktiškai atrodo esanti ramybės būsenos: kaip greitai besisukantis ratas mums atrodo nejudantis. Kitame skalės gale – grandioziškos materijos formos, kurių vibracijos tokios žemos, kad jos taip pat atrodo nejudančios. Tarp šių polių egzistuoja milijonai milijonų įvairiausių vibracijų laipsnių.

Nuo mažiausių dalelių bei elektronų, atomų bei molekulių iki pasaulių bei galaktikų – viskas vibruoja. Tai taip pat teisinga jėgos bei energijos planams (kurie taip pat yra ne kas kita, kaip skirtingų laipsnių vibracijos), o taip pat ir proto planams (kurių būvis priklauso nuo vibracijų) ir netgi dvasios planams. Šio principo suvokimas, naudojant atitinkamas formules, leidžia hermetizmo mokiniui kontroliuoti tiek savas, tiek ir svetimas minčių vibracijas. Meistrai taip pat taiko šį principą, nugalėdami gamtos reiškinius ir įvairiais būdais juos valdydami. *Kas suvokė vibracijų principą, tas sugriebė valdžios skeptrą*, — sako vienas iš senųjų rašytojų.

POLIARIŠKUMO PRINCIPAS

Viskas yra dvejopa; viskas turi savo polių; viskas turi savo priešybę; panašus ir nepanašus yra vienas ir tas pats; priešybės identiškos savo prigimtimi, bet skiriasi laipsniu; kraštutinumai sutampa; visos tiesos – tik pusiau tiesos; visus paradoksus galima suderinti.

Šis principas įkūnija tiesą, kad *viskas yra dvejopa, viskas turi savo polių; viskas turi savo priešybę* – visa tai senos hermetinės aksiomos. Poliariškumo principas paaiškina daug kam nevilgtį keliančius paradoksus, išreiškiamus taip: *tezė ir antitezė identiškos savo prigimtimi, bet skiriasi laipsniu; priešybės identiškos, skiriasi tik savo laipsniu; priešybių poras galima suderinti; kraštutinumai sutampa; viskas egzistuoja ir neegzistuoja vienu ir tuo pačiu metu; visos tiesos – tik*

pusiau tiesos, kiekviena tiesa pusiau neteisinga; viskas turi dvi puses; ir t. t. Jis paaiškina, kad viskas turi du polius, arba du priešingus aspektus, ir kad „priešybės“ iš tikrųjų tėra vieno ir to paties dvi kraštutinybės su tarp jų esančia gradacijų daugybe bei įvairove. Pvz., karštis ir šaltis, būdami priešybėmis, iš tikrųjų yra vienas ir tas pats, skiriasi tik vieno ir to paties laipsniai. Pažvelkite į savo termometrą ir pamėginkite nustatyti, kur baigiasi šiluma ir prasideda šaltis. Nėra tokio dalyko kaip absoliučiai šilta arba absoliučiai šalta, abu terminai tiesiog reiškia vieno ir to paties skirtingus laipsnius, o tai yra vienas ir tas pats, kas pasireiškia kaip šiluma ir šaltis, ir tėra vibracijų forma, jų variantai ir greitis. Todėl šiluma ir šaltis yra du poliai to, ką mes vadiname šiluma, – ir šie jos pasireiškimai tėra poliariškumo principo išraiška. Tas pats principas pasireiškia šviesos ir tamsos atveju, nes jie taip pat yra vienas ir tas pats, skiriasi tik laipsniu tarp dviejų reiškinio polių. Kur baigiasi tamsa ir prasideda šviesa? Koks skirtumas tarp didelio ir mažo? Tarp sunkaus ir lengvo? Tarp aštraus ir buko? Tarp triukšmo ir tylos? Tarp aukšto ir žemo? Tarp pliuso ir minuso?

Poliariškumo principas paaiškina šiuos paradoksus, ir joks kitas principas negali jo pakeisti. Tas pats principas veikia ir proto plane. Paimkime konkretų ryškų pavyzdį: meilė ir neapykanta – dvi proto būsenos, akivaizdžiai visiškai priešingos, tačiau egzistuoja neapykantos ir meilės gradacijos, kurių nutolę taškai, mūsų suvokimu, gali būti apibūdinti kaip simpatija ar antipatija, o viduriniame taške jos pereina viena į kitą taip palaipsniui, kad kartais mes sutrinkame ir nebežinome: mylime ar nemylime, ar iš viso esame abejingi. Visa tai yra vieno ir to paties gradacijos, ką mes galėtume lengvai pastebėti bent trumpai pamąstę, bet hermetistai nustatė ir kur kas svarbesnį dalyką, kad *neapykantos vibracijas galima pakeisti į meilės vibracijas* mūsų pačių, o taip pat ir kitų žmonių smegenyse.

Daugelis iš jūsų, skaitytojai, turite savo pačių patirties, be to, esate stebėję tai kitų žmonių atveju, kai nesąmoningai greitai pereinama nuo meilės prie neapykantos, bei atvirkščiai. Ir todėl galite suvokti, kad tai yra įmanoma atlikti valingai, pritaikant hermetines formules.

Gėris ir blogis yra ne kas kita, kaip du vieno ir to paties poliai, ir hermetistai žino, kaip transmutuoti blogį į gėrį, naudojant poliariškumo principą. Trumpai tariant, *meistriškas poliariškumo įvaldymas tampa proto alchemijos faze* – šią sentenciją žinojo ir naudojo senieji meistrai hermetikai, ja remiasi ir šiuolaikiniai. Principo suvokimas duoda galimybę keisti tiek savo, tiek ir kitų poliariškumą, jeigu skirsite laiko mokytis šiam menui būtino meistriškumo.

RITMO PRINCIPAS

Visa kas teka, įteka, išteka; visa kas turi savo potvynius ir atoslūgius; visi reiškiniai randasi ir išnyksta; švytuoklės svyravimai pasireiškia visame kame; svyravimų riba į kairę yra svyravimų riba į dešinę; ritmai kompensuojasi.

Šis Principas įkūnija tiesą, kad visame kame pasireiškia judėjimo į vieną ar kitą pusę ribos; įtekėjimas ir ištekėjimas; svyravimas pirmyn ir atgal; švytuoklės judesys savo judesio tipu panašus į potvynius ir atoslūgius, į aukštą ir žemą potvynį, į judėjimą tarp dviejų polių, kurie egzistuoja pagal anksčiau aprašytą poliariškumo principą.

Visada egzistuoja veiksmas ir atoveiksmis,ėjimas į priekį ir grįžimas atgal, kilimas ir leidimasis. Visa tai egzistuoja Visatos, žvaigždžių, pasaulių, žmonių, gyvūnų, proto, energijos ir materijos veiksmuose. Šio dėsnio veikiami kuriasi ir griūva pasauliai, klesti ir žlunga tautos, jis pasireiškia viso ko gyvenime ir netgi žmogaus proto būsenose (būtent šio principo veikimo proto lygiuose suvokimas, hermetistų nuomone, yra svarbiausias dalykas). Hermetistai suvokė šio principo visuotinio taikymo universalumą, o taip pat atrado konkrečius metodus, kaip jiems patiems įveikti jo pasekmes, naudojant atitinkamas formules ir metodus. Jie naudoja proto principo neutralizacijos dėsnį. Jie negali panaikinti principo arba sustabdyti jo veikimo, bet jie išmoko iki tam tikro laipsnio išvengti jo poveikio, priklausomai nuo įgyto principo įvaldymo meistriškumo. Jie išmoko valdyti jį, užuot patys buvę jo valdomi.

Šio ir kitų panašių metodų esmė – hermetinis menas. Hermetizmo meistras poliarizuoja save į tašką, kuriame jis nori išlikti ramybėje, o po to neutralizuoja ritmo švytuoklės svyravimą, siekiantį išvesti jį į priešingą polių. Visi individai, kurie pasiekė tam tikrą meistriškumo laipsnį, daro tai daugiau ar mažiau nesąmoningai, bet meistras tai atlieka sąmoningai ir naudodamas savo valią pasiekia pusiausvyrą bei proto stabilumą, beveik neįmanomą suvokti masėms, kurios kaip švytuoklė svyruoja į visas puses. Hermetikai giliai išnagrinėjo poliariškumo principą. Atoveiksmio bei neutralizacijos metodai ir jų praktinis panaudojimas sudaro svarbią hermetinės proto alchemijos dalį.

PRIEŽASČIŲ IR PASEKMIŲ PRINCIPAS

Kiekviena priežastis turi savo pasekmę, kiekviena pasekmė turi savo priežastį; visa ką valdo dėsnis; atsitiktinumas tėra neatpažinto dėsnio pavadinimas; egzistuoja daug priežastingumo planų, bet niekas neišvengia dėsnio poveikio.

Šis principas įkūnija tiesą, kad kiekvienai pasekmei egzistuoja priežastis, o iš kiekvienos priežasties seka pasekmė. Jis paaiškina, kad *visa ką valdo dėsnis*, kad niekas šiaip sau neatsitinka, kad nėra tokio reiškinio kaip „atsitiktinumas“, kad nors ir egzistuoja įvairūs priežasties bei pasekmės lygiai, o viršutiniai lygiai dominuoja virš apatinių, vis tiek niekas niekada nesugebėjo visiškai išvengti dėsnio. Hermetistai gerai įvaldė meistriškumą ir metodus, kaip tam tikru laipsniu pakilti virš kasdieninio priežasčių ir pasekmių plano, protu pakylant į aukštesnį kitų vibracijų planą, kur jie patys tampa priežastimis, užuot buvę pasekmėmis. Žmonių masės plaukia paklusdamos supančiai aplinkai, stipresnių už juos žmonių troškimams, siekiams, aistroms, paveldimumui, įtaigai ir kitoms išorinėms priežastims, kurios žaidžia su jais kaip su pėstininkais gyvenimo šachmatų lentoje. Bet meistrai,

pakilę į aukštesnį planą, valdo savo nuotaikas, charakterius, savybes bei jėgas, o taip ir juos supančią aplinką, ir tampa žaidėjais, o ne pėstininkais. Jie padeda gyvenimui žaisti jo žaidimą, užuot leidę, kad su jais žaistų ar jiems vadovautų svetimi norai ar supanti aplinka. Jie išnaudoja principą, užuot buvę jo įrankiu. Meistrai paklūsta aukščiausių planų priežastingumui, bet jie padeda valdyti savo pačių plane. Šiame teiginyje sukonzentruotas visas didysis hermetikų pažinimas – tegul skaito, kas gali...

LYTIES PRINCIPAS

Lytis yra visame kame; visa kas turi savo vyrišką ir moterišką principus; lytis pasireiškia visuose planuose.

Šis principas įkūnija tiesą, kad visame kame pasireiškia lytis – vyriškas ir moteriškas principai. Tai teisinga ne tik fiziniame plane, bet ir proto, ir netgi dvasios planuose. Fiziniame plane lytis pasireiškia kaip seksas, aukštesniuose lygiuose ji įgauna daug tobulesnes formas, bet principas visur vienas ir tas pats. Jokia kūryba – fizinė, protinė ar dvasinė – neįmanoma be šio principo. Jo dėsnių suvokimas nušvies daugelį dalykų, kurie neišsprendžiami žmonijos protams. Lyties principo veikla visada nukreipta į kūrimą, sukūrimą bei atkūrimą. Visi daiktai ir visi žmonės turi savyje abu pradus (arba principus), arba šį didį principą.

Bet koks vyriškas daiktas turi ir moterišką pradą, taip pat kaip ir atvirkščiai. Jeigu norite suprasti protinio bei dvasinio kūrimo, sukūrimo bei atkūrimo filosofiją, jūs turite suvokti bei išstudijuoti šį hermetinį principą. Jame slypi daugelio gyvenimo paslapčių sprendimai. Mes perspėjame jus, kad šis principas neturi nieko bendra su daugybe žemų, vulgarių, degraduojančių lyties teorijų, mokymų ir praktikų, kurie pateikiami tokiu pačiu pavadinimu ir kurie tėra didžio gamtos lyties principo prostitucija. Tokie liūdnai pagarsėjusių falinių kultūrų menki likučiai griaušančiai veikia kūną, protą ir sielą, ir hermetinė filosofija visada protestavo prieš šiuos žemus, niekingus mokymus, kurie veda į gašlumą, ištvirkimą ir gamtos principų iškraipymą. Jeigu jūs ieškote tokių mokymų – eikite kur nors kitur. Hermetizmas neturi jums nieko tinkamo šioje knygoje. Tyram – visi daiktai tyri, žemam – žemi...

PROTO TRANSMUTACIJA

Protą galima transmutuoti (lygiai taip, kaip metalus ir elementus) iš vienos būsenos į kitą; iš vieno skalės lygio į kitą; iš vieno sąlygų į kitas; iš vieno poliaus į kitą polių; iš vienos vibracijos į kitą; tikroji hermetinė transmutacija yra proto menas.

Kaip mes pastebėjome, hermetistai buvo pirmieji alchemikai, astrologai, psychologai, o pats Hermis buvo šių mokslų pradininkas. Iš astrologijos išaugo šiuolaikinė astronomija, iš alchemijos –

šiuolaikinė chemija, iš mistinės psichologijos – įvairios šiuolaikinės psichologijos mokyklos. Nereikia galvoti, kad senieji nesuvokė to, ką šiuolaikinės mokyklos laiko išimtinai savo specifiniu pasiekimu. Užrašai ant akmenų Senajame Egipte akivaizdžiai parodo, kad senieji turėjo išsamias ir pilnas astrologijos žinias, ir pats piramidžių pastatymo faktas rodo ryšį tarp jų projekto ir astronomijos mokslo duomenų. Nesvetima jiems buvo ir chemija, nes senieji fragmentai atskleidžia, kad jie išmanė chemines medžiagų savybes. Fiziką liečiančias senąsias teorijas po truputį patvirtina naujausi šiuolaikinio mokslo atradimai, ypač susiję su materijos sandara. Taip pat negalima teigti, kad jie nežinojo to, ką dabar vadiname šiuolaikiniais psichologijos atradimais. Atvirkščiai, egiptiečiai labai gerai išmanė psichologiją, o ypač tas sritis, kurias šiuolaikinės mokyklos ignoruoja ir kurios, nors ir pavadintos „psichikos mokslais“, veda šiuolaikinius psichologus į aklavietę, priversdamos juos pripažinti, kad „visame tame kažkas vis tik yra“. Tikrovė tokia, kad, be materialios chemijos, astronomijos ir psichologijos (t. y., psichologijos jos fiziologijos fazėje), senieji buvo gerai įvaldę transcendentinę astronomiją, vadinamą astrologija, transcendentinę chemiją, vadinamą alchemija, psichologijos teoriją, vadinamą mistine psichologija. Be išorinio žinojimo, kurį savinasi šiuolaikiniai mokymai, jie turėjo vidinį žinojimą. Tarp daugybės sričių slaptų žinių, kurios buvo žinomos hermetistams, buvo ir transmutacija, žinoma kaip vienu proto būsenų virtimas kitomis, dėstoma šiame knygos skyriuje.

Transmutacija – terminas, kuris paprastai naudojamas apibūdinti senąjį metalų (ypač paprastų metalų) pakeitimą (virsmą) auksu. Analogiška proto transmutacija yra menas keisti bei transformuoti vienas proto būsenas, formas bei sąlygas kitomis. Taigi galite pastebėti, kad proto transmutacija yra proto chemijos menas, arba, jeigu jums patinka kitas terminas, praktinės mistinės psichologijos forma.

Tai reiškia kur kas daugiau, negu atrodo iš išorės. Transmutacijos, arba alchemijos, arba proto plano chemijos, įtaka yra tokia svarbi, kad, net jeigu šis menas sustotų esamame lygyje, jis vis tiek išliktų viena svarbiausių žmogaus turimų žinių sričių. Ir tai tik pradžia. Pažiūrėkime kodėl.

Pirmasis iš septynių hermetinių principų yra proto principas, kurio aksioma – *Viskas yra Protas; Visata yra protinė* – reiškia, kad joje minimos Visatos pagrindinė realybė yra Protas; ir pati Visata yra Protas, t. y., *egzistuoja Visko Prote*. Šį principą mes apžvelgsime tolesnėse pamokose, o dabar pažvelkime į šio principo veikimą, darydami prielaidą, kad tai – tiesa.

Jeigu Visata iš prigimties yra protinė, tai proto transmutacija turi būti Visatos sąlygų keitimo menas materijos, jėgos ir proto aspektais. Taigi jūs matote, kad proto transmutacija iš tikrųjų yra ta pati „magija“, apie kurią senieji autoriai tiek daug rašė savo mistiniuose darbuose, bet kuriai aiškinti jie paliko tiek mažai praktinių nurodymų. Jeigu Viskas yra Protas, tada menas, kuris duoda galimybę *keisti* vadinamąsias protines sąlygas, įgalina meistrą *valdyti* tiek fizines, tiek ir tas protines sąlygas.

Tiesą sakant, niekas, išskyrus didžiuosius proto alchemikus, nesugeba pasiekti jėgos laipsnio, būtino valdyti svarbias fizines sąlygas, tokias kaip gamtos elementų valdymas, uraganų sukėlimas arba nuraminimas, žemės drebėjimai ir kiti grandioziniai gamtos reiškiniai. Visų mokyklų pažangiausi okultistai šventai tiki, kad tokių meistrų buvo anksčiau ir tebėra šiomis dienomis. Geriausiai mokytojai tvirtina savo mokiniams, kad tokie meistrai egzistuoja ir valdo šias jėgas, kuomet jie įsitikino savo patirtimi. Šie meistrai neorganizuoja viešų savo jėgos demonstracijų, jie stengiasi nusišalinti nuo žmonių minios, kad dar labiau atsidėtų ėjimui žinių Keliu. Mes čia paminime jų egzistavimą vien tam, kad atkreiptume jūsų dėmesį į tą faktą, kad jų jėga – tai vien tik proto jėga ir ji veikia aukštesnės proto transmutacijos sąlygomis pagal hermetinio proto principą. *Visata yra protinė.*

Mokiniai ir žemesnio už meistrus lygio hermetikai – mokytojai bei išventintieji – gali laisvai veikti proto plane, atlikdami proto transmutacijas. Visa tai, ką mes vadiname „psichiniais reiškiniais“, „proto įtakomis“, „psichikos mokslu“, „naujais išgalvotais reiškiniais“ ir t. t., iš tikrųjų veikia tomis pačiomis bendromis kryptimis, nes visi jie paklūsta vienam principui, nepriklausomai nuo to, kokiais vardais reiškiniai pavadinami.

Proto transmutacijų mokiniai ir praktikai veikia proto plane, keisdami vienas proto sąlygas, būsenas ir t. t. kitomis, naudodamiesi įvairiomis daugiau ar mažiau efektingomis formulėmis. Įvairūs „gydymai“, „išventinimai“, „išvayimai“ ir kt. – ne kas kita, kaip šiuolaikinėse okultinėse mokyklose mokomos hermetinio meno formulės, deja, dažnai gana netobulos ir nemokšiškos. Dauguma šiuolaikinių praktikų labai tamsuoliški, lyginant su senaisiais meistrais, nes jiems trūksta fundamentalių žinių, kuriomis galėtų pagrįsti savo darbus.

Hermetiniais metodais galima keisti ne tik savo paties, bet ir kitų proto būsenas, kas iš tikrųjų nuolat ir vyksta, paprastai nesąmoningai, tačiau dažnai ir sąmoningai, kai atsiranda žmonių, suprantančių dėsnius ir principus, o tie žmonės, kuriuos pirmieji veikia, nėra informuoti apie savisaugos principus. Be to, daugelis okultinių mokslų mokinių ir praktikų žino, kad trokštantis pakeisti gyvenimo sąlygas žmogus savo stipriu noru, valia ar „gydymu“ gali tai realizuoti, pakeisdamas arba transmutuodamas nuo kitų žmonių proto priklausančias fizines sąlygas.

Šiuo metu visuomenė apie tokius dalykus yra gerai informuota, todėl mes apie tai nekalbėsime, kadangi mūsų tikslas – atskleisti hermetinio meno principus, sudarančius visų šių praktikos formų, tiek teigiamų, tiek ir neigiamų, pagrindą, nes šis menas gali būti panaudotas įvairiose kryptyse pagal hermetinį poliariškumo principą.

Šioje nedidelėje knygoje mes apsistojome prie pagrindinių proto transmutacijos principų, kad visi, kurie pageidauja, galėtų juos suvokti ir taip įgytų meistriškumo raktą, kuris atvers daugelį poliariškumo principo durų.

Dabar pereisime prie pirmojo iš septynių hermetinių principų nagrinėjimo – proto principo, kuris aiškina tiesą: *Viskas yra Protas, Visata yra protinė*. Mes prašome iš savo mokinių akylo dėmesio ir kruopščių šio didžio principo studijų, nes tai iš tikrųjų yra bazinis visos hermetinės filosofijos ir proto transmutacijos hermetinio meno principas.

VISKAS

Po ir už laiko, erdvės ir pokyčių Visatos visada galima rasti substancialią realybę – fundamentalią Tiesą.

„Substancija“ reiškia tai, kas yra savaime esanti būties esmė, kintančių tikrovės reiškinių vienovės pagrindas. „Substancialus“ reiškia iš tikrųjų egzistuojantį, esantį realų, tikrovišką elementą ir t. t. „Realybė“ nusako realios būties būseną – tikroviškos, kintančios laike, su kintama jėga, patvarios, nenutrūkstančios, veikiančios ir t. t. Po ir už visų išorinių pasireiškimų bei reiškinių visuomet turi būti substanciali realybė. Tai yra dėsnis.

Žmogus, mąstydamas apie Visatą, kurios dalelė jis pats yra, mato vien tik materijos, jėgų bei proto kitimo būsenas. Jis mato, kad iš tikrųjų nieko nėra pastovaus, kad viskas kinta ir keičiasi. Nieko nėra nekintamo – viskas gimsta, auga, miršta. Tuo pačiu momentu, kai tik reiškinys pasiekia savo viršūnę, jis pradeda leistis: ritmo dėsnis nuolat veikia, niekur nėra nekintančios realybės, besitęsiančio dydžio, nieko nėra pastovaus, išskyrus kitimą. Žmogus mato visus reiškinius, ištekančius vienus iš kitų, virstančius vienus kitais, – nuolatinis veiksmas ir atoveikis, nuolatinė reakcija, įtaka ir ištaka, statymas ir griovimas, kūrimas ir naikinimas; gimimas, augimas ir mirtis. Niekas nesitęsia, išskyrus kitimą. Jeigu žmogus yra mąstantis, jis suvokia, kad visi šie kintantys reiškiniai turi būti tam tikros pirminės jėgos, tam tikros substancialios realybės pasireiškimai.

Visų šalių ir visų laikų mąstytojai pripažino šios substancialios realybės egzistavimą kaip postulata. Visos filosofijos, vertos šio pavadinimo, pagrįstos ta mintimi. Žmonės suteikė šiai substancialiai realybei daugybę pavadinimų – vieni ją vadino Dievu (su ištisa vardų įvairove), kiti – begaline ir amžina energija, tretį bandė vadinti materija, – bet visi pripažino jos egzistavimą. Tai akivaizdu ir nereikalauja argumentų.

Šiose pamokose mes sekėme tiek senųjų, tiek ir šiuolaikinių žymiausių pasaulio mąstytojų – meistrų hermetistų – pavyzdžiu ir šią pirminę jėgą, substancialią realybę, pavadinome hermetiniu terminu „Viskas“, laikydami jį labiausiai visa apimančiu iš bet kada žmogaus naudotų terminų tam, kas pranoksta vardus ir pavadinimus.

Mes laikomės ir mokome visų laikų hermetistų mąstytojų požiūrio, o taip pat ir tų aukščiausių būties lygius pasiekusių tyrų sielų požiūrio, tvirtinančio, kad vidinė Visko prigimtis – nepažini. Taip turėtų būti, nes niekas, išskyrus patį Viską, negali suvokti jo prigimties ir būties.

Hermetistai tiki ir moko, kad Viskas savaime yra ir turi būti visada nepažinus. Jie vertina visas teologų bei metafizikų teorijas, prielaidas ir spekuliacijas apie vidinę Visko prigimtį tik kaip vaikiškus mirtingų protų bandymus atskleisti begalybės paslaptį. Tokie bandymai visada patirdavo ir visada patirs nesėkmę, kuri slypi pačios užduoties prigimtyje. Tas, kuris pradeda tokius bandymus, tol klaidžios po minčių labirintą, kol praras sveiką protą ir mąstymą, kol jo veiksmai ir elgesys taps visiškai netinkami gyvenimui ir veiklai. Jis panašus į savo narvelyje uoliai ratu bėgančią voverę, nuolat siekiančią ir nieko nepasiekiančią: po eilinio bėgimo ji vis tiek belaisvė, sustojusi ten pat, kur ir pradėjo.

Dar labiau savimi pasitiki tie, kurie bando priskirti Viskam savo pačių personifikaciją, savybes, ypatybes, charakteristikas bei charakterius, suteikdami Viskam žmogiškas emocijas, jausmus ir t. t., iki pačių žemiausių žmogui būdingų savybių, tokių kaip pavydas, šlovė bei meilikavimas, pomėgis įžeidinėti bei garbinti ir visos kitos liekanos, priskirtinos rasių vaikystės dienoms. Tokios idėjos nedera suaugusiems vyrams ir moterims, jos greitai atmetamos.

Mums atrodo, kad čia laikas pastebėti, jog mes išvelgiame skirtumų tarp religijos ir teologijos, tarp filosofijos ir metafizikos.

Į religiją mes žiūrime kaip į intuityvų Visko egzistavimo suvokimą ir asmeninį žmogaus santykį su Juo, o teologija mums reiškia žmonių bandymus personifikuoti Viską, priskirti jam žmonių savybes bei charakteristikas, teorijas apie jo reikalus, norus, aistras, planus bei projektus, jų prielaidas apie „žmonių-tarpininkų“ būtinumą tarp Visko ir žmonijos. Filosofija mums reiškia siekį pažinti pažinius bei paaiškinamus daiktus, o metafizika – bandymus išnešti šį tyrimą už ribų į nepažinius bei nepaaiškinamus pasaulius su tais pačiais kaip teologijos siekiais. Ir kartu tiek religija, tiek ir filosofija mums atrodo kaip reiškiny, savo šaknimis siekiantis realybę, o teologija ir metafizika mums atrodo kaip aplaužytos nendrės, augančios lakiuose nemokšiško smėlynuose ir negalinčios būti niekuo daugiau, kaip tik visiškai nepatikimu žmogaus sielos ir minties ramsčiu. Mes nereikalaujame, kad mūsų mokiniai priimtų šiuos apibūdinimus, mes tik norėjome parodyti mūsų požiūrį. Bet kuriuo atveju šiose pamokose jūs labai mažai išgirsite apie teologiją ir metafiziką.

Nors vidinė Visko prigimtis nepažini, egzistuoja tam tikros tiesos, susijusios su jo egzistavimu, kurias žmogaus protas priverstas priimti. Šių teiginių studijavimas yra deramas tyrimų objektas, ypač jeigu jie atitinka praregėjusiųjų aukštesniuose planuose teiginius. Mes dabar jus ir kviečiame dalyvauti šiame tyrime.

Tai, kas yra pagrindinė tiesa – substanciali realybė – yra virš realių vardų, bet išmintingi žmonės ją vadina Viskuo. Savo esme Viskas nepažinus, bet tai, ką teigia sveikas protas, turi būti svetingai priimta ir su pagarba išstudijuota.

Žmonijos sveikas protas, kurio teiginius mes turime priimti, jeigu esame mąstantys, mums kalba apie Viską, visai nesistengdamas pakelti nežinomybės uždangos:

1. Viskas turi būti Viskuo, kas realiai egzistuoja. Niekas negali egzistuoti ne Viskame, nes kitaip Viskas nebus Viskas.

2. Viskas turi būti begalinis, nes nėra nieko, kas galėtų nusakyti, aprėpti, nustatyti Visko ribas ar jį suturėti. Jis turi būti begalinis laike, t. y. amžinas; jis turi visada nepertraukiamai egzistuoti, nes nėra daugiau nieko, kas būtų galėjęs jį kada nors sukurti, ir niekas niekada nesukuriama iš nieko, o jeigu jo kada nors *nebuvo*, tegul bent akimirkai, tai jo *nebūtų* ir dabar – jis turėjo nepertraukiamai egzistuoti visada, nes nėra nieko, kas galėtų jį sugriauti, ir jo niekada negali *nebūti*, nors akimirkai, nes *kažkas* niekada negali tapti *niekuo*. Jis turi būti begalinis erdvėje – jis turi būti visur, nes nėra erdvės ne Viskame. Jis negali būti koks nors kitoks, o ne begalinis erdvėje be laiko, pertrūkių, skilimų ar atskilimų, nes nėra nieko, kas galėtų pertraukti, atskirti ar nutraukti jo trukmę, ir nieko, kas galėtų *užpildyti jo spragas*. Jis turi būti begalinės jėgos, arba absoliutus, nes nėra nieko, kas galėtų jį apriboti, apibrėžti, trikdyti arba sąlygoti – jo negali paveikti jokia kita jėga, nes nėra jokios kitos jėgos.

3. Viskas turi būti nekintamas, t. y. neturi patirti kitimo savo tikrąja prigimtimi, nes nėra nieko, kas galėtų jį paveikti: nieko, į ką arba iš ko jis galėtų kada nors keistis. Jis negali būti padidintas ar sumažintas, pridėtas ar atimtas, nei tapti didesnis ar mažesnis kieno nors atžvilgiu. Jis visada turi būti ir visada išliks tuo, kuo jis yra dabar, – Viskuo. Nieko niekada nebuvo, nėra dabar ir niekada nebus, į ką jis galėtų pakisti.

Viskas – begalinis, absoliutus, amžinas ir nekintamas. Iš to seka, kad niekas baigtinis, kintantis, laikinas ir sąlyginis negali būti Viskuo. Ir, kadangi nėra nieko, kas būtų ne Viskame, tikrovėje, todėl visi tokie baigtiniai daiktai tikrovėje turi būti Niekuo. Nebijokite, tai ne aklavietė, ne užtemimas: mes nesiruošiamo vesti jūsų į krikščioniško mokslo sritį prisidengdami hermetine filosofija. Egzistuoja šių visiškai priešingų nuostatų suderinimas. Nurimkite, savo laiku mes išvesime jus į tai.

Aplink save mes matome tai, ką vadiname materija, kas sudaro visų formų fizinį pagrindą. Ar Viskas tėra materija? Toli gražu ne! Materija negali apreikšti gyvybės ar proto, o juk gyvybė ir protas pasireiškia Visatoje. Viskas negali būti materija, nes niekas nepakyla virš šios esmės, niekas niekada nepasireiškia pasekme be priežasties, be pagrindo, niekas nesivysto kaip pasekmė, jeigu nėra nieko prieš tai buvusio. Be to, šiuolaikinis mokslas teigia, kad tikrovėje nėra tokio daikto kaip materija, tai, ką mes vadiname materija – ne kas kita, kaip diskretinė energija arba jėga, t. y. žemų vibracijų dažnių

energija arba jėga. Vieno rašytojo žodžiais tariant: „Materija tapo paslaptimi“. Netgi materialistinis mokslas paliko materijos teoriją ir savo pagrindu paėmė energiją.

Taigi ar Viskas yra tiesiog energija arba jėga? Nei energija, nei jėga, kaip jas apibūdina materialistai, nes jų energija ir jėga – akli mechaniniai reiškiniai, neturintys gyvybės ar proto. Gyvybė ir protas niekada negali atsirasti iš aklos energijos ar jėgos, nes, kaip jau minėjome, *niekas negali pakilti virš savo esmės; niekas negali vystytis, jeigu nėra priežasties; niekas nepasireiškia kaip pasekmė, jeigu nėra priežasties.*

Taigi Viskas negali būti tiesiog energija arba jėga, nes jeigu tai būtų ne taip, nebūtų gyvybės ir proto (jie neegzistuotų), o mes tai žinome geriau už bet ką, nes gyvename ir naudojames protu, aptardami kaip tik šį klausimą, kaip ir tie, kurie skelbia, kad energija ir jėga yra Viskas.

Ką mes žinome apie tai, kas egzistuoja Visatoje ir kas galėtų būti virš materijos arba energijos? Gyvybė ir protas! Gyvybė ir protas su visa jų kaita bei vystymosi gradacijomis. Galite paklausti, ar tik nenorime pasakyti, kad Viskas yra gyvybė ir protas? Atsakome: „Ir taip, ir ne“. Jeigu gyvybę ir protą suvokiate taip, kaip jas suvokia „vargšai mirtingieji“, mes atsakome: „Ne, Viskas ne toks“. Tada galite paklausti, o koks gyvybės ir proto tipas turimas omenyje? Atsakome: „Gyvasis Protas, esantis tiek aukščiau virš viso ko, ką mirtingieji suvokia kaip tų žodžių esmę, kiek gyvybė ir protas yra aukščiau už mechanines jėgas arba materiją – begalinis gyvasis Protas, lyginant su baigtiniais gyvybe ir protu“.

Mes kalbame apie tai, ką turi omenyje prašviesėjusios sielos, su pagarba tariančios žodį „Dvasia!“. Viskas yra begalinis gyvasis protas – prašviesėjusieji jį vadina dvasia!

PROTINĖ VISATA

Visata yra protinė – ji yra Visko Prote.

Viskas yra dvasia! Bet kas yra dvasia? Neįmanoma atsakyti į tokį klausimą, nes atsakymas į jį būtų apibūdinimas Visko, kuris negali būti paaiškintas ar apibūdintas. Dvasia – tai tiesiog pavadinimas, kurį žmonės suteikė pačiam aukščiausiam begalinio gyvojo Proto suvokimui. Gyvasis Protas reiškia tikrąją esmę, t. y. reiškia gyvąjį Protą, tiek pranokstantį gyvybę ir protą, kokius mes juos žinome, kiek šie pranoksta mechanines energiją ir materiją. Dvasia yra virš mūsų suvokimo, ir mes naudojames šiuo pavadinimu tiek, kiek mes galime kalbėti arba galvoti apie Viską. Tam, kad galėtume galvoti ir suvokti, mes randame pateisinančią mintį, jog dvasia yra begalinis gyvasis Protas, tuo pačiu suprasdami, kad negalime pilnai Jo suvokti. Mes turime taip elgtis arba iš viso nustoti apie tai galvoti.

Pratęskime apmąstymus apie Visatos prigimtį apskritai ir apie jos atskiras dalis. Kas yra Visata? Mes matėme, kad nieko negali būti ne Viskame. Tada Visata – tai Viskas? Ne, to būti negali, nes Visata atrodo susidedanti iš daugio bei nuolat kinta, ir kitais požiūriais ji neatitinka tų idėjų, kurias mes buvome priversti priimti Visko atžvilgiu ir kurias išdėstėme paskutinėje pamokoje. Jeigu Visata nėra Viskas, ji turi būti Niekas – tokia neišvengiama pirmoji proto mintis. Bet šis atsakymas nepatenkina, nes mes jaučiame Visatos buvimą. Tada, jeigu Visata nėra nei Viskas, nei Niekas, kas gi ji yra? Ištrinkime šį klausimą.

Jeigu Visata iš viso egzistuoja arba atrodo egzistuojanti, ji turi būti kažkokiu būdu kilusi iš Visko – ji turi būti Visko kūrinys. Bet kadangi niekas negali kilti iš nieko, tai iš ko Viskas galėjo ją sukurti? Kai kurie filosofai atsako į šį klausimą teigdami, kad Viskas sukūrė Visatą iš Savęs, t. y. iš Visko būtybės ir turinio. Bet to negali būti, nes iš Visko negalima nieko atskirti, negalima Jo padalinti, kaip mes jau matėme; vėlgi jeigu taip ir būtų, tai argi kiekviena Visatos dalelė nesuvoktų savo priklausomybės Viskam – Viskas negali nei prarasti savęs paties suvokimo, nei iš tikrųjų tapti atomu arba akla jėga, arba žemesne būtybe. Tačiau kai kurie žmonės, suvokę, kad Viskas iš tikrųjų yra visa kas, kad jie – žmonės – egzistuoja, nutaria, kad jie ir Viskas – vienas ir tas pats ir minios malonumui bei išminčių liūdesiui džiūgaudami skelbia: „Aš esu Dievas“. Šūkis „Aš esu Žmogus“, palyginus su pirmuoju, skambėtų labai kukliai.

Bet kas iš tikrųjų yra Visata, jeigu ji nėra nei Viskas, nei Visko iš Savęs sukurta suskaidant save į fragmentus? Kas ir iš ko ji gali būti? Tai labai svarbus klausimas. Išsamiai tai tirdami pastebėsime, kad mums galės padėti analogijos principas. Šiuo atveju gali būti panaudota senoji hermetinė aksioma *kaip viršuje, taip ir apačioje*. Pabandykime pažvelgti į aukštų planų veikimą, tyrinėdami mūsų pačių plano veikimą. Šiuo, kaip ir kitais atvejais, turi veikti analogijos principas.

Pažvelkime, kaip kuria žmogus savo būties plane. Pirma, jis gali kurti, naudodamas kokias nors išorines medžiagas, bet ši prielaida netinka, nes nėra medžiagų ne Viskame, iš kurių Jis galėtų kurti. Antra, žmogus atkuria arba atgamina savo tipą per gimimo procesą, kuris reiškia savęs dauginimą, dalį savo būtybės perduodant palikuonims. Tai taip pat netinka, nes Viskas negali nei perduoti dalį savęs ar atimti ką iš savęs, nei pats atgaminti ar pagimdyti; pirmu atveju būtų atidavimas iš Visko, antru – dauginimas arba pridėjimas prie Visko. Abi prielaidos netinkamos. Argi nėra trečio žmogaus kūrybos varianto? Taip, yra. Jis kuria protu! Taip kurdamas jis nesinaudoja jokiais išorinėmis medžiagomis, neatgamina pats savęs, bet jo dvasia persmelkia proto kūrybą.

Laikydami analogijos principo, patvirtiname prielaidą: Viskas kuria Visatą Protu, panašiai kaip žmogus protu kuria minties formas. Ši pažiūra į protą tiksliai atitinka prašviesėjusiųjų išvadas, nurodytas jų mokymuose ir raštuose. Tokie yra išminčių mokymai. Toks buvo Hermio mokymas. Viskas negali kurti niekaip kitaip, kaip tik Protu, nesinaudodamas medžiagomis (nes jų nėra), netgi

neatkurdamas savęs (nes tai taip pat neįmanoma). Nėra jokios kitos išeities, kaip tik priimti šią Proto išvadą, nes ji, kaip jau minėjome, atitinka aukščiausius prašviesėjusiųjų mokymus. Kaip tu, mokinys, gali sukurti savo prote ištisą savą pasaulį, lygiai taip pat Viskas sukuria Visatą savo Prote. Bet tavo paties sukurtas pasaulis yra baigtinio proto kūryba, o Visko – begalinio Proto kūryba. Abu procesai panašūs tipu, bet be galo skiriasi laipsniu. Tęsdami pamokas, detaliau prasiskverbsime į kūrybos bei pasireiškimo procesą, bet šį klausimą verta įsiminti tokia forma: *Visata ir visas jos turinys yra Visko Proto kūryba. Iš tiesų, visa kas yra Protas.*

Viskas sukuria savo begaliniame Prote nesuskaičiuojamus pasaulius, egzistuojančius amžinybę Laiko; ir visgi Viskam milijonų pasaulių sukūrimas, vystymasis, žlugimas bei mirtis laiko atžvilgiu teprilygsta akimirkai.

Begalinis Visko Protas yra pasaulių iščios.

Lyties principas pasireiškia visuose planuose: gyvybės, materijos, proto ir dvasios. Lytis reiškia požiūrį į gimimą arba kūrybą. Kad ir kas būtų kada nors pagimdyta arba sukurta bet kuriame lygyje – tame visada veikia lyties principas. Tai teisinga net pasaulių kūrimui.

Tik neskubėkite nutarti, kad mes siūlome mokymą, kuriame egzistuoja vyriškas ir moteriškas Dievas arba Kūrėjas. Tokia idėja yra tiesiog senųjų mokymų iškraipymas šiais klausimais. Tikrasis mokymas teigia, kad Viskas savaime yra virš lyties, nes jis virš bet kokio dėsnių, įskaitant ir laiko bei erdvės dėsnius. Tai toks Dėsnis, iš kurio kyla visi kiti dėsniai, bet jie jo neveikia. Visgi, kai Viskas pasireiškia gimimo ir kūrybos plane, tada jis veikia pagal dėsnį ir principą, nes jis pasislenka į žemesnius būties lygius. Taigi proto plane jis atitinkamai išreiškia lyties principą su jo vyrišku bei moterišku aspektais.

Tokia mintis gali pasirodyti keista tam, kuris ją išgirdo pirmą kartą, bet pasyviai jūs ją jau priėmėte savo kasdieninėse koncepcijose. Jūs kalbate apie Dievo tėvystę ir apie Gamtos motinystę: apie Dievą – dievišką Tėvą ir apie Gamtą – Visatos Motiną, taip instinktyviai suvokdami lyties principą Visatoje. Argi ne taip?

Hermetinis mokymas nemoko dvilypumo: Viskas – vienatinis, du aspektai tėra pasireiškimo aspektai. Mokymas teigia, kad vyriškas principas, kurį išreiškia Viskas, visiškai neliečia tikrojo Visatos kūrimo Proto. Jis nukreipia savo valią į moteriško principo (kuris gali būti pavadintas Gamta) pusę, ir tada šis pradeda tikrąjį Visatos kūrimo darbą nuo paprasčiausių „veiklos centrų“ iki žmogaus ir dar aukščiau, visiškai pagal įsigaliojusius ir tvirtai veikiančius gamtos dėsnius.

Jeigu jūs teikiate pirmenybę senam mąstymo būdai, apie vyrišką principą galite galvoti kaip apie Dievą, ar Tėvą, o apie moterišką principą – kaip apie Gamtą, Visatos Motiną, kurios išsčiose visa kas buvo pagimdyta. Tai ne poetinis kalbos įvaizdis – tokia yra tikrojo Visatos sukūrimo idėja. Bet visada atminkite, kad Viskas – tai Vienis ir kad Jo begaliniame Prote išvystyta, sukurta ir egzistuoja Visata.

Pasiekti šį suvokimą jums gali padėti analogijos dėsnio taikymas sau patiems ir savo pačių protui. Jūs žinote, kad ta dalis jumyse, kurią jūs vadinate „Aš“, iš tikrųjų tūno atskirai ir stebi minčių formų kūrimą jūsų prote. Ta jūsų proto dalis, kur vyksta minčių kūryba, gali būti pavadinta „aš“, skirtingai nuo „Aš“, esančio atskirai ir iš šalies stebinčio bei tiriančio „aš“ mintis, idėjas ir vaizdus.

Atminkite, *kaip viršuje, taip ir apačioje*, ir vieno plano reiškiniai gali būti panaudoti paslaptims įminti aukštesniuose ar žemesniuose planuose.

Ar reikia stebėtis, kad jūs, kūdikis, jaučiate instinktyvų didį pagarbumą Viskam – jausmą, kurį mes vadiname religija, – tą pagarbą ir pripažinimą Tėvui Protui? Ar reikia stebėtis, kad kai mąstote apie Gamtos kūrybą ir stebuklus, jus apima galingas jausmas, kylantis iš jūsų būtybės gelmių? Tai Motina Protas, prie kurios priglundate kaip kūdikis prie krūtinės.

Nedarykite klaidos manydami, kad tas mažas pasaulis, kurį mes matome aplink save – Žemė, esanti tik menka Visatos dulkelė, – yra Visata. Begaliniame Visko Prote egzistuoja milijonai milijonų tokių pasaulių, ir netgi mūsų pačių mažoje Saulės sistemoje yra sričių bei sferų, kurių gyvybės žymiai pranoksta mūsų, ir būtybių, kurių atžvilgiu mes, prie Žemės prikaustyti mirtingieji, prilygstame okeano dugno gyvybės gleivėtosioms formoms, lyginant jas su žmogumi. Egzistuoja būtybės, kurių jėgos ir savybės kur kas aukštesnės už tas, kurias žmogus priskiria dievams. Visgi šios būtybės kažkada prilygo mums ir netgi buvo žemesnės – ir jūs kada nors būsite panašūs į jas ir netgi, laikui bėgant, aukštesni, nes tokia žmogaus lemtis, išpranašauta prašviesėjusiųjų.

Mirtis tėra tik santykinis reiškinys, ne kas kita, kaip naujos gyvybės gimimas, ir laiko amžinybių tėkmėje jūs kilsite vis aukščiau ir aukščiau, į aukštesnius ir netgi į dar daug aukštesnius gyvybės planus. Visata – tai jūsų namai, ir jūs tyrinėsite pačias nuošaliausias jų gelmes iki pat laiko pabaigos. Jūs gyvenate begaliniame Visko Prote, ir jūsų galimybės begalinės tiek laike, tiek ir erdvėje. Didžiojo amžinybių ciklo pabaigoje, kai Viskas suims į save visus savo kūrinis, jūs būsite laimingi, nes jau pajėgsite pažinti visišką vienovės Viskame tiesą. Taip teigia prašviesėjusieji, tie, kurie tolokai pažengė Kelyje.

O dabar nurimkite ir būkite nesudrumsčiami, jūs esate saugūs begalinės Tėvo-Motinos Proto jėgos globoje.

Tėvo-Motinos Proto viduje – mirtingi vaikai namuose.

Nėra nieko Visatoje, kas neturėtų Tėvo ir Motinos.

DIEVIŠKAS PARADOKSAS

Pusiau išminčiai, suvokdami santykinę Visatos nerealumą, įsivaizduoja, kad gali ignoruoti jos dėsnius – visi jie tėra išpuikę, tuščiagarbiai kvailiai, ir dėl savo kvailystės dūžta į uolas ir stichijos suplėšo juos į gabalus.

Tikrai išmintingi, suvokdami Visatos prigimtį, panaudoja Dėsnį prieš dėsnius, aukštesnį prieš žemesnį, su alchemijos meno pagalba nepageidaujamą paverčia vertingu ir taip triumfuoja; meistriškumas – tai ne pamišusios svajonės, regėjimai, fantastinė vaizduotė ar toks gyvenimas, bet aukštesnių jėgų panaudojimas prieš žemesnes ir žemesnių planų skausmų išvengimas pakeliant vibracijas į aukštesnius planus. Meistro ginklas – transmutacija, o ne išpuikęs neigimas.

Toks yra Visatos paradoksas, kylantis iš poliariškumo principo, kuris pasireiškia, kai Viskas pradeda kurti. Įsiklausykite į jį, nes jis rodo skirtumą tarp pusiau išminties ir išminties. Nors begaliniam Viskam Visata, jos dėsniai, jos jėgos, jos gyvybė, jos reiškiniai tėra dalykai, regimi meditacijoje arba svajoje; tačiau visa kam baigtiniam Visata turi būti reali, kaip ir gyvybė, veikla, mintis, bet tuo pačiu reikia išlaikyti suvokimą apie aukštesnę Tiesą. Visa kas turi vykti pagal savo planą ir dėsnius. Jeigu Viskas įsivaizduotų Visatą esant tikrą realybę, tuomet būtų vargas Visatai, nes joje nebebūtų perėjimo nuo žemesnio į aukštesnį, į dievišką – Visata taptų sustingusi ir progresas būtų neįmanomas. Ir jeigu žmogus dėl savo pusiau išminties veikia, gyvena ir galvoja apie Visatą tik kaip apie svajonę (pagal analogiją su savo paties baigtinėmis svajomis), tada tikrovė jam tokia ir tampa, ir jis kaip lunatikas eina klupinėdamas ir nedarydamas pažangos vis tuo pačiu ratu, kol galų gale prabunda nuo tų kritimų visas nusėtas gumbais ir mėlynėmis, susidūręs su natūraliais dėsniais, kuriuos jis ignoravo. Laikykite savo protą visada sutelktą į žvaigždę, bet tegul jūsų akys stebi kiekvieną jūsų žingsnį, nes, žiūrėdami aukštyn, parkrisite į purvą. Prisiminkite dievišką paradoksą, kad tuo pačiu metu, kai Visata neegzistuoja, ji vis tik yra. Visada prisiminkite du Tiesos polių – absoliutumą ir santykinumą. Saugokitės pusinės tiesos. Tai, ką hermetistai žino kaip paradokso dėsnį, yra poliariškumo principo aspektas. Hermetiniai rankraščiai kupini nuorodų į paradokso pasireiškimus, kai kalbama apie gyvybės ir būties problemas. Mokytojai nuolat perspėja savo mokinius nedaryti klaidos ir nepražiūrėti „kitos klausimo pusės“. Jų perspėjimai ypač liečia problemas, kylančias dėl absoliutumo ir santykinumo, kurie pridaro keblumų visiems filosofijos mokiniams ir kurie taip dažnai priverčia galvoti bei veikti priešingai tam, ką vadiname „sveiku protu“. Ir mes perspėjame visus mokinius gerai įvaldyti absoliutumo ir santykinumo dievišką paradoksą, kad jie neįklimptų į pusinės tiesos liūną. Įvertinant tai ir buvo parašyta ši pamoka. Skaitykite ją įdėmiai!

Pirmoji mintis, kuri kyla mąstančiam žmogui po to, kai jis suvokia Tiesą, kad Visata yra Visko Proto kūryba, – ta, kad Visata ir visas jos turinys yra tiesiog iliuzija, nerealybė, idėja, prieš kurią sukyla visi jo instinktai. Ši tiesa, taip pat kaip ir visos kitos, turi būti nagrinėjama tiek iš absoliutumo, tiek ir iš santykinumo pozicijos. Iš absoliutumo pozicijos, Visata iš tikrųjų yra iliuzija, svaja, fantazija, lyginant ją su Viskuo. Mes žinome tai net ir iš savo kasdienybės požiūrio, nes kalbame apie pasaulį kaip apie „akimirką tetrunkantį reginį“, kuris ateina ir nueina, gimsta ir miršta, kadangi sukurtos Visatos idėja, priešpastatyta Visko idėjai, iš karto siejasi su nepatvarumu ir kitimu, baigtinumu ir iliuziškumu, nepriklausomai nuo mūsų požiūrio į jų abiejų prigimtį. Filosofas, metafizikas, mokslininkas, teologas – visi sutinka su šia mintimi. Šią mintį galima sutikti visose filosofinio mąstymo ir religijų koncepcijose, kaip ir gerbiamų metafizikos bei teologijos mokyklų teorijose.

Hermetiniai mokymai nepropaguoja Visatos nematerialumo ryškesniais apibrėžimais už visiems žinomus, nors jų pateikta medžiaga gali atrodyti stulbinanti. Visa, kas turi pradžią ir pabaigą, turi būti iki tam tikro laipsnio nerealu ir netikra, – ir visose mąstymo mokyklose Visatai taikoma ši taisyklė. Iš absoliutumo požiūrio taško, nėra nieko realaus, išskyrus Viską, nepriklausomai nuo to, kokiais pavadinimais mes galime naudotis apmąstydami ir aptardami šį dalyką. Ar Visata būtų sukurta iš materijos, ar būtų Visko Proto kūryba, ji – nematerialus, nepastovus, neamžinas laiko, erdvės ir pokyčių objektas. Mes norime, kad jūs giliai suvoktumėte šį faktą prieš susidarydami savo nuomonę apie Visatos protinės prigimties hermetinę koncepciją. Pamąstykite apie daugybę kitų koncepcijų ir pamatysite, kaip tai teisinga jų atžvilgiu.

Absoliutumo požiūris rodo tik vieną vaizdo pusę – kita pusė yra santykinumo požiūris. Absoliuti Tiesa buvo apibrėžta kaip *objektai, kaip juos pažįsta Dievo Protas*, o santykinė tiesa – *objektai, kaip juos suvokia aukščiausias žmogaus protas*. Ir todėl tada, kai Viskam Visata turi būti nereali ir iliuziška, paprasčiausia svaja arba meditacijos pasekmė, tai baigtiniams protams, esantiems šios Visatos dalimi ir nagrinėjantiems ją iš mirtingojo pozicijų, Visata yra netgi labai reali ir turi būti laikoma tokia. Bandydami pažinti absoliutumo požiūrio tašką, mes neturime daryti klaidos ir neigti arba neįvertinti Visatos reiškinių ir faktų tuo pavidalu, koku jie iškyla mūsų mirtingiems jutimams. Atminkite – mes nesame Viskas.

Pažvelkime į žinomus pavyzdžius. Mes visi suvokime faktą, kad materija „egzistuoja“ mūsų jutimams; giliai klystume, jeigu taip nesielgtume. Ir visgi net mūsų baigtiniai protai supranta mokslinius teiginius, kad, mokslo požiūriu, nėra tokio daikto kaip materija. Tai, ką mes vadiname materija, yra paprasta atomų sanauja, o šie atomai tėra susijungę jėgos vienetai, vadinami elektronais arba jonais, svyruojančiais nuolatiniu apskritiminiu judesiu. Mes smogiame koja į akmenį ir jaučiame smūgį (poveikį), jis atrodo realus, nors žinome, jog jis tėra tai, apie ką mes ką tik kalbėjome. Bet mūsų koja, kuri su mūsų smegenų (nervų, jutimo organų) pagalba registruoja pojūtį,

irgi yra materija, t. y. taip pat susideda iš elektronų, tas pats liečia ir mūsų protą. Ir pagaliau, jeigu neturėtume proto, nežinotume nei akmens, nei kojos.

Vėlgi dailininko ar skulptoriaus idėjos, kurias jis stengiasi realizuoti akmenyje ar drobėje, jam atrodo labai realios. Taip pat kaip ir rašytojo ar dramaturgo mintys, kurias jis siekia išreikšti taip, kad kiti atpažintų. Ir jeigu tai iš tikrųjų teisinga mūsų baigtinio proto atveju, tai koks turėtų būti begalinio Proto sukurtų protinių vaizdų realybės lygis!

O, draugai! Mirtingiesiems ši Proto Visata iš tikrųjų labai reali, ji vienintelė, kurią mes žinome, nors ir kylame joje iš plano į planą vis aukštytyn. Kad pažintume ją kitaip nei per realią patirtį, turėtume būti pačiu Viskuo. Teisinga yra tai, kad į kuo aukštesnį lygį kylame, kuo arčiau priartėjame prie Tėvo Proto, tuo akivaizdesnis tampa baigtinių daiktų prigimties iliuziškumas. Tačiau kol Viskas galutinai neįtrauks mūsų į save, tol iliuzijos realumas visiškai neišnyks. Todėl neverta apsistoti ties iliuzija. Verčiau jau, pažindami tikrąją Visatos prigimtį, pasistenkime suprasti jos proto dėsnius ir įvaldykime juos, siekdami geriausio efekto savo gyvenimo kelyje į viršų, pereidami iš vieno būties plano į kitą. Dėl savo protinės prigimties Visatos dėsniai yra ne kas kita, kaip gyvenimo dėsniai. Visi, išskyrus Viską, yra jiems pavaldūs.

Kas gi realu begaliniame Visko Prote, be pačios realybės, kuri pasireiškia Visko prigimtyje?

Nesigąsdinkite. Visi esame begaliname Visko Prote ir niekas negali mums pakenkti ar išgąsdinti. Nėra jokios išorinės galinčios mus paveikti jėgos, kuri būtų už Visko ribų. Todėl galime nusiraminti ir jaustis saugiai. Šis ramybės ir saugumo pasaulis realizuosis, kai tam tikru momentu pasieksite jį. Tada „nuščiuvę ir ramūs miegosime užliūliuoti Gelmių Lopšyje“ – saugiai ilsėdamiesi ant begalinio Proto okeano krūtinės, koks ir yra Viskas. Išties Viskame „mes gyvename, judame ir egzistuojame“.

Kai esame materialiam plane, materija mums yra ne kas kita, kaip materija, nors žinome ją esant kaip sancaupą atitinkamu greičiu besisukančių elektronų ir dalelių, sudarančių atomą, kurie savo ruožtu vibruodami ir sukdamiesi sudaro molekules, o šios savo ruožtu sudaro didesnes materijos formas. Materija jokiū būdu netampa mažiau materiali, kai savo tyrinėjimus nukreipiame gilyn ir kai iš hermetinių mokymų sužinome, kad jėga, kuriai elektronai tėra tik jos dalelės, – yra tiesiog Visko Proto pasireiškimas ir kaip ir visa kita Visatoje yra protinės prigimties. Būdami materijos plane, turime pažinti jos reiškinius. Mes galime valdyti materiją, kaip tai daro visi daugiau ar mažiau aukšto lygio meistrai, tačiau taip elgdamiesi naudojame aukščiausias jėgas. Padarytume kvailystę, jeigu bandytume ignoruoti materijos egzistavimą santykinumo aspektu. Mes galime nepaisyti jos valdžios mums (ir visai teisėtai), bet mums nevertėtų ją ignoruoti jos sąlyginumo aspektu jau bent todėl, kad gyvename jos plotmėje.

Gamtos dėsniai netampa mažiau pastovūs ar realūs, kai mes sužinome juos taip pat esant tiesiog protiniais kūriniais. Mes įveikiame žemesnius dėsnius naudodami aukštesnius (ir tik taip), bet

negalime visiškai išvengti Dėsnio arba pakilti virš jo. Niekas, išskyrus Viską, negali išvengti Dėsnio, ir tai todėl, kad Viskas pats savaime yra Dėsnis, iš kurio kyla visi kiti dėsniai. Pažangiausi meistrai gali valdyti jėgas, kurias žmonės paprastai priskiria dievams; bet milžiniškoje gyvybės hierarchijoje egzistuoja be galo daug lygių, kurių būtis ir jėgos pranoksta net pačių aukščiausių meistrų sugebėjimus laipsniu, koks iš viso nesuvokiamas mirtingųjų protams. Ir visgi net pats aukščiausias meistras ir pati aukščiausia būtybė turi nulenkti galvą prieš Dėsnį ir būti niekuo, lyginant su Viskuo. Taigi net jeigu šios aukščiausios būtybės, arba jėgos, kurios pranoksta žmonių priskiriamas dievams, – jeigu net jos yra supančiotos Dėsnio ir paklūsta jam, tai įsivaizduokite mūsų rasės, mūsų lygio mirtingo žmogaus perdėtą pasitikėjimą savo jėgomis, kai jis bando galvoti apie Gamtos dėsnius kaip apie „nerealius“, vizinius ir iliuzinius vien todėl, kad jam pasisekė pasiekti Tiesą, jog dėsniai savo prigimtimi yra protiniai ir Visko Proto kūriniai. Tų dėsnių, kuriuos Viskas numatė kaip valdančiuosius, negalima neigti arba atmesti. Kiek egzistuos Visata, tiek bus ir jie, nes Visata egzistuoja Jos bazę formuojančių ir Ją visą apibrėžiančių dėsnių dėka.

Hermetinis proto principas, aiškindamas tikrąją Visatos prigimtį principu, kad visa kas yra pagrįsta Protu, neiškraipo mokslinių Visatos, gyvybės, evoliucijos koncepcijų. Išties mokslas tik patvirtina hermetikų mokymus, kurie ne veltui moko, kad Visata yra protinė, o mokslas tvirtina, kad ji materialiai arba, pasak šiuolaikinių tyrinėjimų, kad ji yra energija. Hermetiniai mokymai nepriekabiauja prie pagrindinio H. Spenserio principo, kuris postuluoja „begalinę ir amžiną energiją, iš kurios kyla visi daiktai“. Iš tikrųjų hermetikai pripažįsta, kad H. Spenserio filosofijoje geriausiai pateiktas nehermetinis apibrėžimas, kada nors pareikštas apie Gamtos dėsnių veikimą, ir jie įsitikinę, kad H. Spenseris – prieš tūkstančius metų Senajame Egipte gyvenusio filosofo reinkarnacija, kuris vėliau įsikūnijo kaip Heraklitas, graikų filosofas, gyvenęs VI a. pr. Kr. Jie su pagarba vertina jo teiginius apie begalinę ir amžiną energiją kaip tiesiogiai atitinkančius hermetinių mokymų liniją, visada papildomą hermetine doktrina, kad jo „energija“ yra Visko Proto energija. H. Spenserio mokinys, įvaldęs hermetinės filosofijos meistriškumą raktą, gali atverti daugelį giluminių didžio filosofo, kurio darbai yra jo ankstesnių įsikūnijimų paruoštas rezultatas, koncepcijų. Jo požiūris į evoliuciją ir ritmą labiausiai atitinka hermetinius mokymus apie ritmo principą.

Taigi hermetikų mokinys neturi atmesti savo mėgstamų mokslinių pažiūrų apie Visatą. Viena, kas jam rekomenduojama, tai suvokti pagrindinį principą: *Viskas yra Protas; Visata yra protinė ir yra Visko Prote*. Jis pastebės, kad likusieji šeši iš septynių principų prisiderins prie jo mokslinių žinių ir padės išryškinti neaiškias vietas bei nušviesti tamsius klausimus. Tuo netenka stebėtis po to, kai suvokiame hermetinės minties įtaką ankstyviesiems graikų filosofams, kurių minčių pagrindu remiasi dauguma šiuolaikinio mokslo teorijų. Pirmojo hermetinio proto principo pripažinimas yra vienintelė esminė vieta, kurioje prasideda skirtumai tarp šiuolaikinio mokslo ir hermetistų mokinių, bet mokslas

po truputį juda į hermetinių pozicijų pusę, tamsoje apgraibomis ieškodamas išėjimo iš labirinto, į kurį pateko ieškodamas tikrovės.

Šios pamokos tikslas – išaiškinti mūsų mokiniams faktą, kad visiems mūsų ketinimams ir tikslams Visata bei jos dėsniai ir reiškiniai yra tokie patys realūs žmogaus atžvilgiu, kokie jie būtų pripažįstant materializmo ar energijų hipotezes. Pasak visų hipotezių, savo išoriniu aspektu Visata kinta, yra neamžina ir todėl neturi materialumo bei realumo. Visgi atkreipsime dėmesį ir į kitą Tiesos polių, kad bet kurios iš šių hipotezių atveju mes priversti veikti ir gyventi taip, tarsi akimirksniu prabėgantis reiškiniai būtų realūs bei materialūs. Visada išlieka vienas skirtumas tarp įvairių hipotezių: pagal senas pažiūras Proto jėga buvo ignoruojama kaip Gamtos jėga, o pagal proto principą ji tampa didžiausia Gamtos jėga; ir šis vienintelis skirtumas atveria revoliuciškai naują požiūrį į gyvenimą tiems, kurie supranta ir praktiškai naudoja principą bei iš jo kylančius dėsnius.

Galų gale visi mokiniai suvokia proto principo pranašumą ir išmoksta suprasti, naudotis bei taikyti iš jo kylančius dėsnius. Nepasiduokite pagundai, kuriai, kaip teigia Kibalionas, turi polinkį pusiau išminčiai, dėl ko juos užhipnotizuoja akivaizdi daiktų nerealybė. Dėl šios priežasties jie klaidžioja kaip svajokliai, gyvenantys svajų pasaulyje, niekina žmogaus gyvenimą bei praktinę veiklą, kol galiausiai pasiekia stadiją, kai *jie dėl savo kvailystės dūžta į uolas ir stichijos suplėšo juos į gabalus*. Geriau pasekti išmintingų pavyzdžiu, kurie, kaip tvirtina tas pats šaltinis, *panaudoja Dėsnį prieš dėsnius, aukštesnį prieš žemesnį, su alchemijos meno pagalba nepageidaujamą paverčia vertingu ir taip triumfuoja*.

Orientuodamiesi į šaltinį, išvengsime pusiau išminties (kuri yra nemokšiškumas), ignoruojančios tą tiesą, kad *meistriškumas – tai ne pamišusios svajonės, regėjimai, fantastinė vaizduotė ar toks gyvenimas, bet aukštesnių jėgų panaudojimas prieš žemesnes ir žemesnių planų skausmų išvengimas pakeliant vibracijas į aukštesnius planus*. Mokiny, visada prisimink, *kad meistro ginklas – transmutacija, o ne išpuikęs neigimas*.

Šios Kibaliono sentencijos vertos to, kad mokinys jas įsimintų.

Mes gyvename ne svajonių pasaulyje, o Visatoje, kuri, būdama santykinė, visgi reali tiek, kiek ji liečia mūsų gyvenimus ir poelgius. Mūsų reikalas Visatoje – ne neigti jos egzistavimą, o gyventi naudojant jos dėsnius, kad pakiltume iš žemesnio į aukštesnį – gyventi darant viską, ką išgalime, kasdieninėmis aplinkybėmis ir gyventi tiek, kiek tai įmanoma, vardan mūsų geriausių idėjų ir idealų. Šiame plane žmogus nežino tikros gyvenimo prasmės (nebent tik kai kurie), bet aukščiausieji šaltiniai ir mūsų pačių intuicija mums sako, kad mes nesuklysimė gyvendami dėl geriausio, kas yra mumyse, kiek tai įmanoma, ir suvokdami visuotinę to paties siekimo tendenciją, nors faktai rodo priešingai. Mes visi Kelyje ir Kelias nuolat veda aukštyn su dažnais sustojimais poilsui.

Skaitykite Kibaliono tekstą ir sekite išmintingųjų pavyzdžiu, išvengdami klaidų pusiau išmintingųjų, žūstančių dėl savo nemokšiškumo.

VISKAS VISAME KAME

Jeigu visa kas egzistuoja Viskame, tai teisinga ir tai, kad Viskas yra visame kame. Kas iš tikrųjų supranta šią tiesą, tas pasiekė didį žinojimą.

Kaip dažnai dauguma žmonių girdi nuolat kartojamą teiginį, kad jų dievybė (vadinama įvairiais vardais) yra „Viskas Viskame“, ir kaip mažai kas iš jų teigtaria gilią okultinę tiesą, slypinčią šiuose abejingai išstartuose žodžiuose. Šis kasdien naudojamas posakis yra aukščiau mūsų pacituotos senosios hermetinės sentencijos liekana. Kaip sako Kibalionas, *kas iš tikrųjų supranta šią tiesą, tas pasiekė didį žinojimą*. Kadangi tai yra taip, iširkime šią tiesą, kurios supratimas tiek daug reiškia. Šioje tiesos tezėje – hermetinėje sentencijoje – slypi viena iš didžiausių filosofinių, mokslinių, religinių tiesų.

Mes pateikėme jums hermetinį mokymą apie protinę Visatos prigimtį – tiesą, kad *Visata yra protinė ir yra Visko Prote*. Kaip sako Kibalionas viršuje pateiktoje citatoje: *visa kas egzistuoja Viskame*. Bet kartu pabrėžkime susijusį teiginį: *teisinga ir tai, kad Viskas yra visame kame*. Šį aiškiai prieštaraujantį teiginį sutaiko paradokso dėsnis. Tai yra tikslus hermetinis santykių, egzistuojančių tarp Visko ir jo protinės Visatos, apibūdinimas. Mes jau matėme, kad visa kas yra Viskame, o dabar ištyrinėkime kitą šio klausimo aspektą.

Iš hermetinių mokymų seka, kad Viskas esa (yra turimas) savo Visatoje ir kiekvienoje Visatos dalelėje, vienetė ar junginyje. Šį teiginį Mokytojai paprastai iliustruoja nuorodomis į atitikimo principą. Mokytojas paveda mokiniui suformuoti ko nors, turinčio protinę formą – žmogaus, idėjos – protinį atvaizdą. Labiausiai mėgstamas pavyzdys – rašytojo arba dramaturgo sukuriama jo personažų idėja arba menininko, skulptoriaus sukuriamas idealo atvaizdas, kurį jis nori išreikšti savo menu. Kiekvienu atveju mokinys pastebi, kad tuo metu, kai atvaizdas egzistuoja ir gyvena išimtinai jo prote, visgi jis, mokinys, rašytojas, dramaturgas, menininkas ar skulptorius, savo pojūčiais taip pat gyvena protiniame atvaizde (yra susijęs su juo). Kitaip sakant, reali protinio atvaizdo jėga, gyvybė, dvasia kyla iš žmogaus nematerialaus proto. Pamąstykite apie tai, kol suvoksite šią idėją.

Norėdami pateikti šiuolaikinį pavyzdį, tarkime, kad Otelas, Jagas, Hamletas, Lyras, Ričardas III egzistavo tik Šekspyro prote jų sumanymo ir kūrimo momentu. Ir tuo pačiu metu Šekspyras taip pat egzistavo kiekviename iš šių charakterių, suteikdamas jiems gyvybingumą, dvasią bei poelgius. Kam priklauso mums žinomų personažų – Mikoberio, Oliverio Tvisto – „dvasia“, ar tik ne Dikensui? O gal kiekvienas iš šių personažų turėjo nuosavą dvasią, nepriklausomą nuo savo kūrėjo? Ar Mediči Venera, Siksto Madona, Belvederio Apolonas turi savarankišką dvasią, ar jie tik atspindi savo kūrėjų dvasinę ir protinę jėgą? Paradokso dėsnis aiškina, kad abu teiginiai teisingi, jeigu žiūrėsime iš atitinkamų požiūrio taškų. Imkime Mikoberį ir Dikensą: nors galima teigti, kad Mikoberis yra

Dikensas, bet Dikenso negalime sutapatinti su Mikoberiu. Toks žmogus kaip Mikoberis gali pasipiktinti: „Mano kūrėjo dvasia egzistuoja manyje – ir visgi aš ne jis!“. Tai taip skiriasi nuo stulbinančių pusiau tiesų, kurias skelbdami pusiau išminčiai užpildo aplinkinę erdvę savo triukšmingais šūkavimais: „Aš esu Dievas!“. Įsivaizduokite vargšą Mikoberį arba niekingąjį Uriją Hipą sakančius: „Aš esu Dikensas“, arba kurį nors iš žemesnių Šekspyro pjesės tarnų pareiškiančius: „Aš esu Šekspyras“. Viskas yra žemės kirmine ir visgi žemės kirminui toli iki to, kad būtų Viskuo. Ir visgi išlieka stebuklas, kad nors šis žemės kirminas ir egzistuoja tik kaip žemesnė būtybė, sukurta ir esanti išimtinai Proto viduje, vis dėlto Viskas yra tame kirmine ir tose dalelėse, iš kurių jis susideda. Ar gali būti didesnė paslaptis už tą, kuri slypi šiame „*visa kas Viskame*“ ir „*Viskas visame kame*“?

Mokinys, be abejo, supranta, kad čia pateikti pavyzdžiai nėra tobuli ir ne visiškai atitinka temą, nes jie parodo proto atvaizdų kūrimą baigtiniuose protuose, o Visata yra begalinio Proto kūrinys – ir skirtumas tarp šių dviejų polių juos skiria. Visgi tai tėra tik lygio aspektas (veikia tas pats principas) – viename ir kitame pasireiškia atitikimo principas: *kaip viršuje, taip ir apačioje; kaip apačioje, taip ir viršuje*.

Kuo labiau žmogus pradeda suvokti nuolat esančios dvasios buvimą jo būtybės viduje, tuo labiau jis pradeda kilti gyvenimo dvasinėje skalėje. Tai ir yra būtent tai, kas reiškia dvasinį vystymąsi – dvasios atpažinimas, suvokimas ir pasireiškimas mumyse. Pasistenkite įsiminti šį dvasinio vystymosi apibrėžimą. Jame slypi tikrosios religijos tiesa.

Egzistuoja daugybė būties planų – daugybė gyvybės poplanių, daugybė egzistavimo Visatoje lygių. Ir viskas priklauso nuo būtybių kilimo pagal skalę, kurios žemiausias taškas yra fizinė materija, o aukščiausia tik subtiliausia riba teskiria nuo Visko Dvasios. Visa kas juda šia „Gyvenimo skale“ pirmyn ir aukštyn, visa kas yra judėjime, visa kas yra Kelyje, kurio pabaiga – Viskas. Visas progresas yra „grįžimas namo“. Visa kas progresuoja pirmyn ir aukštyn, nepaisydamas tariamų išorės prieštaravimų. Tokia yra žinia iš įšventintųjų.

Hermetiniai mokymai apie protinį Visatos kūrimo procesą pasireiškia tuo, kad kūrybinio ciklo pradžioje Viskas savo būties aspektu nukreipia savo valią į „Tapimo“ aspektą, ir prasideda kūrybos procesas. Mokymas byloja, kad proceso eigoje vibracijos žemėja iki labai žemų energijų vibracijų lygio. Pasiekus šį tašką, pasireiškia pačios žemiausios įmanomos materijos formos. Šis procesas pavadintas involiucijos stadija, kurios metu Viskas „įsitraukia“, arba „įsisuka“ į kūrybą. Šis procesas, pasak hermetistų, panašus į menininko, rašytojo ar išradėjo kūrybos procesą, kai jie taip giliai persiima savo protine kūryba, kad beveik pamiršta savo pačių egzistavimą ir tuo metu gyvena beveik vien tik ja. Jeigu vietoje žodžio „įsisuka“ naudotume žodį „pasineria“, tikriausiai ryškiau išreikštume savo idėją.

Ši involiucinė kūrybos stadija kartais vadinama dieviškos energijos „išsiliejimu“, o evoliucinė būseną vadinama „sutraukimu“. Ekstremalus kūrybos proceso polius laikomas maksimaliai nutolusiu

nuo Visko, o evoliucinės stadijos pradžia laikoma ritmo švytuoklės grįžtamojo judesio pradžia – „grįžimo namo“ idėja sutinkama visuose hermetiniuose mokymuose.

Mokymai byloja, kad „išsiliejimo“ metu vibracijos nuolat žemėja, kol pasiekia ribą, tada prasideda grįžtamasis judesys. Bet egzistuoja tas skirtumas, kad tuo metu, kai vyksta „išsiliejimas“, kūrybinės jėgos veikia kompaktiškai suspaustos ir kaip visuma, o nuo pat evoliucinės būsenos, arba „sutraukimo“, pradžios pasireiškia individualizacijos dėsnis, tai yra tendencija skaidytis į vienetines jėgas, kad pabaigoje tai, kas buvo Visko išleista kaip neindividualizuota energija, grįžtų į savo šaltinį kaip nesuskaičiuojama daugybė aukštai išvystytų gyvybių vienetų, kylančių skale į viršų per savo fizinę, protinę ir dvasinę evoliuciją.

Senovės hermetistai, aprašydami protinio Visatos kūrimo Visko Prote procesą, naudoja terminą „meditacija“, dažnai pakeisdami jį terminu „kontempliacija“. Tikriausiai turimas galvoje dieviško „dėmesio“ veiksmas. Lotynų kalboje žodžio „dėmesys“ šaknis reiškia „ilgam pradėti“, „iššęsti“ veiksmą ir „ištekėti“, taigi iš tikrųjų dėmesys yra protinės energijos protinis „iššęsimas; išplėtimas“ – tokia pagrindinė idėja, kurią mes turime galvoje, kai įsigiliname į tikrąjį termino „dėmesys“ reikšmę.

Pasak Hermetinių mokymų apie evoliucijos procesą, Viskas, išmąstęs kūrybos pradžią ir taip padėjęs materialius Visatos pagrindus bei iki galo apmąstęs jos egzistavimą, po truputį bunda, t. y. išeina iš meditacinės būsenos, ir tada pradeda reikštis evoliucijos procesas fiziniuose, protiniuose ir dvasiniuose planuose, nuosekliai ir iš eilės. Taip prasideda judėjimas į viršų – visa kas pradeda judėti Dvasios link. Materija tampa ne tokia grubi; pradeda atsirasti elementai; formuojasi junginiai; atsiranda gyvybė ir pradeda reikštis vis aukštesnėmis formomis; protas tampa aiškesnis – nuolat kyla vibracijų lygis. Taigi prasideda evoliucijos procesas visomis savo stadijomis ir vyksta atitinkamai pagal „sutraukimo“ proceso nustatytus dėsnius. Visa tai žmogaus mastais užima ištisas amžinybes; ir kiekviena amžinybė trunka milijonus metų, bet išventintieji teigia, kad visas procesas, įskaitant Visatos involiuciją bei evoliuciją, tetrunka tik vieną Visko akimirksnį. Nesuskaičiuojamos daugybės amžinybės ciklą pabaigoje Viskas atitraukia savo dėmesį – išeina iš kontempliacijos ir meditacijos – nuo Visatos, nes Didysis Darbas baigtas ir visa kas sutraukiamas į Viską, iš kurio jis kilo. Bet Paslapčių Paslaptis – kiekvienos sielos dvasia ne išnyksta, o be galo išsiplėčia – kūrinys ir Kūrėjas susilieja. Taip byloja išventintieji.

Ši apžvelgta Visko „meditavimo“ ir po to sekančio „prabudimo iš meditacijos“ iliustracija yra ne kas kita, kaip mokytojo bandymas begalinį procesą pavaizduoti baigtiniu pavyzdžiu. Ir visgi – *kaip apačioje, taip ir viršuje*. Skiriasi tik planų lygiai. Ir kaip Viskas prabunda iš meditacijos apie Visatą, taip ir žmogus (savo laiku) išeina iš fizinio plano, vis giliau ir giliau susitelkdamas į viduje gyvenančią dvasią, kuri iš tikrųjų yra dieviškasis Aš.

Yra dar vienas klausimas, beveik įeinantis į metafizinės teorijos sritį, apie kurį norėtume pakalbėti šioje pamokoje, nors ir siekiame parodyti tokios teorijos bergždumą. Mes turime galvoje

klausimą, neabejotinai kylantį kiekvienam protui, kuris drįsta ieškoti Tiesos. Klausimas yra toks: „Kodėl Viskas kuria Visatas?“ Šį klausimą galima pateikti bet kuria kita forma, bet mūsų formulavimas išreiškia jo esmę.

Žmonės atkakliai stengėsi rasti atsakymą – bet iki šiol nėra tinkamo. Kai kurie įsivaizdavo, kad Viskas troško tuo kažką pasiekti, bet tai absurdas, nes ką galėjo pasiekti Viskas, ko jis nebūtų turėjęs. Kiti ieškojo atsakymo tame aspekte, kad Viskas panorą ką nors pamilti; treči – kad jis kūrė dėl malonumo ar pramogai, ar todėl, kad jautėsi „vienišas“; arba dėl to, kad parodytų savo jėgą – tokie vaikiški aiškinimai ir idėjos priklauso vaikiškam mąstymo periodui.

Kiti stengėsi išaiškinti paslaptį teigdami, kad Viskas buvo „įtrauktas“ į kūrimą dėl savo vidinės prigimties, dėl savo „kūrybinio instinkto“. Ši mintis rodo pastarųjų progresą, bet jos silpnoji pusė – kad Viskas buvo kažkieno iš vidaus ar išorės „įtrauktas“. Jeigu jo paties prigimtis arba „kūrybinis instinktas“ verčia jį kažką veikti, tada „vidinė prigimtis“ arba „kūrybinis instinktas“ bus ne Viskas, o Absolutas, todėl ši spėjimų dalis atkrenta. Ir visgi Viskas kuria bei pasireiškia ir, atrodo, taip elgdamasis patiria tam tikrą pasitenkinimą. Sunku išvengti išvados, kad kažkuriame begaliname plane jis turi turėti kažką atitinkantį žmogaus „vidinę prigimtį“ arba „kūrybinį instinktą“ su atitinkamai begalinėmis Aistra ir Valia. Jis negalėtų veikti, jeigu neturėtų noro veikti, ir jis neturėtų noro veikti, jeigu jis netrokštų veikti, ir jis netrokštų veikti, jeigu dėl to nepatirtų tam tikro pasitenkinimo. Visa tai turėtų būti būdinga jo „vidinei prigimčiai“ ir galėtų būti priimama be įrodymų pagal atitikimo dėsnį. Tačiau mes vis tiek ir toliau galvojame, kad Viskas veikia nepriklausomai nuo bet kokios įtakos, tiek vidinės, tiek išorinės. Problemą lydi sunkumai, kurie slypi pačioje problemoje.

Tiksliau sakant, negalima kalbėti apie jokią motyvą, kad ir koks jis būtų, dėl kurio Viskas galėtų veikti, nes motyvas kyla dėl priežasties, o Viskas yra virš priežasčių ir pasekmių, išskyrus tą atvejį, kai jis nori tapti Priežastimi, o tada pradeda veikti Principas. Taigi matote, kad klausimas absurdiškas, nes Viskas yra nepažinūs. Kaip mes sakome, kad Viskas tiesiog EGZISTUOJA, taip pat turime sakyti, kad Viskas VEIKIA TODĖL, KAD VEIKIA. Pagaliau juk Viskas pats yra Visas Motyvas, Visas Dėsnis, Visas Veiksmas, ir galima tvirtai teigti, kad Viskas yra savo paties Motyvas, savo paties Dėsnis, savo paties Veiksmas – ir netgi daugiau, kad Viskas, Jo Motyvas, Jo Veiksmas ir Jo Dėsnis yra Vienas, tebūdami tik skirtingi to paties pavadinimai. Tų, kurie pateikia jums šias pamokas, nuomone, atsakymas slypi Paties Visko viduje kartu su Būties Paslaptimi. Atitikimo dėsnis, mūsų nuomone, apima tik tą Visko aspektą, kuris galėtų būti pavadintas TAPIMO ASPEKTU. Šio aspekto atvirkščioji pusė – BŪTIES ASPEKTAS, kur visi dėsniai dingsta Dėsnyje, visi principai susilieja su Principu; ir Viskas, ir Principas, ir Būtis – identiški, vienas ir tas pats. Todėl metafizinė teorija šiuo klausimu – bergždžia. Mes nagrinėjame čia šį klausimą tiesiog norėdami parodyti, kad jį suprantame, o taip pat metafizikos ir teologijos atsakymų absurdiškumą.

Pabaigoje mūsų mokiniams gal bus įdomu sužinoti, kad tuo metu, kai kurie iš senųjų ir šiuolaikinių hermetizmo mokytojų šiuo klausimu laikėsi atitikimo principo taikymo, kurio rezultatas – „vidinės prigimties“ išvada, legendos byloja, kad didysis Hermis, paklaustas savo pažengusių mokinių, užuot atsakęs į šį klausimą, netardamas nė žodžio kietai sučiaupė lūpas, parodydamas, kad atsakymo nėra. Tačiau gal jis norėjo pritaikyti savo filosofijos aksiomą, kuri sako: *nejšventintiesiems Tiesos lūpos neprabyła*, turėdamas mintyje, kad net jo pažengę mokiniai neturėjo reikiamo supratimo, duodančio teisę į mokymą. Taigi, jeigu Hermis turėjo Paslaptį, jis negalėjo jos perduoti, todėl pasauliui apie tai *Hermio lūpos tyli*. O kuris mirtingasis gali bandyti mokyti to, apie ką nesiryžo kalbėti didysis Hermis?

Bet atmintkite, kad ir koks šio klausimo atsakymas (jeigu jis gali iš viso egzistuoti), tiesa išlieka tai, kad *Viskas Yra visame kame*, lygiai taip pat teisinga ir tai, kad *visa kas yra Viskame*. Mokymas tai pabrėžia. O mes prie šios sentencijos galime pridurti baigiamąjį žodį: *Kas iš tikrųjų supranta šią tiesą, tas pasiekė didį žinojimą*.

ATITIKIMO PLANAS

Kaip viršuje, taip ir apačioje; kaip apačioje, taip ir viršuje.

Didysis antras hermetinis principas įkūnija tiesą, kad egzistuoja harmonija, darna, atitikimas tarp daugelio gyvenimo, būties ir pasireiškimų planų. Ši tiesa teisinga todėl, kad viskas, ką apima Visata, kilo iš vieno šaltinio, ir tie patys dėsniai, principai bei charakteristikos gali būti taikomi įvairiems energijos elementams ir elementų dariniams, nes kiekvienas savaip pasireiškia savo plane.

Kad būtų patogiau mąstyti ir studijuoti, hermetinė filosofija daro prielaidą, jog Visatą galima suskirstyti į tris didžiules reiškinių klases, vadinamas trimis didžiaisiais planais:

1. Didysis fizinis planas.
2. Didysis proto planas.
3. Didysis dvasios planas.

Šis dalijimas yra daugiau ar mažiau dirbtinis ir sutartinis, nes tikrovėje visi trys planai yra ne kas kita, kaip didėjančios gyvenimo skalės padalos, kurių žemiausias taškas yra nediferencijuota materija, o aukščiausias – dvasia. Be to, atskiri planai nepastebimai pereina vienas į kitą, todėl griežtos linijos tarp aukščiausių fizinio plano reiškinių ir žemiausių proto plano reiškinių arba tarp aukščiausių proto plano reiškinių ir žemiausių dvasios plano reiškinių nubrėžti neįmanoma. Kitaip sakant, tris didžiuosius planus galima laikyti trimis gyvybės pasireiškimų lygiais. Ir nors šios nedidelės knygos tikslai riboja išsamesnę diskusiją arba išsamesnį šių planų aiškinimą, mes vis tik laikome reikalinga pateikti bendrą aprašymą.

Iš pradžių galime apžvelgti klausimą, kuris taip dažnai domina pradedančius, trokštančius sužinoti termino „planas“ reikšmę, kuri taikoma labai laisvai ir labai šykščiai aiškinama gausioje šio meto okultinėje literatūroje. Klausimas paprastai keliamas taip: ar tai yra vieta, turinti matmenis, ar tiesiog būseną ar būvis. Mes atsakome: ne – nei vieta, nei įprasti erdvės matmenys ir netgi daugiau nei būseną ar būvis. Į ją galima žiūrėti kaip į būseną ar būvį; ir visgi būseną ar būvis yra matavimo laipsniai matuojamų dydžių skalėje. Skamba paradoksaliai, ar ne? Ištrinkime šį dalyką: matmuo, kaip jūs žinote, yra tiesioje linijoje matavimo vienetais reiškiamas dydis. Įprasti erdvės matmenys – ilgis, plotis ir aukštis arba galbūt ilgis, plotis, aukštis, tankis, apvalumas ir storis. Bet egzistuoja kiti „sukurtų daiktų“ matmenys, žinomi okultistams ir mokslui, nors pastarasis tam dar netaiko šio termino. Tai – dažnų spekuliacijų objektu tapęs „ketvirtas matmuo“, naudojamas kaip standartas „planų“ (arba laipsnių) nustatymui.

Šį ketvirtą matmenį galima pavadinti vibracijų matmeniu. Šis faktas gerai žinomas šiuolaikiniam mokslui, lygiai kaip ir hermetistams, įkūnijusiems tiesą savo trečiu hermetiniu principu, kad *viskas juda, viskas vibruoja, niekas nėra ramybėje*. Nuo aukščiausių pasireiškimų iki žemiausių – viskas ir kiekvienas vibruoja. Vibruoja ne tik skirtingu judėjimo dažniu, bet ir skirtingomis kryptimis bei skirtingais būdais. Vibracijų dažnio laipsniai nusako išmatavimo lygius vibracijų skalėje, kitaip sakant – ketvirto matmens lygius. O šie lygiai formuoja tai, ką okultistai vadina planais. Kuo aukštesnis vibracijų dažnis, tuo aukštesnis planas, tuo aukštesnis gyvybės pasireiškimas tame plane. Taigi nors planas nėra „vieta“ ir netgi ne „būseną“ ar „būvis“, visgi jis turi savybių, charakteringų tiek vienai, tiek kitai. Plačiau šį klausimą apie vibracijų skalę nagrinėsime vėliau, dėstydami hermetinį vibracijų principą.

Dabar tik įsidėmėkite, kad trys didieji planai yra ne realus Visatos reiškinių dalijimas, o tik sutartiniai terminai, kuriuos hermetistai naudoja tam, kad būtų lengviau suvokti bei tyrinėti universalios veiklos ir gyvybės laipsnius bei formas. Materijos atomas, jėgos vienetas, žmogaus protas ir arkangelų būtis – visa tai ne kas kita, kaip vienos skalės laipsniai, o iš esmės – vienas ir tas pats, skiriasi tik vibracijų laipsniai ir dažniai: visi jie Visko kūriniai ir egzistuoja išimtinai tik begaliniame Visko Prote.

Kiekvieną iš trijų didžiųjų planų hermetistai dalija į septynis mažesnius planus, kurių kiekvienas taip pat dalinamas į septynis poplanius, tačiau visi šie daliniai yra sąlyginiai, nuolat pereinantys vienas į kitą ir priimti tik moksliniams tyrimams bei mąstymui palengvinti.

Didysis fizinis planas ir jo septyni mažesnieji planai – tai Visatos reiškinių sritis, kuri susijusi su viskuo, kas liečia fiziką: materialiais daiktais, jėgomis, reiškiniais. Ji apima visas formas to, ką mes vadiname materija, ir visas formas to, ką mes vadiname energija ar jėga. Bet jūs turite prisiminti, kad hermetinė filosofija nepripažįsta materijos, kaip „daikto savyje“, t. y. atskirai egzistuojančios, tegul nors ir Visko Prote. Mokymai byloja, kad materija yra ne kas kita, kaip energijų forma; tai yra

tam tikros rūšies žemo laipsnio vibracijų energija. Atitinkamai pagal energijų rūšį hermetistai klasifikuoja materiją ir skiria jai tris iš didžiojo fizinio plano septynių mažesniųjų planų.

Tie Septyni Mažesnieji Planai yra šie:

1. Materijos planas (A).
2. Materijos planas (B).
3. Materijos planas (C).
4. Eterinės substancijos planas.
5. Energijos planas (A).
6. Energijos planas (B).
7. Energijos planas (C).

Materijos planas (A) apima materijos formas kietų kūnų, skysčių, dujų pavidalu, žinomas iš fizikos vadovėlių. Materijos planas (B) apima tam tikras aukštesnes ir subtilesnes materijos formas, kurių egzistavimą šiuolaikinis mokslas jau atrado kaip radioaktyvios materijos, visomis jos radiacijos fazėmis, reiškinius, kurie būdingi visam šiam mažesniajam planui. Materijos planas (C) apima materijos formas, kurios yra jau labai aukštos ir visiškai subtilios ir apie kurių egzistavimą net neįtaria paprastas mokslas.

Eterinės substancijos planas apima tai, ką mokslas vadina eteriu. Tai ypatingo subtilumo, plastiškumo, tamprumo substancija, užpildanti visą visuotinę erdvę ir esanti terpe, perduodančia energijų bangas, tokias kaip šviesa, šiluma, elektra ir kt. Ši eterinė substancija yra rišanti grandis tarp (taip vadinamos) materijos bei energijos ir turi jų abiejų atributų. Hermetiniai mokymai sako, kad šis planas turi septynis poplanius (kaip ir kiekvienas iš septynių mažesniųjų planų) ir kad iš tikrųjų egzistuoja septyni eteriai, o ne vienas. Virš eterinės substancijos plano yra energijos planas (A), apimantis paprastas, mokslui žinomas energijų formas; jo septyni poplaniai yra šie: šiluma, šviesa, magnetizmas, elektra ir trauka (įskaitant gravitaciją, sukibimą, cheminę trauką ir t. t.) ir daug kitų energijos formų, patvirtintų moksliniais eksperimentais, bet dar neįgavusių pavadinimų ir nesuklasifikuotų. Energijos planas (B) apima septynis poplanius iš dar aukštesnių energijų formų, mokslo dar neatrastų, bet pavadintų aukščiausiomis gamtos jėgomis; šios jėgos ima veikti pasireiškiant tam tikriems proto reiškiniams ir šių jėgų dėka tie proto reiškiniai yra galimi. Energijos Planas (C) apima septynis poplanius taip nepaprastai aukštai organizuotos energijos, kad ji turi daugelį gyvybės savybių, bet yra visiškai nežinoma mokslininkams ir šiaip mūsų įprasto proto išsivystymo lygio žmonėms. Ji pasiekama tik dvasios plano būtybėms: tokia energija neįsivaizduojama paprastam žmogui ir gali būti laikoma „dieviška jėga“. Ją naudojančios būtybės prilygsta „dievams“ net lyginant su mums žinomais aukščiausiais žmonių tipais.

Didysis proto planas, be tų objektyvių mums iš kasdieninio gyvenimo žinomų formų, apima tam tikras kitas formas, žinomas, ko gero, tik okultistams. Paplitusi septynių proto planų klasifikacija

daugiau ar mažiau patenkinama ir sąlyginai priimtina (nors ir kupina papildomų paaiškinimų, svetimų šio darbo tikslams).

Tačiau mes visgi galime juos išvardinti:

1. Mineralų proto planas.
2. Stichijų proto planas (A).
3. Augalų proto planas.
4. Stichijų proto planas (B).
5. Gyvūnų proto planas.
6. Stichijų proto planas (C).
7. Žmogaus proto planas.

Mineralų proto planas apima būsenas ir būvius vienetų bei būtybių, arba grupių, arba jų derinių, kurie įkvepia gyvybę formoms, kurias mes žinome kaip mineralus, cheminius elementus ir t. t. Šių būtybių nereikia maišyti su pačiomis molekulėmis, atomais ar dalelėmis, nes pastarieji tėra tik šių būtybių fiziniai kūnai arba formos, lygiai kaip žmogaus kūnas tėra tik jo fizinė forma, o ne „jis pats“. Šios būtybės tam tikra prasme gali būti pavadintos „sielomis“ ir jos yra žemiausio laipsnio išsivystymo, gyvybės ir proto gyvos būtybės – ne daugiau kaip „gyvos energijos“ dalelės, kurios įeina į aukščiausio fizinio plano aukštesnius poplanius. Vidutinis protas nepripažįsta mineralų karalystėje egzistuojančių proto, sielos ar gyvybės, bet visi okultistai pripažįsta juos esant ir net šiuolaikinis mokslas šiuo atveju artėja prie hermetikų požiūrio. Molekulės, atomai ir dalelės turi savo „meilę ir neapykantą“, „simpatiją ir antipatiją“, „trauką ir atstūmimą“ ir t. t. Patys pažangiausi šiuolaikiniai mokslininkai išreiškia nuomonę, kad atomų aistros ir norai, emocijos ir jausmai nuo žmoniškų skiriasi tik laipsniais. Mes neturime nei laiko, nei vietos šiems samprotavimams. Visi okultistai žino, kad tai iš tikrųjų yra taip, ir ieškantiems patvirtinimų siūlome kreiptis į atitinkamus mokslinius darbus. Šiame plane taip pat yra septyni poplaniai.

Stichijų proto planas (A) apima būtybių, nežinomų vidutiniam žmogui, bet žinomų okultistams, proto ir gyvybės būsenas, arba būvius, ir išsivystymo laipsnius. Šios būtybės neapčiuopiamos įprastais žmogaus jutimo organais, bet visgi egzistuoja ir turi savo vaidmenį Visatos dramoje. Jų proto lygis iš vienos pusės yra tarp mineralų ir cheminių būtybių, o iš kitos – tarp augalų karalystės būtybių. Čia taip pat egzistuoja septyni poplaniai.

Augalų proto planas su septyniais savo poplaniais apima būsenas, arba būvius, būtybių, kurios priklauso augalų pasaulio karalystėms ir kurių gyvybinius bei protinius reiškinius gan gerai supranta vidutinio intelekto žmonės, o pastaruoju metu buvo išleista daug ir įdomių mokslinių darbų apie augalų gyvenimą. Augalai turi gyvybę, sielą ir protą kaip ir gyvūnai, žmonės ir aukštesnės už žmogų būtybės.

Stichijų proto planas (B) su savo septyniais poplaniais apima būsenas, arba būvius, aukštesnių stichijų formų, t. y. nematomų būtybių, įnešančių savo indėlį į bendrą Visatos darbą, o jų protas ir gyvybė skalėje yra tarp augalų proto plano ir gyvūnų proto plano būtybių, todėl jos turi abiejų planų prigimties.

Gyvūnų proto planas su savo septyniais poplaniais apima būsenas, arba būvius, būtybių, esybių, arba sielų, suteikiančių gyvybę visoms mums žinomoms gyvūnų formoms. Neverta smulkiau aiškinti šio gyvybės plano, nes jis mums gerai žinomas, kaip ir mūsų pačių planas.

Stichijų proto planas (C) su savo septyniais poplaniais apima būtybes, nematomas kaip ir visos stichijų formos, kurių prigimtis tam tikru laipsniu ir tam tikra kombinacija panaši tiek į gyvūnų, tiek ir į žmogaus. Aukščiausios formos – pusiau žmogiškos savo protiniais sugebėjimais.

Žmogaus proto planas su septyniais jo poplaniais apima gyvybės bei proto pasireiškimus, įprastus žmogui jo įvairiomis gradacijomis, laipsniais ir sektoriais. Čia mes norėtume atkreipti dėmesį į tą faktą, kad vidutinis šiuolaikinis žmogus užima tik ketvirtą žmogaus proto plano poplanį ir tik intelektualiausi pakilo virš penkto poplaniaus ribos. Šiai stadijai pasiekti rasei prireikė milijonų metų ir dar daugiau prireiks pakilti į šeštą bei septintą poplanius bei dar aukščiau. Bet atminkite, kad anksčiau egzistavo rasės, praėjusios šiuos laipsnius ir pakilusios į daug aukštesnius planus. Mūsų pačių rasė yra penkta (kartu su ketvirtosios atsilikėliais), kuri eina Keliu, o tuo pačiu metu mūsų rasėje yra pažengusių žmonių (tiesa, nedaug), aplenkusių mases ir perėjusių į šeštą bei septintą poplanius ir (dar mažiau) esančių dar aukščiau. Šešto poplaniaus žmogus tai – supermenas, septinto – antžmogis.

Nagrindėdami septynis mažuosius proto planus, tik paminėjome tris stichijų planus, nes nenorime gilintis į šį klausimą šiame kūrinyje, kuris nepriklauso visuotinės filosofijos sričiai. Visgi galime pasakyti šiek tiek daugiau vien dėl to, kad atskleistume jums šių planų ryšį su labiau žinomais – stichijų planai susiję su mineralų, augalų, gyvūnų ir žmogaus proto bei gyvybės planais kaip juodi pianino klavišai su baltais. Baltų klavišų visiškai pakanka sukurti muzikai, bet egzistuoja atskiri diapazonai, melodijos ir harmonijos, kuriose juodi klavišai vaidina savo vaidmenį ir kur jų buvimas būtinas. Jie būtini taip pat kaip „rišančios grandys“ tarp sielos būsenų, būties būsenų ir t. t., tarp daugybės kitų planų, besiskiriančių ten pasiektomis išsivystymo formomis – šis faktas skaitytojui, sugebančiam skaityti tarp eilučių, nauja šviesa nušvies evoliucijos procesus ir duos naują raktą nuo „gyvybės šuolių“ iš karalystės į karalystę slaptų durų. Stichijų karalystės puikiai supranta visi okultistai, ir slaptieji (žinomi arba suprantami tik išventintiesiems) rašiniai kupini užuominų į jas. Skaitydami tokius aprašymus kaip XIX a. anglų rašytojo Bulvero-Litono „Zanoni“, žinantieji atpažįsta būtybes, egzistuojančias tuose gyvybės planuose.

Pereidami nuo didžiojo proto plano į didįjį dvasios planą – ką mes galime pasakyti? Kaip galime paaiškinti šias aukščiausias būties, gyvybės, proto būsenas protams, dar nesugebantiems

aprepti ir suvokti aukštesniųjų žmogaus proto poplanių? Uždavinys neįmanomas. Mes galime kalbėti tik pačiomis bendriausiomis, paprasčiausiomis sąvokomis. Kaip galima apsaityti šviesą nuo gimimo aklam žmogui, cukrų – nieko saldaus neragavusiam žmogui, harmoniją – kurčiam nuo gimimo...

Viskas, ką mes galime pasakyti, yra tai, kad septyni mažieji didžiojo dvasios plano planai (o kiekvienas iš jų susideda iš septynių poplanių) apima būtybes, tiek pranokstančias šiuolaikinio žmogaus gyvybę, protą ir formą, kiek šis yra pakilęs virš gleivių, mineralų ir netgi atskirų energijos ar materijos formų. Šių būtybių gyvenimas taip žymiai pranoksta mūsų, kad jų atžvilgiu mes atrodome „miegantys“, o mūsų mąstymo procesai tepriylgsta mechaniniams; jų formų materija priklauso aukščiausiems materijos planams, be to, apie kai kuriuos sakoma, kad jie „apsirengę gryna energija“. Ką galima pasakyti apie tokias būtybes?

Septyniuose mažuosiuose didžiojo dvasios plano planuose yra būtybių, apie kurias mes galime kalbėti kaip apie angelus, arkangelus, pusdievius. Žemesniuose mažuosiuose planuose gyvena tos didžios sielos, kurias mes vadiname meistras, arba mokytojais, arba adeptais. Aukščiau yra žmogui nepasiekiamos didžiosios dangaus jėgų hierarchijos; o dar aukščiau yra tie, kuriuos mes su pagarba galime pavadinti dievais, taip aukštai skalėje jie pakilę – jų egzistavimas, protas ir jėga priylgsta tiems, kurie žmonių rasių priskiriami dievybės sampratai. Šios būtybės nepasiekiamos net aukščiausiems žmogaus vaizduotės skrydžiams. Tik žodis „dieviškas“ gali būti taikomas jų atžvilgiu. Daugelis šių būtybių, o taip pat angelai, aktyviai dalyvauja Visatos reikaluose ir vaidina juose svarbų vaidmenį. Šios nematomos dievybės ir dangiški pagalbininkai laisvai ir galingai spinduliuoja savo įtaką evoliucijos ir kosminio progreso procesui. Jų reti įsikišimai į žmonių reikalus ir dalyvavimas juose paskatino gausybės buvusių ir dabartinių rasių legendų, tikėjimų, religijų bei tradicijų atsiradimą. Jie nuolat neša savo žinias ir jėgas į pasaulį, aišku, veikdami visiškai pagal Visko Dėsnį.

Bet visgi net aukščiausios iš šių pažengusių būtybių egzistuoja paprasčiausiai kaip Visko Proto kūriniai, ir tik jame, ir paklūsta kosminiems procesams bei universaliems dėsniams. Jie dar mirtingi. Jeigu norite, mes galime juos vadinti „dievais“, bet jie dar tėra tik vyresnieji rasės broliai – pirmūnės sielos, aplenkusios savo brolius, kurios pirmos praėjo absorbcijos į Viską ekstazę, kad padėtų rasei eiti aukštyn kylančiu Keliu. Ir visgi jos priklauso Visatai ir pavaldžios jos sąlygoms – jos mirtingos – ir jų planas yra žemiau už absoliutinės dvasios planą.

Tik labiausiai pažengę hermetistai sugeba aprepti slaptąsias doktrinas apie dvasios plane pasireiškiančias jėgas ir būties būvius. Reiškiniai čia taip pranoksta pasireiškiančius proto plane, kad bandant juos aprašyti neišvengiamai kiltų idėjų painiava. Tik tie, kurių protai daugelį metų buvo kruopščiai treniruojami hermetinės filosofijos kryptimi, ir tie, kurie atsinešė prieš tai turėtas žinias iš ankstesnių įsikūnijimų – gali suvokti tai, ką byloja mokymai apie šiuos dvasios planus. Daugelį iš šių slaptųjų doktrinų hermetistai išlaiko paslapyje kaip neliečiamas ir netgi pavojingas viešai paskelbti. Sumanus mokinys gali suprasti, ką mes turime mintyje, teigdami, kad termino „dvasia“ reikšmė,

kokia ją naudoja hermetistai, panaši į terminų „gyvybinė jėga“, „įdvasinanti jėga“, „vidinė esmė“, „gyvybės esmė“ ir t. t., ir šios reikšmės negalima painioti su ta, kuri kasdieniškai ir plačiai taikoma šiam terminui, o būtent, „religinė, bažnytinė, dvasinga, nežemiška, šventa“ ir t. t. ir panašiai. Okultistai žodį „dvasia“ naudoja „įkūnijančio principo“ prasme, suteikdami jam jėgos, gyvos energijos, mistinės galios idėjas. Okultistai žino, kad tai, ką jie vadina „dvasine jėga“, gali būti panaudota tiek blogais, tiek kilniais tikslais (atitinkamai pagal poliariškumo principą), o šį faktą didžioji dalis religijų pripažįsta savo šėtono, Belzebubo, velnio, puolusių angelų ir kt. sampratomis. Todėl šiuos planus liečiančios žinios buvo saugomos visų brolijų, okultinių ordinų Šventų Švenčiausioje – slaptoje šventyklos patalpoje. Čia galime tik pridurti, kad tų, kurie buvo įvaldę aukštas dvasines jėgas ir piktnaudžiavo jomis, laukia pasibaisėtinas likimas, ritmo švytuoklei neišvengiamai pasukus atgal į pačią materialiausią gyvenimo kraštutinybę, iš kur jie turės pakartoti savo ėjimą dvasios link per visus varginančius Kelio ciklus, bet visuomet papildomai kentėdami dėl jiems paliktos amžinos varginančios atminties apie aukščius, iš kurių jie krito per blogus poelgius. Okultistai žino, kad legendos apie puolusius angelus pagrįstos konkrečiais faktais. Egoistinės galios siekimas dvasios plane egoistines sielas neišvengiamai atveda prie dvasinės pusiausvyros praradimo, prie tokio žemo kritimo, kiek aukštai prieš tai jos buvo pakilusios. Bet net ir tokioms sieloms duota galimybė grįžti, net ir tokios sielos vėl įveikia atgalinę kelionę, griežtai apsimokėdamos pagal nenumaldomą atpildo dėsnį.

Pabaigoje mes vėl norėtume jums priminti, kad pagal atitikimo dėsnį, įkūnijantį tiesą – *kaip viršuje, taip ir apačioje; kaip apačioje, taip ir viršuje*, visi septyni hermetiniai principai visiškai veikia visuose, be išimties, fiziniuose, protiniuose ir dvasiniuose planuose. Proto substancijos principas pasireiškia kiekviename plane, nes jis yra Visko Prote. Atitikimo principas pasireiškia kiekviename plane, nes tarp visų planų yra atitikimas, harmonija ir santarvė. Vibracijų principas pasireiškia kiekviename plane, nes pats skaidymas į „planus“, kaip mes jau išsiaiškinome, vyksta pagal vibracijas. Poliariškumo principas pasireiškia kiekviename plane, nes polių kraštutiniai yra ryškios priešybės bei prieštaros. Ritmo principas pasireiškia kiekviename plane, nes reiškinų vystymąsi sąlygoja jų potvyniai ir atoslūgiai, pakilimai ir kritimai, įėjimai ir išėjimai. Priežasčių ir pasekmių principas pasireiškia kiekviename plane, nes kiekviena pasekmė turi savo priežastį, o kiekviena priežastis turi savo pasekmę. Lyties principas pasireiškia kiekviename plane kiekvienu kūrybinės energijos pasireiškimu per vyrišką ir moterišką aspektus.

Kaip viršuje, taip ir apačioje; kaip apačioje, taip ir viršuje. Ši per amžius einanti hermetinė aksioma apima vieną iš didžiausių Visatos reiškinų principų. Vėlesnėse mūsų paskaitose, nagrinėdami likusius principus, mes aiškiau pamatysime šio didžio atitikimo principo prigimtį universalų teisingumą.

VIBRACIJA

Niekas nėra ramybės būsenoje, viskas juda, viskas vibruoja.

Didysis trečias hermetinis principas – vibracijų principas – įkūnija tiesą, kad judėjimas pasireiškia Visatoje visame kame, kad niekas nesiliūsi, viskas juda, vibruoja, cirkuliuoja. Šį hermetinį principą pripažino kai kurie ankstyvieji graikų filosofai, įtraukę jį į savo sistemas. Bet vėlesniais amžiais jis pasitraukė iš hermetiniams sluoksniams nepriklausančių mąstytojų dėmesio sferos. XIX a. fizinis mokslas vėl atrado šią tiesą, o XX a. moksliniai atradimai pateikė papildomų šios amžinos hermetinės doktrinos teisingumo įrodymų. Hermetiniai mokymai byloja, kad viskas ne tik juda ir vibruoja, bet „skirtumas“ tarp atskirų visuotinės jėgos pasireiškimų atsiranda vien dėl vibracijų tempo ir tipo kitimų. Ir dar daugiau, netgi Viskas pats nuolat skleidžia tokio begalinio laipsnio intensyvumo ir tokio didelio greičio vibraciją, kad jį praktiškai galima laikyti besiilsinčiu; mokytojai šiuo klausimu pataria mokiniams atkreipti dėmesį į tą faktą, kad net ir fiziniame plane greitai judantis objektas, pavyzdžiui, besisukantis ratas, atrodo nejudantis. Mokymai byloja ir tai, kad viename vibracijų poliaus gale yra dvasia, o kitame poliuje vyrauja pačios grubiausios materijos formos. Tarp šių dviejų polių išsidėsto milijonai milijonų įvairiausių tipų ir tempų vibracijų. Šiuolaikinis mokslas įrodė, kad tai, ką mes vadiname materija ir energija, yra ne kas kita, kaip „vibracinio judesio tipai“, o kai kurie pažangiausi mokslininkai artėja prie okultistų pozicijų, teigiančių, kad proto reiškiniai yra taip pat vibracijų arba judėjimo tipai. Pažvelkime, ką mokslas gali pasakyti apie materijos ir energijos vibracijas.

Pirmiausia mokslas moko, kad visoje materijoje tam tikru laipsniu pasireiškia vibracijos, atsirandančios dėl temperatūros ar šilumos. Jeigu objektas šaltas arba karštas (ir vienas, ir kitas tėra tik vieno ir to paties laipsniai), jis skleis atitinkamas šilumines vibracijas, t. y. jis judės, arba vibruos. Toliau mokslas moko, kad visos materijos dalelės juda apskritiminiu judesiu, nuo korpuskulių iki saulių. Planetos sukasi aplink saulės ir daugelis iš jų sukasi aplink savo ašis. Saulės sukasi aplink dar didesnius centrus, o tie savo ruožtu juda dar didesniais mastais ir t. t. iki begalybės. Molekulės, iš kurių susideda atskiros materijų rūšys, skleidžia nuolatinius virpesius ir nuolat juda viena aplink kitą ir viena nuo kitos. Molekulės susideda iš atomų, kurie analogiškai nuolat juda ir vibruoja. Atomai susideda iš dalelių, kurios taip pat nuolat juda ir sukuria labai aukštų vibracijų būsenas ir tipus. Taigi mes matome, kad visos materijos formos turi savo vibracijas, kas visiškai atitinka hermetizmo vibracijų principą.

Tas pats vyksta ir su atskiromis energijų formomis. Mokslas moko, kad šviesa, šiluma, magnetizmas, elektra yra ne kas kita, kaip vibracinis judėjimas, tam tikru būdu susijęs su eteriu ir tikriausiai iš jo kylantis. Mokslas negali iki galo paaiškinti gamtos reiškinių, žinomų kaip sukibimas (adhezija, kohezija), trauka, gravitacija (pati paslaptiausia iš šių trijų), nors kai kurie rašytojai

linksta manyti, kad šios trys energijos formos yra vibracinių energijų pasireiškimai (tą per amžius teigė hermetinis mokymas).

Visuotinį eterį, mokslo postuluojamą be aiškaus jo prigimties suvokimo, hermetistai laiko aukščiausiu pasireiškimu to, kas klaidingai vadinama materija, tai yra materija aukščiausiam vibracijų lygyje, jų pavadinta „eterine substancija“. Hermetistai moko, kad eterinėms substancijoms būdingas ypatingas išretėjimas bei tamprumas ir jos smelkiasi per visą erdvę, tapdamos terpe, galinčia perduoti vibracinės energijos bangas (šilumą, šviesą, elektrą, magnetizmą ir kt.). Mokslininkai mano, kad eterinė substancija yra rišanti grandis tarp vibracinės energijos, mums žinomos kaip „materija“, iš vienos pusės ir „energija, arba jėga“, iš kitos, o taip pat, kad ji išreiškia tik jai būdingą vibracijų laipsnį, dažnumą ir tipą.

Vibracijų greičio kitimui iliustruoti kaip pavyzdį mokslininkai pasiūlė besisukantį ratą, sukutį arba cilindrą – pavadinkime šiuos besisukančius daiktus objektais. Tegul iš pradžių objektas sukasi lėtai. Jį lengva įžiūrėti, bet garso jis neskleidžia. Greitis po truputį didėja ir po keleto akimirų jis tampa toks didelis, kad galima girdėti stiprų bildesį arba žemus garsus. Greičiui vis didėjant, atsiranda muzikinio diapazono garsai ir kyla vis aukštesnės ir aukštesnės, kol greičiui pasiekus tam tikrą ribą žmogaus ausį persmelkia veriantis spieгимas ir – garsai dingsta. Objekto sukimosi greitis pasiekė ribą, už kurios ausis neįjaučia vibracijų. Po to pradedamas jausti šilumos didėjimas. Didėjant sukimosi greičiui, akis pajunta, kad objektas tampa rausvos spalvos, kuri, greičiui vis didėjant, tampa raudona, ryškėja, virsta oranžine, po to pereina į geltoną, iš jos į žalią, mėlyną ir pagaliau į violetinę spalvą. Greičiui padidėjus iki tam tikros ribos, dingsta ir violetinė, dingsta visos spalvos, žmogaus akis jau neįjaučia jų. Bet besisukantis objektas tebeskleidžia vibracijas, kurios naudojamos fotografijai, o vėliau ir kitus vos apčiuopiamus šviesos spindulius. Greičiui vis didėjant, pasiekiamie rentgeno spindulius, elektrą ar elektromagnetines bangas...

Kai objektas pasiekia tam tikrą vibracijų dažnį, jo molekulės suyra ir skyla į pradinius elementus, arba atomus. Toliau atomai pagal vibracijos principą skyla į nesuskaičiuojamas daleles, iš kurių jie susideda. Galų gale dingsta ir dalelės, ir tada galime sakyti, jog objektas susideda iš eterinės substancijos. Mokslas nesiryžta tęsti iliustracijos, bet hermetistai moko, kad jeigu vibraciją nuolat didinsime, objektas pasiekia aukščiausią pasireiškimą būsenas, atkartos atskiras protines būsenas ir taip vis aukštesnės link tol, kol pagaliau grįš į Viską, kuris yra absoliuti Dvasia. „Objektas“ jau seniai nustojo būti „objektu“, dar prieš pasiekdamas eterinę substanciją, bet pavyzdys teisingas ta prasme, kad jis parodo nuolatinio vibracijų laipsnių ir tipų kitimo veikimą. Analizuojant šį pavyzdį, reikia atminti, kad tose stadijose, kai objektas skleidžia šviesos, šilumos ir kt. bangas, iš tikrųjų jis nepavirsta tomis energijos formomis, kurių laipsnis kur kas aukštesnis, o tiesiog pasiekia tokį vibracijų laipsnį, prie kurio šios energijų formos išsilaisvina iš jas laikančių molekulių, atomų bei dalelių įtakos. Taigi šios energijos, nors ir aukštesnio už materiją laipsnio, yra įkalintos bei uždarytos

fizinuose dariniuose, nes energija pasireiškia visur, netgi fizinėse formose, ir pasireikšdama užsilieka savo kūrinuose, turinčiuose fizinę formą, kas tam tikru laipsniu teisinga visų kūrinių atžvilgiu, nes kurianti jėga įsitraukia į savo kūrybą.

Hermetiniai mokymai eina dar toliau ir moko, kad visus mąstymo, emocijų, proto, valios arba norų, bet kokios protinės būsenos pasireiškimus lydi vibracijos, kurių dalis yra išspinduliuojama ir stengiasi paveikti kitų asmenų protus indukcijos būdu. Būtent šiuo principu pagrįstas telepatijos, proto įtakos ir panašių vieno proto kitam poveikio bei valdžios formų reiškiniai. Su šiais reiškiniais šiuolaikinė visuomenė susiduria ypatingai dažnai, nes labai plačiai pasklido įvairių mokyklų, kultūr ir mokymų okultinės žinios.

Kiekviena mintis, emocija ar protinė būsena turi savą vibracijų dažnį ir tipą. Asmuo arba kiti asmenys savo norais gali sukurti šias būsenas, kaip gali sukurti muzikinių garsų tonus priversdami tam tikru greičiu vibruoti instrumentą, kaip gali sukurti spalvas. Žinant vibracijos principą ir jį taikant proto reiškiniams, galima norimame lygyje poliarizuoti protą ir pasiekti tiesiog tobulą savo vidinių būsenų, nuotaikų ir t. t. kontrolę. Lygiai taip pat galima paveikti ir kitus žmones, sukeliant juose norimas būsenas. Kitaip sakant, galima įgyti sugebėjimą proto plane kurti tai, ką mokslas kuria fiziniame plane – bangų vibracijas. Šią galią įmanoma pasiekti, aišku, tik naudojant specialią teoriją, praktiką, pratimus ir kt., kas yra proto transmutacijos mokslas, viena iš hermetinio meno šakų.

Nedidelis pamąstymas apie tai, ką čia pateikėme, parodys mokiniui, kad vibracijos principu yra pagrįsti visi nepaprastų galių pasireiškimai, būdingi meistrams ir adeptams, pajėgiantiems tobulai sukaupti energijas iš gamtos dėsnių, bet kurie iš tikrųjų tiesiog panaudoja vieną dėsnį prieš kitą; kurie pasiekia savo rezultatų pakeisdami materialių objektų vibracijas arba energijų formas ir taip atlikdami vadinamus stebuklus. Kaip teisingai pastebėjo vienas iš senųjų hermetinių rašytojų, *kas suvokė vibracijų principą, tas sugriebė valdžios skeptrą.*

POLIARIŠKUMAS

Visa kas yra dvejojama; visa kas turi savo polių; visa kas turi savo priešybę; panašus ir nepanašus – vienas ir tas pats; priešybės identiškos savo prigimtimi, bet skiriasi laipsniu; kraštutinumai sutampa; visos tiesos – tik pusiau tiesos; visus paradoksus galima suderinti.

Didysis ketvirtas hermetinis principas – poliariškumo principas – įkūnija tiesą, kad visi pasireiškiantys reiškiniai turi dvi puses, du aspektus, du polių, priešybių porą su laipsnių gausa tarp šių dviejų kraštutinumų. Remiantis šiuo principu, lengva paaiškinti senuosius paradoksus, kurie kažkada stulbino žmonių protus. Žmonės visada suprato šio principo svarbą ir stengėsi išreikšti jį tokiomis sąvokomis kaip, pavyzdžiui: „Viskas egzistuoja ir neegzistuoja tuo pačiu metu“; „Visos tiesos tik pusiau teisingos“; „Kiekviena tiesa yra pusiau netiesa“; „Viskas turi dvi puses“; „Kiekvienas skydas turi atvirkščią pusę“ ir t. t. Hermetiniai mokymai moko, kad *daiktai, atrodantys*

visiška vienas kito priešingybe, tesiskiria tik laipsniu; kad priešybių poros sutaikomos; kad tezė ir antitezė identiškos savo prigimtimi, bet skiriasi savo laipsniais; kad visuotinis priešybių sutaikymas įmanomas taikant poliariškumo principą.

Mokytojai teigia, kad šio principo paaiškinimų galime rasti visur, tereikia tik įsigilinti į daiktų prigimtį. Jie pradeda nuo įrodymo, kad dvasia ir materija yra tik vieno ir to paties du poliai, o tarpiniai planai tarp jų tėra tik vibracijos. Toliau jie parodo, kad Viskas ir daugis yra vienas ir tas pats, o skirtumas tarp jų tėra tik proto pasireiškimo laipsniai. Lygiai kaip Dėsnis ir dėsniai tėra tik du priešingi poliai. Analogiškai yra Principas ir principai; begalinis Protas ir baigtiniai protai.

Toliau, pereidami prie fizinio plano, jie pateikia principo iliustraciją, kad šiluma ir šaltis – identiškai savo prigimtimi, o skiriasi tik laipsniais. Temperatūros laipsnius parodo termometras, apatiniai laipsniai pavadinti šalčiu, viršutiniai – karščiu. Tarp šių dviejų polių egzistuoja daug šilumos ir šalčio lygių, vadinkite, kaip norite, esmės nesugadinsite. Iš dviejų taškų aukštesnysis visada bus šiltesnis, o apatinis visada šaltesnis. Absoliutaus standarto nėra, viskas tėra tik laipsniai. Nėra termometre vietos, kur baigiasi šiluma ir prasideda šaltis. Viskas tėra tik santykinės padalos – aukštesnių arba žemesnių vibracijų pasekmė. Patys terminai „aukštas“ ir „žemas“, kuriuos mes priversti naudoti, tėra tik vieno ir to paties poliai – tai santykiniai terminai. Lygiai tas pats ir su „rytais“ ir „vakarais“: keliaukite aplink žemę rytų kryptimi, ir grįšite į tašką, kuris, kai išsiruošėte į kelią, buvo pavadintas vakarais, taigi jūs grįšite iš vakarų. Keliaukite visą laiką į šiaurę, ir jūs pastebėsite, kad keliaujate į pietus, arba atvirkščiai.

Šviesa ir tamsa yra vieno ir to paties du poliai su laipsnių skirtumu tarp jų. Tas pats ir su muzikiniu diapazonu: pradėdami nuo „do“ kylate vis aukščiau ir pasiekiate kitą „do“, ir t. t., tik kitame klaviatūros gale, o tarp jų daugybė skirtingų padalų. Tas pats su šviesos diapazonu: skirtumas tarp tamsiai violetinės ir tamsiai raudonos tėra tik aukštesnės arba žemesnės vibracijos. Didelis ir mažas – santykiniai dydžiai. Analogiškai tai liečia ir triukšmą bei tylą, sunkų ir lengvą, aštrų ir buką. Teigiamas ir neigiamas – du poliai su begaline padalų seka tarp jų.

Gėris ir blogis nėra absoliutūs: vieną diapazono galą mes vadiname geru, kitą blogu. Viename gale gėris, kitame – blogis. Vienas daiktas geresnis už kitą, žemiau skalėje esantį daiktą, bet jis nėra geresnis už aukščiau skalėje esantį daiktą, ir taip toliau; taigi geresnis ar blogesnis santykinai nustatomi tik iš skalės padalų.

Tas pats ir proto plane. Meilė ir neapykanta paprastai laikomos viena kitos priešybe, visiškai nesutaikomomis priešingybėmis. Bet jeigu pritaikysime poliariškumo principą, tai pastebėsime, kad nėra tokio reiškinio kaip absoliuti meilė arba absoliuti neapykanta. Šie reiškiniai – tiesiog terminai, taikomi vieno ir to paties dviem poliams. Pradėdami nuo bet kurio diapazono taško, rasime daugiau meilės ir mažiau neapykantos kildami skale į viršų, ir mažiau meilės, o daugiau neapykantos leisdami žemyn; tai bus teisinga visais atvejais, nepriklausomai nuo to, nuo kur – nuo viršaus ar

apačios – pradėsime. Yra meilės ir neapykantos padalos ir yra centrinis taškas, kur palankumas ar nepalankumas taip nublanksta, kad sunku juos atskirti. Ir baimė paklūsta tai pačiai taisyklei. Priešybių poros egzistuoja visame kame. Ten, kur jūs rasite vieną iš jų, ten būtinai rasite ir jos priešybę – abu polius.

Būtent šis faktas, naudojant poliariškumo linijas, leidžia hermetistams vieną proto būseną paversti kita. Reiškiniai, priklausantys skirtingoms klasėms, negali būti keičiami vieni kitais, bet esantys vienoje klasėje gali būti pakeisti, t. y. pakeistas jų poliariškumas. Taigi meilė niekada netaps rytais arba vakarais, raudona ar violetine, bet ją galima pakeisti (ir labai dažnai pakeičia) neapykanta; lygiai taip neapykantą galima pakeisti meile, pakeičiant jos poliariškumą. Narsą galima pakeisti bailumu, ir atvirkščiai. Sunkius daiktus galima paversti lengvais. Neaiškus tampa aiškus, karštas – šaltas ir t. t., o pats keitimas vyksta visada tarp vieno tipo, bet skirtingų laipsnių daiktų. Kaip pavyzdį paimkime bailų žmogų. Keliant jo proto vibracijų lygį skalėje „baimė – drąsa“, galima jį paversti ypatingai aukšto laipsnio drąsuoliu ir bebaimiu. Analogiškai tingus žmogus gali pasikeisti į aktyvų, norima kryptimi pakeitus jo poliarizaciją.

Mokinys, susipažinęs su psichinių būsenų keitimo metodikomis, kurias naudoja atskiros psichologijos mokslo kryptys, nesunkiai atpažins jų naudojamą principą. Tai yra, kai vieną kartą jis suvoks poliariškumo principą ir supras, kad psichinės būsenos kinta keičiant poliariškumą – manipuliuojant tame pačiame diapazone, – lengvai naudosis šiuo principu. Transmutacija (keitimas) vyksta ne keičiant vieno daikto prigimtį kito visiškai skirtingo daikto prigimtimi, o paprasčiausiai keičiant to daikto vieną lygį kitu lygiu – nepaprastai svarbus skirtumas. Kaip pavyzdį paėmę analogiją iš fizinio plano matome, kad neįmanoma šilumą pakeisti garsu, aukščiau ir t. t., bet šilumą labai lengva pakeisti šalčiu, paprasčiausiai sumažinant vibracijų greitį. Lygiai taip pat viena į kitą gali būti keičiamos meilė ir neapykanta; baimė ir narsa. Bet nei baimę galima pakeisti meile, nei narsą – neapykanta. Proto psichinės būsenos skirstomos į daugybę klasių, o kiekviena iš jų turi savo priešybių polius, su kuriais gali būti atlikta transmutacija.

Mokinys lengvai supras, kad proto būsenų, kaip ir fizinio plano reiškinių, abu polius galima klasifikuoti kaip teigiamą ir neigiamą. Taip meilė neapykantos atžvilgiu yra teigiama, kaip ir narsa baimės atžvilgiu, veikla – neveiklos ir t. t. Tiems, kurie nesusipažinę su vibracijų principu, dar pridursime, kad teigiamas polius – aukštesnio laipsnio už neigiamą ir atitinkamai dominuoja virš jo. Gamtos tendencija – teigiamo poliaus aktyvumo dominavimas.

Be to, kad, naudojant poliarizacijos meną, galima keisti savo paties proto būsenų polius. Proto įtakos reiškiniai įvairiose savo fazėse rodo, kad principą galima taikyti ir tiems reiškiniams, kai vienas protas įtakoja kitą, apie ką šiuo metu daug rašoma ir ko plačiai mokoma. Supratus, kad proto indukcija yra įmanoma, t. y., supratus, kad proto būsenas galima sukurti „indukuojant“ jas kitiems, galima aiškiai pamatyti, kaip tam tikros vibracijos ar proto būsenos poliarizacijos lygis gali paveikti

kitą asmenį ir taip pakeisti šio asmens atitinkamos proto būsenos poliariškumą. Pagal šį principą veikia ir „protinis gydymas“. Pavyzdžiui, žmogus yra prastos, melancholiškos nuotaikos ir kupinas baimių. Psichologas, savo treniruota valia sutelkdamas savo protą į norimą vibraciją ir taip gaudamas norimą savo poliarizaciją, indukuodamas sukuria panašią proto būseną kitame asmenyje, ir dėl to šio asmens vibracijos pakyla ir asmuo poliarizuojamas iš neigiamo poliaus į teigiamą, o jo baimė ir kitos neigiamos emocijos transmutuojamos į drąsą ir panašias teigiamas proto būsenas. Nedidelė praktika jums parodys, kad šie proto pokyčiai vyksta visoje poliarizacijos skalėje, o pokyčiai skiriasi laipsniu, bet ne rūšimi. Šio didžiojo hermetinio principo egzistavimo žinojimas leis mokiniui geriau suprasti savo paties ir kitų žmonių proto būsenas. Jis pamatys, kad šios būsenos priklauso nuo jų laipsnio, taigi jis galės savo pastangomis pakelti arba pažeminti vibracijas, keisti savo proto polių, o tai reiškia – būti savo proto būsenų meistrui, bet ne tarnu ir vergu. Šis žinojimas leis jam savo protu padėti kitiems ir tam tikrais metodais pakeisti poliariškumą, kai to reikia. Mes patariame visiems mokiniams susipažinti su poliariškumo principu patiems, nes teisingas jo supratimas padės suvokti daug sudėtingų dalykų.

RITMAS

Visa kas teka, įteka, išteka, visa kas turi savo potvynius ir atoslūgius; visi reiškiniai randasi ir išnyksta; švytuoklės svyravimai pasireiškia visame kame; svyravimų riba į kairę yra svyravimų riba į dešinę; ritmai kompensuojasi.

Didysis penktas hermetizmo principas – ritmo principas – įkūnija tiesą, kad visame kame pasireiškia ritmingas judėjimas: judėjimas pirmyn ir atgal, potvynis ir atoslūgis, svyravimas pirmyn ir atgal, švytuoklės darbas, antplūdis ir nuosmukis, pakilimas ir nusileidimas – visa tai vyksta tarp dviejų polių visuose trijuose planuose: fiziniame, proto ir dvasios planuose. Ritmo principas glaudžiai susijęs su poliariškumo principu, aprašytu ankstyvesniame skyriuje. Ritmas pasireiškia tarp dviejų polių, kuriuos sukuria poliariškumo principas. Tai nereiškia, kad ritmo švytuoklė švytuoja iki kraštutinių polių, nes taip būna retai; faktiškai daugeliu atvejų sunku nustatyti kraštutinius priešybių polių. Tačiau svyravimas visada vyksta iš pradžių į vieno, paskui į kito poliaus pusę.

Visada yra veiksmas ir atoveiksmis, judėjimas pirmyn ir atsitraukimas, kilimas ir leidimasis, pasireiškiantis visuose Visatos procesuose ir reiškiniuose. Saulės, pasauliai, žmonės, gyvūnai, augalai, mineralai, jėgos, energija, protas ir materija, ir net dvasia, išreiškia šį principą. Principas pasireiškia kuriant ir griauinant pasaulius, atsirandant ir išnykstant tautoms visuotinėje gyvenimo istorijoje ir netgi žmogaus proto būsenose.

Nuo pat dvasios – Visko – pasireiškimo galima pastebėti, kad visada yra išsiliejimas ir sutraukimas, Brahmos iškvėpimas ir įkvėpimas, kaip sako bramainai. Visatos yra sukuriamos, pasiekia savo žemiausią materialumo lygį ir pradeda kilti į viršų. Saulės gimsta ir pasiekusios savo galybės

viršūnę pradeda regresuoti, kol po daugybės eonų tampa mirusia mase, laukiančia kito impulso, kuris vėl pažadintų jų vidines energijas veiklai, kad galėtų prasidėti naujas saulės gyvenimo ciklas. Taip yra su visais pasauliais: jie gimsta, auga ir miršta, vien tam, kad atgimtų. Taip yra su visais daiktais, turinčiais formą: jie svyruoja tarp veiksmo ir atoveiksmio, tarp gimimo ir mirties, tarp veiklos ir neveiklos – ir vėl viskas iš naujo. Taip yra su visomis gyvomis būtybėmis: jos gimsta, auga, miršta, o po to atgimsta. Taip yra su visais didžiaisiais judėjimais, filosofijomis, tikėjimais, madomis, valstybėmis, tautomis ir t. t. – gimimas, augimas, branda, nykimas, mirtis – ir vėl naujas atgimimas. Švytuoklės svyravimas pasireiškia nuolatos.

Naktis seka dieną, ir dieną – naktį. Švytuoklė švytuoja iš vasaros į žiemą ir vėl atgal. Dalelės, atomai, molekulės ir visi materijos kūnai sukasi savo prigimties rate. Nėra tokios būsenos kaip absoliutus poilsis ar judėjimo nebuvimas, visi judesiai išlaiko ritmą. Šis principas yra universalus. Jį galima pritaikyti bet kokiam reiškiniui ar daiktui bet kuriame gyvybės plane. Jį galima pritaikyti visoms žmogaus veiklos fazėms.

Ritmiškas svyravimas nuo vieno poliaus iki kito vyksta nuolatos. Visatos švytuoklė nuolatos juda. Gyvenimo potvyniai ir atoslūgiai pagal dėsnį keičia vienas kitą.

Ritmo principą gerai supranta šiuolaikinis mokslas ir laiko jį universaliu dėsniu, taikomu visiems materialiams daiktams. Bet hermetistai žengia dar toliau ir žino, kad principo pasireiškimas ir įtaka apima žmogaus proto veiklą ir įtakoja gluminančių nuotaikų, jausmų ir kt. erzinančių bei trikdančių pokyčių seką, kurią kiekvienas pastebi vykstant savyje. Hermetistai, studijuodami šio principo veikimą, išmoko dalinai išvengti jo poveikio su transmutacijos pagalba. Hermetizmo meistrai jau seniai atrado, kad, nors ritmo principas yra nekintamas ir visada daro poveikį proto reiškiniams, visgi, kalbant apie proto reiškinius, yra du ritmo principo pasireiškimo planai. Jie atrado, kad yra du pagrindiniai sąmonės planai – žemesnysis ir aukštesnysis. Šio fakto suvokimas leido jiems pakilti į aukštesnįjį planą ir taip išvengti ritmo švytuoklės švytavimo, kuris pasireiškia žemesniajame plane. Kitaip tariant, švytuoklės svyravimas nesąmoningumo plane nedaro įtakos sąmonei. Jie tai vadino neutralizacijos dėsniu. Šio dėsniu veikimo principas yra pakelti ego virš protinės veiklos nesąmoningumo plano vibracijų, kad neigiamas švytuoklės judesys nepasireikštų sąmonėje ir jos nepaveiktų. Tai yra tas pats, kaip pakilti virš daikto ir leisti jam praeiti neužkliudžius jūsų. Hermetizmo meistras arba pažengęs mokinys poliarizuoja save į norimą polių, tarsi „atsisakydamas“ dalyvauti priešingame švytuoklės judėjime, arba, jeigu norite, „paneigdamas“ šio judesio įtaką jam jis lieka tvirtai stovėti savo poliarizuotoje pozicijoje ir leidžia proto švytuoklei judėti atgal nesąmoningumo plane. Visi, kurie yra nors šiek tiek save įvaldę, atlieka šį veiksmą daugiau ar mažiau nesąmoningai, ir neleisdami nuotaikoms bei neigiamoms proto būsenoms juos paveikti jie taiko neutralizacijos dėsnį. Tačiau meistras žengia dar toliau, į dar aukštesnį sugebėjimų lygį.

Naudodamas savo valią jis pasiekia proto tvirtumo ir pusiausvyros laipsnį, beveik nesuvokiamą tiems, kurie leidžia save nešti pirmyn ir atgal švytuojančiai nuotaikų ir jausmų proto švytuoklei.

To svarbą suvoks kiekvienas mąstantis žmogus, kuris supranta, kas sukuria daugumos žmonių nuotaikas, jausmus bei emocijas ir kaip mažai žmonės save valdo. Jeigu nors trumpam sustotumėte ir pamąstytumėte, jūs suprastumėte, kaip dažnai šie ritmo svyravimai veikė jus jūsų gyvenime: kaip entuziazmo periodą neišvengiamai sekdamas priešingas depresijos jausmas ir nuotaika. Lygiai taip pat jūsų drąsos nuotaiką ir periodą keitė atitinkama baimės nuotaika. Ir taip vyksta su dauguma žmonių: jausmų potvyniai ir atoslūgiai kyla ir leidžiasi, bet žmonės niekada nesupranta šių protinių reiškinių priežasties ar reikšmės. Ritmo principo veikimo suvokimas įduoda raktą, kaip įvaldyti šiuos ritmiškus jausmų svyravimus, ir leidžia geriau save pažinti bei nesileisti nešamam šių įtakų. Valia yra aukštesnė už sąmoningą šio principo pasireiškimą, nors paties principo sunaikinti neįmanoma. Mes galime išvengti jo poveikio, bet visgi pats principas veikia. Švytuoklė nuolat švytuoja, nors mes galime nesiduoti jos nešiojami.

Yra keletas kitų ritmo principo veikimo savybių, apie kurias dabar norėtume pakalbėti. Viena iš jų yra kompensacijos dėsnis. Viena iš žodžio „kompensuoti“ reikšmių yra sukurti pusiausvyrą, kuri ir yra ta reikšmė, kuria ši terminą naudoja hermetistai. Būtent apie šį kompensacijos dėsnį kalba Kibalionas: *svyravimų riba į kairę yra svyravimų riba į dešinę; ritmai kompensuojasi.*

Kompensacijos dėsnis reiškia, kad svyravimas į vieną pusę apsprendžia svyravimą į priešingą pusę, ar į priešingą polių – vienas subalansuoja kitą, arba sukuria pusiausvyrą. Fiziniame plane matome šio dėsnio pavyzdžių. Laikrodžio švytuoklė juda tam tikrą atstumą į dešinę, o po to lygiai tokį patį atstumą į kairę. Metų laikai lygiai taip pat sukuria tarpusavio pusiausvyrą. Potvyniai ir atoslūgiai paklūsta tam pačiam dėsniui. Šis dėsnis veikia visus ritmo reiškinius. Švytuoklė, judanti nedidele amplitude į vieną pusę, nedidele amplitude judės ir į kitą pusę, o didelės amplitudės judesys į dešinę neišvengiamai reikš didelės amplitudės judesį į kairę.

Daiktas, sviestas aukštyn į tam tikrą aukštį, leisdamasis žemyn turės nukeliauti tą patį atstumą. Su kokia jėga į viršų iššaunamas šovinys, tokia pati jėga atsiranda jam grįžtant atgal į žemę. Šis dėsnis fiziniame plane yra pastovus, ką jums patvirtins šiuolaikinis mokslas.

Hermetistai žengia dar toliau. Jie moko, kad žmogaus proto būsenos paklūsta tam pačiam dėsniui. Tas, kuris stipriai džiaugiasi – stipriai kentės, bet tas, kuris patirs nedidelį skausmą, tegalės patirti nedidelį džiaugsmą. Kiaulė mažai kenčia protiškai, dėl to nepatiria ir džiaugsmo – ji yra pusiausvira. Iš kitos pusės, yra gyvūnų, kurie sugeba stipriai džiaugtis, bet jų nervų sistema ir temperamentas verčia juos kentėti gana stiprų skausmą – toks yra ir žmogus. Yra tokių temperamentų, kurie leidžia patirti nedaug džiaugsmo, o taip pat ir tik nestiprų skausmą. Yra tokių, kurie patiria patį didžiausią džiaugsmą, bet taip pat ir patį stipriausią skausmą. Taisyklė yra tokia, kad

kiekvieno individo skausmo ir džiaugsmo sugebėjimai yra subalansuoti. Kompensacijos dėsnis čia veikia pilna jėga.

Hermetistai šiuo klausimu žengia dar toliau. Jie moko, kad, prieš galėdamas patirti tam tikro laipsnio džiaugsmą, žmogus prieš tai turi atitinkamai nutolti į priešingą šio jausmo poliaus pusę. Jie sako, kad neigiamas yra pirminis teigiamo atžvilgiu, kitaip tariant, patirti tam tikrą džiaugsmo laipsnį nereiškia, kad už jį „turėsi sumokėti“ atitinkamu skausmo laipsniu; priešingai, pagal kompensacijos dėsnį džiaugsmas yra ritmo judesys už skausmo laipsnį, jau anksčiau išgyventą šiame ar praėjusiame įsikūnijime. Tai nauja šviesa nušviečia skausmo problemą.

Hermetistų nuomone, gyvenimų grandinė yra vientisa ir formuoja dalį kiekvieno individo gyvenimo ir taip padeda suprasti ritminių svyravimų pasekmes, kurių, nepripažįstant reinkarnacijų, nepavyktų suprasti.

Hermetistai teigia, kad meistras ar pažengęs mokinys tam tikru laipsniu gali išvengti svyravimų į skausmo pusę anksčiau minėtu neutralizacijos procesu. Pakylant į aukštesnius ego planus, galima išvengti daugelio patirčių, kurias patiria gyvenantys žemesniajame plane.

Kompensacijos dėsnis vaidina labai didelį vaidmenį žmonių gyvenime. Pastebėsime, kad paprastai žmonės „moka“ tam tikrą „kainą“ už bet ką, ką jie turi ar ko stokoja. Jeigu jis turi viena – jis stokoja kito – pusiausvyra išlaikyta. Niekas negali tuo pačiu metu „išlaikyti savo skatikų ir turėti pyrago riekę“. Viskas turi savo maloniąją ir nemaloniają puses. Už daiktus, kuriuos žmogus įsigyja, jis visada moka daiktais, kuriuos praranda. Turtuolis turi daug to, ko trūksta vargšui, o vargšas dažnai turi to, kas nepasiekiamą turtuoliui. Milijonierius gali turėti norą švęsti ir pakankamai turtų turtingam šventiniam stalui suruošti, tačiau tuo pačiu metu jis neturės apetito, kad galėtų visu tuo mėgautis, ir pavydės apetito bei gero virškinimo darbininkui, kuris neturi milijonieriaus turtų bei norų ir kuris patiria daugiau malonumo valgydamas savo menką maistą negu milijonierius, kuris, net ir turėdamas apetitą ar nesutrikusį virškinimą, viso to nepatirtų, nes norai, įpročiai ir ketinimai yra skirtingi. Taip gyvenime visada ir vyksta. Kompensacijos dėsnis veikia nuolatos, siekdamas subalansuoti ir sukurti pusiausvyrą, ir to pasiekia per tam tikrą laiką, nors galbūt prireikia net keleto gyvenimų, kad sugrįžtų ritmo švytuoklė.

PRIEŽASTINGUMAS

Kiekviena priežastis turi savo pasekmę, kiekviena pasekmė turi savo priežastį; visa ką valdo dėsnis; atsitiktinumas tėra neatpažinto dėsnio pavadinimas; egzistuoja daug priežastingumo planų, bet niekas neišvengia dėsnio poveikio.

Didysis šeštas hermetizmo principas – priežasčių ir pasekmių principas – įkūnija tiesą, kad šis dėsnis pasireiškia visoje Visatoje; kad niekas nevyksta atsitiktinai; kad atsitiktinumas tėra tik

terminas, rodantis egzistuojančią, bet neatpažintą priežastį; kad reiškiniai yra nuolatiniai be pertrūkio ar išimčių. Priežasties ir pasekmės principas yra visos tiek antikinės, tiek šiuolaikinės mokslinės minties pagrindas ir jį hermetizmo mokslininkai skelbė per amžius. Nors tarp įvairių minties mokyklų nuolatos kyla įvairių diskusijų, tačiau šios diskusijos dažniausiai yra dėl principo veikimo detalių ar netgi tik dėl atskirų žodžių reikšmės. Visi tikri pasaulio mąstytojai viso ko pagrindą, priežasčių ir pasekmių principą, pripažino esant teisingą. Galvoti priešingai reikštų išimti visus Visatos reiškinius iš tvarkos dėsnio pavaldumo ir nuleisti juos žemyn kažkokiam žmonių sukurtam „atsitiktinumui“. Nedidelis pamąstymas kiekvienam parodys, kad iš tikrųjų nėra tokio daikto kaip grynas atsitiktinumas. Žodynas žodį „atsitiktinumas“ apibūdina kaip: atsitiktinį dalyką, nenumatytą, nejučiomis pasitaikiusį, pakankamai nepagrįstą, nedėsningą. Tačiau šiek tiek pamąstę pamatysite, kad nėra tokio dalyko kaip atsitiktinumas, kažkas esantis už dėsnio ribų, kažkas už priežasčių ir pasekmių ribų. Kaip galėtų reiškiniai Visatoje veikti kažkas, nepriklausomas nuo Visatos dėsnų, tvarkos ir tęstinumo? Toks kažkas turėtų būti visiškai nepriklausomas nuo Visatos tvarkos tendencijų, o taigi aukštesnis už visa tai. Mes negalime įsivaizduoti nieko už Visko ribų, už Dėsnio ribų, nes tik Viskas ir yra Dėsnis. Visatoje nėra vietos kažkam išoriniam, nepriklausančiam nuo Dėsnio. Tokio kažko egzistavimas padarytų visus gamtos dėsnius neefektyvius ir sukeltų Visatoje chaotišką netvarką bei neteisėtumą. Atidžiau pažiūrėję pamatysime, kad tai, ką mes vadiname atsitiktinumu, tėra mums nežinomų priežasčių išraiška – priežasčių, kurių mes negalime aprėpti. Žodis „atsitiktinumas“, kilęs iš senosios savo reikšmės „kristi“ (kaip iškrenta lošimo kauliukai), reiškia idėją, kad iškritę kauliukai (ir daugelis kitų įvykių) tėra paprastas „atsitikimas“, nesusijęs su jokia priežastimi. Šia prasme šis terminas dažniausiai ir yra naudojamas. Tačiau, gerai išanalizavus šį dalyką, matyti, kad kauliukų iškritimas nėra joks atsitiktinumas. Kiekvieną kartą, kai kauliukas metamas ir parodo tam tikrą akių skaičių, jis paklūsta dėsniai, tokiam pačiam neišvengiamam dėsniai, koks valdo planetų sukimąsi aplink saulę. Dar prieš iškrentant kauliukui, jau egzistuoja priežastys ar priežasčių grandinės, besitęsiančios atgal toliau, nei protas gali atsekti. Kauliukų buvimo dėžutėje padėtis, raumenų energijos, panaudotos metimui kiekis, stalo padėtis ir t. t. – visa tai yra priežastys, kurių pasekmę mes pamatome. O už šių regimų priežasčių yra prieš jas einančių neregimų priežasčių grandinė, kuri turės įtakos dažniausiai iškritusių akių skaičiui.

Jeigu kauliukai bus metami daug kartų, pastebėsime, kad iškris maždaug vienodas kiekis akių, t. y. dažniausiai bus vienodas skaičius vienos, dviejų ir t. t. akių. Meskite monetą į orą, ir ji nukris herbu arba skaičiumi; bet atlikite tai daug kartų ir iškritusių herbų bei skaičių kiekis bus maždaug vienodas. Tai yra vidurkio dėsnio veikimas. Tačiau tiek vidurkis, tiek vienas metimas paklūsta priežasčių ir pasekmių dėsniai, ir jeigu sugebėtume įžvelgti priežastis, pamatytume, kad esamomis sąlygomis ir esamu laiku kitoks akių skaičius iškristi tiesiog negalėjo. Esant toms pačioms sąlygoms, bus gautas tas pats rezultatas. Kiekvienas įvykis visada turi priežastį. Niekas niekada nevyksta be

priežastis ar priežasčių grandinės. Bandant suvokti šį principą, žmonių galvose kyla tam tikras sumišimas dėl to, kad jie nesugeba paaiškinti, kaip vienas daiktas gali kilti iš kito daikto, t. y. kaip vienas daiktas gali būti kito „kūrėju“. Tiesą sakant, joks „daiktas“ niekada nesąlygoja ar „nekuria“ kito „daikto“. Priežastis ir pasekmė turi reikalą tik su „įvykiais“. „Įvykis“ yra tai, kas ateina, kyla ar atsitinka kaip kažkokio prieš tai buvusio įvykio pasekmė ar rezultatas. Joks įvykis nekuria kito įvykio, bet tiesiog yra ankstesnė grandis didžioje įvykių tvarkos grandinėje, kylančioje iš kūrybinės Visko energijos. Tarp visų buvusių, esamų ir būsimų įvykių yra tęstinumas. Tarp viso ko, kas buvo ir kas bus, egzistuoja ryšys.

Išjudintas riedulys, nuriudėjęs nuo kalno, pramuša papėdėje stovinčio namo stogą. Iš pirmo žvilgsnio mes tai laikome atsitiktiniu įvykiu, bet geriau su juo susipažinę randame už jo didelę priežasčių grandinę. Visų pirma lijo lietus, kuris suminkštino gruntą ir padėjo išsijudinti akmeniui; po to jį veikė saulė, kiti lietūs ir t. t.; visa tai po truputį ardė uolą; skverbiantis gilyn – egzistuoja dar ankstesnės priežastys, kurios formavo kalną ir jo atsiradimą dėl žemės plutos judesių, ir t. t. iki begalybės. Toliau mes galėtume atsekti priežastis, esančias už lietaus ir t. t. Mes galėtumėme išanalizuoti stogo istoriją. Trumpai tariant, greitai pastebėtume, kad esame įsipainioję į priežasčių ir pasekmių tinklą, iš kurio greitai užsinorėtume išsivaduoti.

Kaip žmogus turi du tėvus, keturis senelius, aštuonis prosenelius, šešiolika proprosenelių ir t. t. iki kokios keturiasdešimtosios kartos, kai galėtume priskaičiuoti milijonus protėvių – taip ir su skaičiumi priežasčių, esančių net už menkiausio įvykio ar reiškimo, tokio kaip suodžių dulkelės sumirgėjimas prieš jūsų akis. Nėra lengva užduotis prasekti suodžio kelią atgal iki ankstyvojo žemės istorijos periodo, kai jis buvo dalis didelio medžio kamieno, kuris vėliau virto anglimi ir t. t. iki pat to momento, kai šis suodis pasirodė mūsų akiratyje, tęsdamas savo egzistenciją. Didelė įvykių, priežasčių ir pasekmių grandinė atvedė jį į jo esamas sąlygas, kurios tėra viena grandis įvykių grandinėje, kurie kurs kitus įvykius šimtams metų į ateitį nuo dabar. Vienas iš įvykių, kilusių iš šio mažo suodžio, buvo šių eilučių rašymas; tai buvo priežastis, dėl kurios turėjo darbo raidžių rinkėjas, korektorius ir dėl kurios kils tam tikrų minčių jūsų ir kitų žmonių protuose, o tai savo ruožtu paveiks dar kitus žmones ir t. t., virš žmogaus sugebėjimo aprėpti dar plačiau – ir visa tai dėl mažo suodžio kelionės, kuri parodo daiktų ryšį ir sąveiką bei tolesnį faktą, kad *nėra didelio, nėra mažo Protui, kuris yra viso ko priežastis*.

Pagalvokime. Jeigu tam tikras vyras nebūtų sutikęs tam tikros merginos kažkada labai seniai, akmens amžiuje, tu, skaitantis šias eilutes, galėjai nebūti čia. Ir galbūt, jeigu ta pati pora nebūtų susitikusi, mes, rašantys šias eilutes, nebūtumėm dabar čia. Vėlgi rašymo veiksmas iš mūsų pusės ir skaitymo veiksmas iš jūsų pusės paveiks ne tik jūsų ir mūsų gyvenimus bei likimus, tačiau taip pat turės tiesioginį ar netiesioginį poveikį daugumai žmonių, gyvenančių dabar ir gyvenančių

ateinančiais amžiais. Kiekviena mintis, kurią pagalvojame, kiekvienas veiksmas, kurį atliekame, turi savo tiesioginį ir netiesioginį rezultatą, priklausantį didžiajai priežasčių ir pasekmių grandinei.

Dėl tam tikrų priežasčių šiame darbe nenorime svarstyti laisvos valios, arba determinizmo. Tarp kitų priežasčių pagrindinė yra ta, kad nė viena iš prieštaringų nuomonių nėra visiškai teisinga – iš tiesų abi pusės, remiantis hermetizmo principu, yra dalinai teisos. Poliariškumo principas rodo, kad abi pusės tėra pusinės tiesos kaip vienos tiesos priešingi poliai. Mokymai teigia, kad žmogus gali būti ir laivas, ir tuo pačiu suvaržytas neišvengiamybės, priklausomai nuo to, iš kokio tiesos aukščio ir kokiomis terminų reikšmėmis bus svarstomas šis klausimas. Senovės rašytojai jį nusako taip: „Kuo toliau nuo centro yra būtybė, tuo labiau ji yra suvaržyta; kuo arčiau centro ji priartėja, tuo arčiau laisvės ji yra“.

Dauguma žmonių daugiau ar mažiau priklauso nuo paveldimumo, aplinkos ir t. t. ir turi labai mažai laisvės. Juos valdo išorinio pasaulio nuomonės, papročiai, mintys bei jų pačių emocijos, jausmai, nuotaikos ir t. t. Jie nėra pasiekę jokio meistriškumo, verto šio vardo. Jie pasipiktinę atmeta tokį teiginį sakydami: „Betgi aš iš tikrųjų laisvas veikti ir daryti, kaip noriu – aš darau tik tai, ką noriu daryti“. Bet jie nesugeba paaiškinti, iš kur kyla šis „noras“. Dėl ko jie „nori“ daryti viena, o ne kita? Argi jų „noras“ neturi „priežasties“? Meistras gali pakeisti tokius „norus“ kitais, priešingame proto poliaus gale. Jis turi „valią norėti“, o ne šiaip sau nori dėl tam tikrų jausmų, nuotaikų, emocijų ar aplinkos įtaigų, kurios jam sukeltų poreikį kažką daryti. Dauguma žmonių eina per gyvenimą kaip tie nuo kalno riedantys rieduliai, pakludami aplinkai, išorinėms įtakoms, vidinėms nuotaikoms bei troškimams ir t. t., jau nekalbant apie troškimus bei norus tų, kurie stipresni už juos, apie paveldimumą, aplinką ar įtaigą, kuri ridena juos be jokio pasipriešinimo iš jų pusės, be jokių valios apraiškų. Kilnojami kaip pėstininkai gyvenimo šachmatų lentoje, jie atlieka savo vaidmenis ir padedami į šalį, kai žaidimas yra baigtas. Bet meistrai, žinodami žaidimo taisykles, pakyla virš materialaus gyvenimo plano ir susisiekdami su aukštesnėmis savo prigimties jėgomis valdo savo nuotaikas, charakterį, savybes, bei poliariškumą, o taip pat ir juos supančią aplinką, taigi tampa žaidėjais, o ne pėstininkais – priežastimis, o ne pasekmėmis. Meistrai neišvengia aukštesnių planų priežastingumo, bet paklūsta aukštesniems dėsniams, taigi valdo žemesniųjų planų aplinkybes. Jie sąmoningai dalyvauja dėsnių veikime, užuot buvę akli jo instrumentai. Kol jie tarnauja aukštesniems planams, tol jie valdo fiziniame plane.

Aukščiau ar žemiau, tačiau dėsnis veikia nuolatos. Nėra tokio dalyko kaip atsitiktinumas. Akląjį dievą panaikino protas. Dabar, kai mūsų akis nušviečia žinojimas, mes matome, kad viską valdo universalusis dėsnis, kad begalinė dėsnių gausa tėra tik vieno didžiojo Dėsnių, kuris yra Viskas, pasireiškimai. Tikra tiesa, kad net plunksna nenukris iš žvirblio uodegos nepastebėta – nepastebėta Visko Proto, kad net visi plaukai ant mūsų galvos suskaičiuoti, kaip rašoma šventraščiuose. Nėra nieko, kas būtų už dėsnių ribų; nieko, kas prieštarautų jam. Ir visgi nedarykite klaidos manydami, kad

žmogus yra aklas automatas – toli gražu nėra taip. Hermetiniai mokymai moko, kad žmogus gali panaudoti Dėsnį, kad įveiktų dėsnius, ir kad aukštesnė valia dominuos virš žemesnės, kol pagaliau žmogus pasieks tokį lygį, kuriame jisai ras prieglobstį pačiame Dėsnyje ir juoksis iš reiškinų dėsnų. Ar sugebi suvokti vidinę šito reikšmę?

LYTIS

Lytis yra visame kame; visa kas turi savo vyrišką ir moterišką principus; lytis pasireiškia visuose planuose.

Didysis septintas hermetizmo principas – lyties principas – įkūnija tiesą, kad lytis pasireiškia visame kame, t. y. kad vyriškas ir moteriškas principai visada egzistuoja ir veikia visose reiškinų fazėse kiekviename gyvybės plane. Šioje vietoje mes norime atkreipti jūsų dėmesį, kad lytis, hermetine prasme, ir seksas, kasdienine šio termino vartojimo prasme, nėra tas pats. Žodis „lytis“ yra kilęs iš lotyniškos šaknies, reiškiančios „kurti, gaminti, gimdyti“. Atidžiau pamąstę pastebėsite, kad šio žodžio reikšmė daug platesnė ir bendresnė negu termino „seksas“, kuris reiškia fizinius skirtumus tarp vyriškų ir moteriškų gyvųjų būtybių. Seksas yra viso labo lyties pasireiškimas didžiojo fizinio plano tam tikrame poplanyje – organinės gyvybės poplanyje. Norime, kad jūs šį skirtumą gerai įsidėmėtumėte, nes kai kurie rašytojai, tik paviršutiniškai susipažinę su hermetine filosofija, bandė sutapatinti šį septintą hermetizmo principą su primityviomis teorijomis ir mokymais apie seksą. Lyties funkcijos yra išimtinai vien tik kurti, gaminti, gimdyti ir t. t., o jos pasireiškimus galima matyti kiekviename reiškinų plane. Sunkoka pateikti mokslinių šito fakto įrodymų, nes mokslas iki šiol nėra pripažinęs šio visuotinai taikomo principo, tačiau keletą įrodymų mokslas visgi duoda. Visų pirma mes pastebime lyties principo pasireiškimą dalelių, jonų ir elektronų lygyje, ką mokslininkai pripažįsta esant materijos pagrindu ir iš kurių tam tikrų darinių atsiranda atomas, ilgai laikytas nedalomu ir baigtiniu.

Mokslas pripažino, kad atomai susideda iš daugybės dalelių, elektronų, besisukančių vienas kito atžvilgiu ir intensyviai bei greitai vibruojančių. Tačiau be to dar yra teigiama, kad atomų formavimas priklauso nuo neigiamų dalelių susitelkimo aplink teigiamas, kai teigiamos dalelės tam tikra prasme įtakoja neigiamas daleles ir iš to atsiranda tam tikros kombinacijos, taigi taip „sukuriamas“, „gimsta“ atomas. Tai visiškai atitinka senovinius hermetizmo mokymus, kurie visada vadino vyriškąją lyties principą „teigiamu“, o moteriškąją – „neigiamu“ taip vadinamos elektros poliais.

Keletas žodžių apie teisingą terminų suvokimą. Žmonių protai suformavo visiškai klaidingą supratimą apie taip vadinamos įelektrintos, arba įmagnetintos, materijos neigiamo poliaus savybes. Mokslas šiam reiškinii klaidingai taikė terminus „teigiamas“ ir „neigiamas“. Žodis „teigiamas“ reiškia kažką realų ir tvirtą, palyginus su „neigiamu“ – nerealiu ir silpnu. Tačiau to nėra nagrinėjant

elektros polius. Taip vadinamas neigiamas elemento polius iš tikrųjų yra polius, kuriame atsiranda ar yra sukuriama naujos formos ir energijos. Jis neturi nieko negatyvaus. Dabar mokslas vietoje termino „neigiamas“ vartoja žodį „katodas“, kurio šaknis graikų kalba reiškia „atsiradimas, gimimo kelias ir t. t.“. Iš katodo poliaus išspinduliuojama daugybė elektronų ir dalelių, o šie atradimai sukėlė revoliuciją moksle. Katodo polius – tai Motina visų tų keistų reiškinių, kurie perrašė visus senus vadovėlius ir privertė peržiūrėti visas senąsias teorijas bei atmesti spekuliatyvius mokslo teiginius.

Katodas, arba neigiamas polius, yra elektros reiškinių ir visų pačių subtiliausių, kokios tik yra žinomos mokslui, materijos formų motininis principas. Taigi jūs matote, kad esame teisūs atsisakydami šiuo klausimu naudoti terminą „neigiamas“ ir reikalaujame jį pakeisti terminu „moteriškas“. Mokslo faktai patvirtina šį mūsų teiginį net nekalbant apie hermetinius mokymus. Taigi, kalbėdami apie šį veiklos polių, vietoje termino „neigiamas“ vartosime terminą „moteriškas“.

Mokslas pripažįsta, kad kuriančiosios dalelės, arba elektronai, yra moteriški (mokslas sako: „Jie turi neigiamą elektros krūvį“, mes sakome: „Jie turi moterišką energiją“). Moteriškosios dalelės atsitraukia nuo vyriškų dalelių (ar, tiksliau, jas palieka) ir pradeda naują savo gyvavimo etapą. Jos aktyviai ieško sąjungos su vyriškomis dalelėmis, skatinamos prigimtinio impulso kurti naujas materijos, arba energijos, formas. Vienas rašytojas savo mintimis nuėjo taip toli, kad netgi parašė: „Tam tikru momentu savo pačios valia ji siekia sąjungos“. Šis atsitraukimas ir susijungimas yra didžios dalies cheminio pasaulio veiklos pagrindas. Kai moteriškoji dalelė susijungia su vyriškąja dalele, prasideda tam tikras procesas. Veikiama vyriškos energijos moteriškoji dalelė greitai vibruoja ir sukasi aplink vyriškąją, to pasekmė – naujo atomo gimimas. Naujas atomas vėlgi susideda iš dalelių, bet kai susijungimas baigtas – atomas tampa vieninga visuma su konkrečiomis savybėmis ir jame jau nepasireiškia laisvos elektros savybė. Moteriškų elektronų atsiskyrimas, arba atplėšimas, vadinamas jonizacija. Šie elektronai, arba dalelės – patys aktyviausi gamtos baro darbininkai. Iš jų sąjungų, arba darinių, atsiranda įvairūs šviesos, šilumos, elektros, magnetizmo, traukos, atostūmio, cheminės traukos ir kiti analogiški reiškiniai. Ir visa tai atsiranda dėl lyties principo veikimo energijos plane.

Vyriško principo vaidmuo, atrodo, yra nukreipti tam tikrą įgimtą energiją į moterišką principą, taip paleidžiant veikti kūrybinius procesus. Bet moteriškas principas – tai būtent tas, kuris atlieka kūrybinį darbą – ir taip visuose planuose. Ir visgi kiekvienas iš šių principų neveiksmingas be kito. Kai kuriose gyvybės formose abu principai sujungti viename organizme. Todėl visa kas organiniame pasaulyje išreiškia abi lytis – moteriškoje formoje visada egzistuoja vyriškas pradas. Hermetinės doktrinos gali pateikti daug medžiagos apie abiejų lyties principų veikimą, kuriant ir išreiškiant įvairias energijų formas, bet mokslas įžengė į tokį savo vystymosi spartos etapą, kad šios knygos apimtis neleidžia mums labiau gilintis į nuolat mokslo pateikiamus naujus įrodymus. Elektronų ir dalelių pavyzdys geriausiai atskleidžia pagrindinių principų visuotinę idėją.

Mokslo vystymasis kiekvienais metais pateiks vis daugiau faktų, patvirtinančių hermetinio lyties principo teisingumą. Bus patvirtinta ir tai, kad lytis nuolat veikia bei pasireiškia neorganinės materijos srityje ir energijos, arba jėgos, srityje. Elektra jau dabar laikoma ta sritimi, kurioje, atrodo, susimaišė ir ištirpo visos kitos energijų formos. Visatos elektros teorija tik patvirtina, kad jeigu mes elektros reiškiniuose – netgi pačiose jos ištakose ir pasireiškimo šaltiniuose – galėtume atverti akivaizdžius ir neabejotinus lyties buvimo ir jos veiklos faktus, tai tik patvirtintų didžiojo hermetinio principo – lyties principo – egzistavimą visuose visuotiniuose reiškiniuose.

Nėra reikalo gaišinti jūsų laiko dėstant gerai žinomus atomų traukos ir stūmos, cheminės traukos, atomų dalelių meilės ir neapykantos, molekulių sukibimo reiškinius. Šie faktai gerai žinomi ir jiems nereikia komentarų.

Bet ar kada nors susimąstėte apie tai, kad šie reiškiniai – tai lyties principo pasireiškimas? Kad principas veikia elektronų ir dalelių aplinkoje? Ir dar daugiau, argi negalite už to įžvelgti hermetinių mokymų išmintingumo, pagal kuriuos pats gravitacijos dėsnis – ta keista trauka, dėl kurios visos Visatos dalelės ir materialūs kūnai traukia vienas kitą, – ne kas kita, kaip dar vienas lyties principo pasireiškimas, kai vyriška energija traukia moterišką, ir atvirkščiai?

Mes negalime jums čia pateikti mokslinių įrodymų, bet pažvelkite į reiškinius per hermetinių mokymų prizmę ir pagalvokite, ar pavyks jums sukurti geresnę hipotezę už tą, kurią jums siūlo fizinis mokslas. Peržvelkite visus fizinius reiškinius ir jūs įsitikinsite lyties principo egzistavimu.

Dabar pereisime prie lyties principo nagrinėjimo dvasios plane. Jūsų laukia daug įdomių detalių.

PROTO LYTIS

Studijuojantys psichologiją ir sekantys šiuolaikines minties raidos apie protinius reiškinius tėkmes tikriausiai atkreipė dėmesį į XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje prasiveržusią proto dualizmo idėją, davusią pradžią daugeliui panašių teorijų. Viena iš jų – 1893 m. Tomsono J. Hudsono teorija apie objektyvų ir subjektyvų protus, kurių egzistavimą jis teigė esant kiekviename individe. Kiti mąstytojai nagrinėjo sąmoningo ir pasąmoningo proto, aktyvaus ir pasyvaus proto ir kt. teorijas. Atskiros teorijos skiriasi viena nuo kitos, bet visada išlieka proto dvilypumo principas.

Hermetinės filosofijos mokinys nejučia nusišypsos išgirdęs daugybę šių naujų teorijų apie proto dvilypumą, be to, kiekviena iš šių mokyklų atkakliai laikosi savo teorijų ir kiekviena skelbiasi, kad tik ji atrado tiesą. Mokinys, pasklaidęs okultinės istorijos puslapius ir grįžęs prie okultinių mokymų ištakų, ras, nors ir neaiškias, nuorodas į senųjų hermetinių doktrinų lyties principą, proto plane pasireiškiantį kaip proto lytis.

Gilindamiesi toliau pastebėsime, kad senoji filosofija turėjo žinių apie proto dvilypumą ir priskyrė jį proto lyties teorijai. Šią proto lyties teoriją mokiniams, susipažinusiems su minėtomis šiuolaikinėmis teorijomis, lengva paaiškinti keletu žodžių. Vyriškas proto principas apima taip vadinamą objektyvų protą, sąmoningą, valingą, aktyvų ir t. t. Moteriškas proto principas apima taip vadinamą subjektyvų protą, pasąmoningą, nevalingą, pasyvų ir t. t. Hermetiniai mokymai nesutampa su daugybe šiuolaikinių teorijų apie šiuos du proto dvilypumo aspektus, nes dauguma šiuolaikinių teorijų tėra tik moksliniai išprotavimai, neišlaikantys eksperimentų ir demonstracijos išbandymo. Mes nurodėme mokiniams atskiras jų sutapimo fazes tam, kad padėtume anksčiau įgytas žinias įsisavinti pagal hermetinės filosofijos mokymus.

Antrajame Hudsono veikalo skyriuje „Psichikos reiškinių dėsnis“ rasime tokį teiginį: „Mistiška, neaiški hermetinių filosofijų kalba atskleidžia tą pačią visuotinę idėją“, tai yra proto dvilypumą. Jeigu daktaras Hudsonas būtų radęs laiko ir pasivarginęs iššifruoti šį tą iš „mistiška, neaiškia kalba“ parašytos hermetinės filosofijos, jis būtų šiek tiek daugiau sužinojęs apie proto dvilypumą, bet tada, ko gero, jo pats įdomiausias darbas nebūtų buvęs parašytas. Dabar panagrinėkime hermetinių mokymų pamąstymus apie proto lytį.

Hermetizmo mokytojai savo pamokymus šia tema perteikia siūlydami mokiniui išstudijuoti jų pateiktas prielaidas savo paties atžvilgiu. Mokiniam siūloma susitelkti vidun, į savąjį aš, esantį kiekvieno viduje. Kiekvienas mokinys prieina išvadą, kad jo sąmonė pirmiausia pateikia jam pranešimą apie savo pačios egzistavimą – pranešimą: „Aš esu“. Iš pradžių atrodo, kad šie žodžiai yra vienintelis savimonės pasireiškimas, bet tolesnis nagrinėjimas atskleidžia faktą, kad šį „Aš esu“ galima suskaidyti į dvi aiškias dalis, arba aspektus, kurie, nors veikia kartu ir sutartinai, visgi sąmonėje gali būti atskirti.

Tada, kai iš pirmo žvilgsnio atrodo, jog egzistuoja tik „aš“, įdėmiau panagrinėjus atrandamas faktas, kad egzistuoja „Aš“ ir „aš“. Šie du proto dvyniai skiriasi savo požymiais ir prigimtimi, ir jų prigimties bei iš jos gimstančių reiškinių tyrinėjimas gerokai paaiškina gausias proto įtakos problemas.

Pradėsime nuo „aš“, kurį mokinys paprastai klaidingai suvokia kaip „Aš“, kol jis nenukreipia savo tyrimo gilyn į pačius nuošaliausius sąmonės kampelius.

Žmogus galvoja apie save („aš“ aspektu) kaip apie susidedantį iš tam tikrų jausmų, skonių, prisirišimų ir neprisirišimų, įpročių, ypatingų saitų, ypatumų ir t. t., iš kurių susidėlioja jo asmenybė, arba tai, ką jis, arba kiti, suvokia kaip „save“. Jis žino, kad šios emocijos ir jausmai kinta, gimsta ir miršta, paklūsta ritmo ir poliariškumo principams, patraukiantiems jį nuo vienu kraštutinių jausmų į kitus. Jis galvoja apie savo „aš“ kaip apie konkrečias žinias, sukauptas jo prote, formuojant dalį savo „aš“. Toks yra žmogaus „aš“.

Bet mes paskubėjome teigti. Daugumos žmonių „aš“ tėra tik kūno sąmonė ir jo fiziniai apetitai bei kt. Jų sąmonė labiausiai susijusi su kūno prigimtimi, jie praktiškai ir „gyvena ten“. Kai kurie žmonės net ir savo aprangą laiko savo asmeninio „aš“ dalimi ir, atrodo, iš tikrųjų taip save suvokia. Vienas rašytojas su humoru pastebėjo, kad „žmonės susideda iš trijų dalių: sielos, kūno ir rūbų“. Tokie „rūbus tesuvokiantys“ žmonės prarastų savo individualybę, jeigu laivo katastrofos metu išmestus į krantą juos imtų ir išrengtų čiabuviai. Bet netgi daugelis iš tų, kurie ne taip stipriai mintimis susiję su savo apranga, prisilaiko nuomonės, kad jų kūnų sąmonė – jų „aš“. Jie negali pasijusti nepriklausomi nuo kūnų. Jų protas jiems atrodo praktiškai „kažkuo priklausantis“ jų kūnui, – kaip dauguma atvejų ir yra iš tikrųjų.

Žmogui kylant sąmonės pakopomis, jis gali atskirti savo „aš“ nuo savo kūno suvokimo, pradėjęs galvoti apie savo kūną kaip apie „susijusį“ su jo paties proto dalimi. Bet netgi tada jis labai linkęs sutapatinti šį „aš“ su proto būsenomis, jausmais ir t. t, kuriuos jaučia esant savyje. Jis laiko tas vidines būsenas tapačiomis savo „aš“, užuot suvokęs jas esant „daiktais“, gimusiais kažkurioje jo proto dalyje ir egzistuojančiais jo viduje, jame pačiame, bet ne savimi pačiu. Jis pamato, kad gali keisti šias vidines jausmų būsenas valios pastangomis ir kad gali sukurti jausmą arba būseną, visiškai priešingą esamam, o abiem atvejais išlieka tas pats jo „aš“.

Taip pagaliau jis gali atmesti šias atskiras protines būsenas, emocijas, jausmus, įpročius, savybes, ypatybes ir kitas asmenines proto priklausomybes, gali atmesti jas į visą savo „ne-aš“ keistenybių ir naštos kolekciją, lygiai kaip ir vertingų savybių kolekciją. Tai reikalauja maksimalios mokinio proto koncentracijos ir protinės analizės jėgos. Vis tik uždavinys nėra per sunkus pažengusiems mokiniams ir netgi tiems, kurių pažanga nėra didelė – visi jie savo vaizduotėje gali pamatyti, kaip vyksta šis procesas.

Po to, kai atmetimo procesas atliktas, mokinys atras, kad jis sąmoningai valdo „save“, tai, ką jis gali laikyti „aš“ ar „Aš“ – dvilypumo aspektu, „aš“ gali būti juntamas kaip kažkas protinis, kuriame gali kilti mintys, idėjos, emocijos, jausmai ir kitos protinės būsenos. Jį galima laikyti „proto įščiomis“, kaip jį vadino senovėje, – galinčiu gimdyti protinius palikuonis. Jis pareiškia apie savo buvimą sąmonei kaip „aš“ su visomis dar neišreikštomis kūrybinėmis jėgomis ir visų rūšių bei tipų protinių palikuonių kartomis. Jo kūrybinės energijos jėgos milžiniškos. Bet tuo pačiu metu atrodo, kad jis supranta, jog tam, kad galėtų suteikti egzistenciją savo proto kūriniais, jis turi gauti dar kažkokių energijų formų iš savo palydovo „Aš“, ar dar iš kieno nors kito „Aš“. Šį supratimą lydi didžiulių protinės veiklos ir kūrybos sugebėjimų suvokimas.

Mokinys greitai pastebės, kad tai dar ne viskas, ką jis gali rasti savo vidinėje sąmonėje. Jis atranda, kad egzistuoja protinis Kažkas, kas gali įsakyti jo „aš“ veikti tam tikra kūrybos kryptimi ir kas tuo pačiu gali stovėti šone ir stebėti proto kūrybą. Jį moko, kad šią savo paties dalį jis gali vadinti savo „Aš“. Norėdamas jis gali pasilikti jo sąmonėje. Jis pastebi, kad čia nėra aktyvios veiklos

sugebėjimo arba protinių kartų kūrimo suvokimo, kaip nuoseklaus dalyvavimo proto veiksmuose proceso, o greičiau yra sugebėjimo nukreipti energiją nuo „Aš“ į „aš“ jutimo suvokimas – įsakymo, kad prasidėtų ir vyktų proto kūryba, procesas.

Toks dvejetainis aspektas būdingas kiekvienos asmenybės protui. „Aš“ atstovauja vyriškam proto poliaus principui, „aš“ – moteriškam principui. „Aš“ atstovauja būties aspektui, „aš“ – tapimo aspektui.

Jūs pastebėsite, kad analogijos principas veikia šiame plane lygiai kaip ir didžiajame plane, kuriame vyko Visatos kūrimas. Abu procesai panašūs savo prigimtimi, nors skiriasi laipsniu. *Kaip viršuje, taip apačioje; kaip apačioje, taip viršuje.*

Šie proto aspektai – vyriško ir moteriško, „Aš“ ir „aš“ aspektai, – susiję su visais žinomais proto ir psichikos reiškiniais, duoda meistriškumo raktą kiekvienam, kuriam dar ne visiškai aiški proto veiksmų ir pasireiškimo sfera. Proto lyties principas įkūnija tą tiesą, kuri yra ištisos proto įtakos reiškinų srities pagrindas. Moteriškas principas visada siekia įspūdžių, o vyriško principo tendencija – visada stengtis juos paduoti, leisti jiems pasireikšti. Moteriškas principas savo veiklai turi platesnę sferą, lyginant su vyrišku. Moteriškas principas vadovauja naujų minčių, koncepcijų, idėjų atsiradimui, įskaitant vaizduotės darbą. Vyriškas principas susijęs su valios darbu visose jos pasireiškimo fazėse. Ir visgi be aktyvios vyriško principo valios pagalbos moteriškas principas linkęs užsiimti vien tik iš išorės gautų įspūdžių proto vaizdinių kūrimu, užuot kūręs savo paties proto kūrinius. Tie, kurie gali skirti daugiau laiko šiam dalykui ir pamąstyti apie tai, aktyviai naudojami abiem proto principais: moterišku – aktyviai kuriant protui, ir vyrišku – valiai sužadinant ir perduodant energiją kūrybinei proto daliai. Dauguma žmonių iš tikrųjų naudojami vyrišku principu, bet žemu laipsniu ir tenkinasi gyvenimu su mintimis ir idėjomis, į jų „aš“ patekusiomis iš kitų „Aš“. Smulkiau gilintis į šį dalyką nėra mūsų tikslas, tai galima gauti iš bet kurio psichologijos vadovėlio, pasinaudojus mūsų duotu raktu ir išanalizavus proto planą.

Studijuojantys psichinius reiškinius yra gerai susipažinę su tokiais reiškiniais kaip telepatija, minčių perdavimas, protinė įtaka, įtaiga, hipnozė ir kt. Daugelis ieškojo šių įvairių reiškinų formų paaiškinimų įvairiausių proto dvilypumo pasekėjų teorijose. Kažkuria prasme jie teisūs, nes čia akivaizdus proto veiklos dviejų aiškių fazių pasireiškimas. Bet jeigu tokie mokiniai panagrinėtų šiuos dvilypumus hermetinių mokymų apie vibracijas ir proto lytį kontekstu, jie pastebėtų, kad taip ilgai ieškotas raktas jau jų rankose, ir gali būti, kad tada labai nustebtų, jog taip ilgai ieškojo.

Telepatijos reiškinuose akivaizdžiai matyti, kaip vyriško principo vibracinė energija veržiasi į kitos asmenybės moteriško principo pusę, ir ši priima tas minčių sėklas, leidžia joms išaugti bei suklestėti. Lygiai taip pat vyksta įtaiga bei hipnozė. Įtaigą darančios asmenybės vyriško principo vibracinės energijos valios jėga pasiekia kitos asmenybės moterišką principą. Pastarasis, priimdamas energijas, paverčia jas savomis ir elgiasi bei mąsto pagal pateiktą sėklą. Taip kitos asmenybės prote

vibracinė idėja auga bei vystosi ir tuo pačiu metu, kai ji laikoma teisėta individo proto palikuone, iš tikrųjų yra viso labo į žvirblio lizdą padėtas gegutės kiaušinis, naikinantis teisėtus palikuonis ir besijaučiantis kaip savo namuose.

Normali vyriško ir moteriško principų būseną asmenybės prote pasireiškia jų tarpusavio veiksmų koordinacija ir harmoninga veikla. Deja, vyriškas principas vidutinės asmenybės atveju yra per daug tingus, kad norėtų veikti; valios jėgos išraiška per daug silpna, ir tokioms asmenybėms vadovauja beveik vien tik kitų asmenybių, kurioms jos leidžia mąstyti ir įsakinėti už save, protas bei valia. Kaip naujas originalias mintis ar veiksmus išreiškia vidutinė asmenybė? Ar dauguma žmonių nėra vien tik stipresnių už jų pačių valią ir protą šešėliai ar aidas? Vargas yra tai, kad vidutinis žmogus gyvena savo „aš“ sąmonėje ir nesuvokia to, kad jis turi dar ir tokį dalyką kaip „Aš“. Jis poliarizuotas savo moterišku proto principu, o vyriško principo, kuriame glūdi valia, nenaudoja ir šis tampa neveiksmingas.

Stipriausi pasaulio vyrai ir moterys neabejotinai išreiškia vyrišką valios principą ir būtent tai yra jų jėga. Užuoat gyvenę į jų protą kitų išpraustais vaizdiniais, jie savo pačių valia pakyli savo protus, gaudami norimus proto vaizdus ir, dar daugiau, analogiškai pakyli ir kitų protus. Pažvelkite į stiprius žmones, kaip jiems pasiseka išsprauti minčių sėklas į masių protus, priverčiant pastaruosius galvoti atitinkamai pagal šių stiprių individų norus bei valią. Vien tik todėl dauguma žmonių – avis primenančios būtybės, niekada negimdančios nuosavų idėjų, neišnaudojančios savo pačių protinės veiklos jėgų.

Proto lyties pasireiškimus galima pamatyti visur, kasdieniniame mus supančiame gyvenime. Žavūs žmonės – tai tie, kurie gali naudotis vyrišku principu, kad įteiktų savo mintis kitiems. Aktorius, priverčiantis publiką verksti, naudojasi šiuo principu. Tas pats ir su pripažintu oratoriumi, vyriausybės veikėjais, propagandistais, rašytojais, pamokslininkais ir kitais, esančiais visuomenės dėmesio centre. Savotiška įtaka, kurią kai kurie žmonės daro kitiems, visuomet susijusi su aukščiau minėtų proto lyties vibracijos linijų pasireiškimu. Asmenybės žavesį, jos įtaką, patrauklumą ir kt. sąlygoja būtent šio principo pasireiškimas, o taip pat ir kitų reiškinių, kurie visuotinai žinomi bendru hipnotizmo vardu.

Mokinys, susipažinęs su psichiniais reiškiniais, pastebės, kokį svarbų vaidmenį šiuose reiškinuose vaidina tos jėgos, kurias mokslas pavadino įtaka, šį terminą suteikdamas procesui arba metodui, su kurio pagalba idėjos, mintys perduodamos arba įteigiamos į kito protą, priverčiant antrąjį veikti atitinkamai pagal įtaigą. Teisingas įtaigos suvokimas reikalingas tam, kad teisingai suprastume įvairius psichinius reiškinis, kurių pagrindas – įtaiga. Bet tuo pačiu metu studijuojančiam įtaigą dar svarbiau yra vibracijos ir proto lyties žinios. Ir apskritai įtaigos principas priklauso nuo proto lyties principo ir vibracijos principo.

Rašytojai ir įtaigos mokytojai paprastai aiškina, kad būtent objektyvus, arba valingas, protas daro proto įtaką, arba įtaigą, subjektyviam, arba nevalingam, protui. Bet jie neaprašo proceso ir nepateikia analogijų iš gamtos, iš kurių mes galėtume lengviau suprasti idėją. Jeigu pažvelgsite į šį dalyką per hermetinių mokymų prizmę, pamatysite, kad vyriško principo vibracinės energijos perdavimas moteriškam principui atitinka visuotinius gamtos dėsnius, ir aplinkinis pasaulis kupinas analogijų, pagal kurias lengva suprasti šį principą. Ir iš tikrųjų hermetiniai mokymai parodo, kad Visatos kūrimas taip pat paklūsta tam pačiam dėsniui visais kūrybiniais pasireiškimais – dvasios, proto ir fiziniame planuose visada veikia lyties principas, t. y. pasireiškia vyriškas ir moteriškas principai. *Kaip viršuje, taip ir apačioje; kaip apačioje, taip ir viršuje.* Ir dar daugiau – kai proto lyties principas vieną kartą jau suprastas, įvairūs psichologijos reiškiniai lengvai paklūsta proto klasifikacijai bei nagrinėjimui. Šis principas lengvai suvokiamas praktiškai, nes jis yra pagrįstas nekintamais visuotiniais gyvenimo dėsniais.

Mes nepradėsime diskusijos aprašinėdami proto įtaigos ar psichinės veiklos reiškinius. Šiais klausimais egzistuoja daugybė knygų, kurios parašytos pakankami kvalifikuotai. Dauguma nuostatų, išdėstytų tose knygose, teisingos, nors daug autorių bando aiškinti šiuos reiškinius pasitelkdami savo mėgstamas teorijas.

Mokinys gali susipažinti su dėstoma medžiaga ir pasinaudojęs proto lyties teorija pats pabandyti įvesti tvarką visų tų prieštaringų teorijų ir mokymų chaose, ir, be to, gali lengvai tapti šio dalyko meistru, jeigu tik turi tam polinkį.

Šio mūsų darbo tikslas – ne pateikti išsamų psichinių reiškinų aprašymą, o greičiau paduoti mokiniui meistriškumo raktą, kuriuo jis galės atsirakinti daugelį durų, vedančių į tas žinių šventovės dalis, kurias jis pageidauja studijuoti.

Mums atrodo, kad šia prasme Kibaliono mokymas gali pateikti daug paaiškinimų, kurie padės įveikti daugelį kliūčių, kurios protą veda į akligatvį, gali paduoti raktą, kuris atrakins daugelį durų. Nėra jokio reikalo gilintis į psichinių reiškinų ir psichikos mokslo detales, kai mes mokiniui perduodame į rankas priemones, kurios padės jam susipažinti su visais jį dominančio dalyko aspektais. Su Kibaliono pagalba galima iš naujo studijuoti bet kokią okultinę biblioteką, ir senasis Egipto šviesulys nušvies daugelį miglotų puslapių bei neaiškių dalykų.

Toks ir yra šios knygos tikslas. Mes nesiekėme pateikti naujos filosofijos, o greičiau jau brėžiame didžio, seno kaip pasaulis mokymo kontūrus, mokymo, kuris paaiškins kitų mokymus ir pasitarnaus kaip atskirų teorijų bei prieštaringų doktrinų didysis sutaikytojas.

HERMETINĖS AKSIOMOS

Žinių turėjimas, netaikant jų praktikoje, priylgsta brangių metalų kaupimui – tai bergždžias ir neprotingas dalykas.

Žinios kaip sveikata – jos skirtos naudotis. Naudos dėsnis – visuotinis, ir tas, kuris jį ignoruoja, kenčia dėl savo konflikto su natūraliomis prigimties jėgomis.

Hermetiniai mokymai, nors jie ir buvo kruopščiai saugomi laimingų jų turėtojų protuose dėl mums jau žinomų priežasčių, niekada nebuvo skirti vien tik saugoti ir slėpti. Naudos dėsnis apima ir mokymus, kaip galite pastebėti iš aukščiau pateiktos tai patvirtinančios Kibaliono sentencijos.

Žinios be naudos ir išraiškos – tuščias dalykas, neatnešantis gėrio nei jų turėtojui, nei rasei. Saugokitės protinio šykštumo ir leiskite pasireikšti tam, ko jūs išmokote. Studijuokite hermetines aksiomas ir aforizmus, bet naudokite juos praktiškai. Čia mes pateikiame kai kurias svarbiausias hermetines Kibaliono aksiomas kartu su trumpais komentarais prie kiekvienos iš jų. Įsisavinkite ir taikykite jas, ir naudokitės jomis, nes jos tol netaps iš tikrųjų svarbiomis, kol jūs nepradėsite jų naudoti.

Norėdami pakeisti savo nuotaiką ar protinę būseną – pakeiskite savo vibraciją.

Pakeisti savo protines vibracijas galima valios pastangomis, tereikia fiksuoti dėmesį į labiausiai pageidaujamą būseną. Valia nukreipia dėmesį, o dėmesys keičia vibraciją. Valios koncentravimu ugdykite dėmesio meną ir tapsite nuotaikų ir proto būsenų meistras.

Norėdami pakeisti proto vibracijų greitį – panaudokite poliariškumo principą ir koncentruokitės į polių, priešingą keičiamam. Panaikinkite nepageidaujamą, keisdami jo poliariškumą.

Tai viena iš svarbiausių hermetinių formulių. Ji pagrįsta ištis moksliniais principais. Mes jums įrodėme, kad protinės būsenos ir jų priešybės tėra tik vieno ir to paties skirtingi poliai ir kad protine transmutacija galima pakeisti poliariškumą. Šį principą naudoja šiuolaikiniai psichologai nepageidaujamiems įpročiams šalinti. Jie siūlo savo pacientams koncentruotis į priešingas savybes. Jeigu jūs patiriate baimę, negaiškite laiko bandydami ją nuslopinti, geriau ugdykite drąsos savybę, ir baimė išnyks. Kai kurie rašytojai šią mintį iliustruoja labai aiškiu tamsaus kambario pavyzdžiu. Jums nėra reikalo blaškytis ir verksti tamsiame kambaryje: atverkite langus ir įsileiskite šviesos – tamsa dings. Norint panaikinti neigiamą savybę, reikia palaipsniui keisti vibracijas nuo neigimų į teigiamas, kol pradėsite vibruoti teigiamo poliaus vibracijomis vietoje neigiamo. Galima ir priešinga situacija, į kurią, deja, daug kas patenka per dažnai įvibruodami save neigiamomis vibracijomis. Keisdami savo

poliariškumą jūs galėsite valdyti savo būsenas, susikurti naujus įpročius ir charakterį. Patyrę hermetistai proto meistrais tapo taikydami poliariškumo principą, kuris yra vienas iš svarbiausių protinės transmutacijos aspektų. Prisiminkite hermetinę aksiomą, kuri byloja:

Protą galima transmutuoti (lygiai taip, kaip metalus ir elementus) iš vienos būsenos į kitą; iš vieno skalės lygio į kitą; iš vienu sąlygų į kitas; iš vienos vibracijos į kitą.

Poliarizacijos meistrai yra įvaldę pagrindinius proto transmutacijos bei proto alchemijos principus, nes, neįvaldžius savo paties poliariškumo keitimo meno, neįmanoma daryti poveikio aplinkai. Šio principo suvokimas duoda galimybę keisti savo paties poliariškumą, o taip pat ir kitų poliariškumą, jeigu skirsite tam laiko, dėmesio, imsitės šiam menui įvaldyti reikalingų studijų ir būtinos praktikos.

Principas teisingas, bet pasiekti rezultatai priklausys nuo mokinio atkaklumo, kantrybės ir praktikos.

Ritmą galima neutralizuoti naudojant poliarizacijos meną.

Kaip jau aiškinome, hermetistai teigia, kad ritmo principas pasireiškia proto plane lygiai taip pat kaip ir fiziniame ir kad gluminančių nuotaikų, jausmų, emocijų ir kitų protinių būsenų įsivyravimas tėra tik grįžtamasis proto švytuoklės judesys, kuris nešioja mus iš vieno jausmų kraštutinumo į kitą. Hermetistai taip pat moko, kad kartu su žemiausiu sąmonės planu egzistuoja ir aukščiausias, ir meistras, savo protu pakildamas į aukštesnį planą, priverčia proto švytuoklę pasireikšti žemutiniame plane ir taip išgelbėja sąmonę nuo grįžimo atgal.

Tai atliekama poliarizuojant aukštesnįjį save patį ir pakeliant proto vibracijų dažnumą įprasto sąmonės plano atžvilgiu. Tai panašu į daikto pakėlimą virš daiktų srauto ir leidžiant šiems pratekėti pro apačią. Patyręs hermetistas poliarizuoja save teigiamame savo būties poliuje – greičiau jau poliuje „Aš esu“ nei asmenybės poliuje; „atsisakydamas“, „atmesdamas“ ritmo veiksmą, pakelia save virš savo sąmonės plano ir tvirtai išlikdamas savo būties būsenoje leidžia švytuoklei grįžti atgal žemutiniame plane, nepakeičiant jo poliariškumo. Tai gali atlikti tie, kurie jau pasiekė tam tikrą savitvardą, nepriklausomai nuo to, ar jie supranta dėsni, ar ne. Tokie asmenys tiesiog „atsisako“ paklusti atgaliniam nuotaikų ir emocijų švytuoklės veiksmui ir tvirtai išlaikydami šį savo pranašumą lieka poliarizuoti teigiamame poliuje. Meistras, be abejo, pasieks aukštesnį sugebėjimų lygį, nes jis supranta dėsni, kuriam jis atstovauja ir kurį įveikia pasitelkęs aukštesnį dėsni; naudodamas savo valią, jis pasiekia pusiausvyros ir proto pastovumo laipsnį, beveik neįmanomą akimis tu, kurių nuotaikų ir jausmų švytuoklė juda pirmyn ir atgal. Visada atminkite, kad iš tikrųjų nepažeidžiate

ritmo principo, nes jis yra nepažeidžiamas. Jūs tiesiog įveikiate vieną dėsnį, kompensuodami jį kitu ir taip atstatydami pusiausvyrą. Pusiausvyros ir balanso dėsniai proto planuose veikia lygiai taip pat kaip ir fiziniuose planuose, ir atrodytų, kad šių dėsnų suvokimas leidžia jums išvengti dėsnų poveikio, bet iš tikrųjų tik išlaikote jų pusiausvyrą.

Niekas neišvengs priešasčių ir pasekmių principo veikimo, bet egzistuoja daugybė priešastingumo planų ir galima panaudoti aukštesnių planų dėsnius žemesniems dėsniams įveikti.

Įvaldę poliarizacijos praktiką, hermetistai pakyla į aukščiausius priešastingumo planus ir taip subalansuoja žemųjų planų priešastingumo dėsnius. Pakildami virš kasdieninių priešasčių plano, savo laipsniu jie tampa veikiantys, užuot buvę paveikti. Sugebėdami valdyti savo pačių nuotaikas bei jausmus ir neutralizuoti ritmą, kaip jau paaiškinome, jie gali išvengti daugelio priešasčių ir pasekmių, vykstančių fiziniame plane.

Žmonių masės nuolat varomos pirmyn; jos paklūsta savo aplinkai; stipresnių valiai ir norams; priklauso nuo savo įgimtų polinkių; stipresnių už juos svetimų įtaigų ir nuo daugelio kitų priešasčių, paverčiančių jas pėstininkais gyvenimo šachmatų lentoje. Kildami virš šių priešasčių, išmintingi hermetistai veržiasi į aukštesnius proto planus ir valdo savo nuotaikas, emocijas, polėkius bei jausmus; jie susikuria naujus charakterius, savybes, jėgas, su kurių pagalba jie nugalė savo įprastą aplinką ir taip tampa žaidėjais, o ne pėstininkais. Tokie žmonės padeda gyvenimui žaisti jo žaidimą, visiškai suvokdami jį, ir svetimos įtaigos, jėgos ar norai jau nevarinėja jų vienais ar kitais keliais. Jie praktiškai taiko priešasčių ir pasekmių principą, o ne patys patiria jo poveikį. Be abejo, net didžiausieji meistrai paklūsta jo pasireiškimams aukščiausiuose planuose, bet žemuosiuose planuose jie – šeimininkai, o ne vergai. Kibalionas byloja:

Išmintingieji tarnauja viršuje, o valdo apačioje. Savo pačių plane jie paklūsta dėsniams, ateinantiems iš viršaus, o patys valdo ir įsakinėja tiems, kurie yra žemiau. Ir visgi taip elgdami jie susilieja su principu kaip jo dalis, o ne prieštarauja jam. Išmintingas žmogus susitinka su dėsniu ir suvokęs jo veikimą valdo jį, užuot tapęs aklu jo tarnu. Kaip geras plaukikas pasuka tai į vieną, tai į kitą pusę, elgdamasis pagal savo norą, o ne mėtomas šen ir ten kaip rąstas; taip ir išmintingas žmogus, lyginant jį su paprastu žmogumi, tuo pačiu metu yra ir plaukikas, ir rąstas; ir išmintingas, ir kvailas – gyvenimo subjektas. Tas, kuris supranta tai – sparčiai žengia į meistriškumą.

Pabaigai grįžkime prie hermetinių aksiomų:

Tikroji hermetinė transmutacija yra proto menas.

Šia Aksioma Hermetistai moko, kad didysis darbas, įtakoiant savo aplinką, atliekamas proto jėga. Kadangi visa Visata yra grynasis protas, tai išvada būtų tokia: valdyti ją gali tik protas. Ir šioje tiesoje slypi atsakymas į klausimus apie visus reiškinius bei įvairių jėgų pasireiškimus, kurie taip traukia visuotinį dėmesį ir kurie atvedė prie tokio spartaus mokslo vystymosi XX amžiuje. Šis principas, slypintis už įvairių kultūrų ir mokymų, yra amžinas Visatos proto substancijos principas. Jeigu Visata yra pagrįsta protu, tai protinės transmutacijos turi keisti Visatos būsenas ir reiškinius. Jeigu Visata yra protinė, tai protas turi būti aukščiausia jėga, daranti poveikį jos reiškiniams. Jeigu tai bus įsisąmoninta, tai visi taip vadinami „stebuklai“ ir „nepaprasti dalykai“ pradės atrodyti visiškai paprasti, tokie, kokie jie ir yra.

Viskas yra Protas; Visata yra protinė.

HERMETINIŲ SĄVOKŲ PAAIŠKINIMAI

Adeptas [lot. *adeptus*] – tas, kuris pasiekė Išventinimų lygį ir tapo slaptųjų mokslų meistru.

Alchemija [gr. – iš augalo išspausta sunka; arab. *ul-kchemi, arba al-kimija* – gamtos chemija] – mokslas, operuojantis pačiomis subtiliausiomis gamtos jėgomis ir įvairiomis materijos būsenomis, kuriose pasireiškia tų jėgų poveikis.

Analogija [gr. *analogia* – atitikimas] – 1. skirtingų dalykų, reiškinių, sąvokų panašumas; 2. samprotavimas, kuriame iš objektų panašumo vienais požymiais daroma išvada, kad tie objektai panašūs ir kitais požymiais.

Amplitudė [lot. *amplitudo* – erdvumas, platumas] – didžiausias periodiškai kintančio dydžio nuokrypis nuo pusiausvyros padėties.

Ezoterinis [gr. esoterikos – vidinis, uždaras] – slaptas, paslaptingas, prieinamas tik išrinktiesiems (kalbant apie religines apeigas, magiškas formules); neprieinamas.

Dvasia [gr. *pneuma*, lot. *spiritus*, vok. *Geist*, rus. *duch*] – 1. filosofinė sąvoka, reiškianti vientisą kuriamąjį nematerialų pradą, egzistuojantį savaime, save suvokiantį, neribotą nei laike, nei erdvėje, atvirą visai būčiai; 2. gali būti suprasta kaip sąvoka (panlogizmas), kaip substancija (panteizmas), kaip būtybė (teizmas). Racionalistinis požiūris traktuoja kaip mąstymą, sąmonę;

iracionalistinis – kaip valią, intuiciją ir pan.; 3. antikos filosofijoje buvo laikoma subtiliausiuoju substratu, kuriančiuoju pradū, lemiančiu viso kosmoso dėsningą raidą; 4. Okultiniuose mokymuose šis terminas taikomas tik tam, kas betarpiškai susiję su Visatos sąmone ir yra vienalytė bei tiesioginė jos emanacija. Dvasia – tai neturinti formos ir nemateriali būtis.

Dvasinis – susijęs su dvasia ir jos procesais.

Hermis – neoplatonikas Jamblichas (apie 280 m. po Kr.) tvirtino, kad Hermis buvo dvidešimties tūkstančių knygų autorius, kiti – kad trisdešimt šešių tūkstančių. Krikščionių filosofas ir teologas Klemensas Aleksandrietis (150-211 m. po Kr.) aprašo išlikusias keturiasdešimt dvi knygas, kurios dingo Aleksandrijos gaisro metu. Visais atvejais tai buvo tokios didelės žinios, kad įvairiais amžiais įvairūs visuomenės sluoksniai jį labai skirtingai traktavo. Egiptiečiams jis – dievas Totas; tyrinėtojai teigia, kad jis – žydų Enochas (bibl. Kaino sūnus); graikai jį priėmė į savo dievų panteoną; romėnai jį vėliau pavadino Merkurijumi ir garbino kaip planetą Merkurijų, nes ji arčiausiai Saulės: iš visų būtybių Hermis buvo arčiausias Dievui ir buvo žinomas kaip Dievų Pasiuntinys. Triskart didžiausiu jis buvo pavadintas dėl to, kad buvo laikomas didžiausiu tarp filosofų, didžiausiu tarp žynių ir didžiausiu tarp valdovų.

Visų mokslų ir menų meistras, visų amatų žinovas, trijų pasaulių valdovas, dievų raštininkas ir gyvenimo knygos saugotojas, Totas Hermis Trismegistas, triskart didysis ir didžiausias, „Pirmasis inteligentas“ senųjų egiptiečių buvo laikomas universalaus proto įsikūnijimu. Iš legendinių duomenų gausos sunku išskirti istorinį asmenį, paverstą kosminiu principu.

Hermetinis [pagal Hermio Trismegisto vardą] – 1. sandarus, nepraleidžiantis dujų, skysčių, dulkių; 2. bet koks mokymas ar veikalas, paremtas ezoteriniais Hermio mokymais.

Hierofantas [gr. *hieros* – šventas + *phaino* – parodau, atskleidžiu; tiesiogine prasme – slaptų sąvokų aiškintojas] – titulas, priklausęs patiems aukščiausiems meistrams, misterijų aiškintojams ir iššventintojams į pačias aukščiausias didžiausias misterijas. Jis įkūnydavo demiurgą (aukščiausią visatas kuriančią jėgą) ir kandidatams į iššventinimus aiškino kūrime reiškinius, kuriuos demonstruodavo šių apmokymų metu. Tarp neiššventintų buvo draudžiama net tarti jo vardą.

Iššventintasis – išminties keliu pasiekęs žinių stadiją ir specialių apeigų (misterijų) metu įgavęs teisę naudotis išminties šaltiniu.

Kibalionas – Hermio paliktų žinių pradžiamokslis: aksiomos, aforizmai, sentencijos ir komentarai.

Meistras – 1. vertimas iš sanskrito žodžio – *gūras* – sikų dvasinis vadovas XV a.- XVIII a. (jų buvo 10); nuo XVII a. meistrai tapo pasaulietiškais valdovais; nuo XIX a. – sektų, mokyklų vadovai; 2. Rusijoje naudojamas terminas – Mokytojas; 3. vadovas, iš kurio perimamos žinios.

Misterija [gr.*mysteria* – *slaptas kultas*] – išventinimų šventimas, arba paslaptingos ceremonijos, apeigos, kuriose dalyvauti buvo leidžiama tik išventintiesiems. Jų metu įsamenintomis improvizacijomis ar kitomis priemonėmis būdavo perduodamas mokymas apie daiktų kilmę, žmogaus dvasios prigimtį, jos santykius su kūnu ir jos išvalymo bei grįžimo į aukštesnį gyvenimą metodus.

Mokinys – kieno nors mokslo, teorijos, pažiūrų sekėjas.

Neofitas [gr. *neo*...+...*fitas*] – 1. naujai priimtas; 2. tas, kuris ruošiasi išventinimui į misterijas, arba kandidatas; 3. slaptųjų mokymų mokinys.

Okultiniai Mokymai – mokymai apie gamtos paslaptis, apie fizinę ir psichinę, protinę ir dvasinę prigimtį; dar vadinami hermetiniais arba ezoteriniais mokymais.

Okultistas – tas, kuris užsiima okultizmu, slaptų mokymų meistras. Dažniausiai šis terminas taikomas tiesiog studijuojantiems okultinius mokymus.

Planas [lot. *planus* – lygis, plokštuma] – 1.erdvės pratusmas fizine ir metafizine prasme; 2. hermetine prasme – sąmonės arba materijos tam tikros būsenos sfera arba erdvė, kurioje veikia tik jai būdingi dėsniai.

Poliarizacija [pranc. *polarisation* < gr. *polos* – ašigalis] – polių susidarymas, išryškėjimas, ko nors susigrupavimas į du priešingus polius.

Prašviesėjusieji – tie meistrai, kurie išsiveržė iš jausmų bei asmenybės vergovės, pasiekė pilną savo aukščiausio „Aš“ suvokimą bei visišką neprisirišimą prie visko, kas yra prabėgantis ir baigtinis, ir, išlikdami fiziniuose kūnuose, gyveno vien tuo, kas yra nekintama ir amžina.

Protas – 1. aukščiausias pažintinės veiklos laipsnis; mąstomoji, protaujamoji galia; sąmoningo, išmintingo veikimo pagrindas; 2. žmogaus sugebėjimas mąstyti, suprasti, išmanymas.

Protinis – susijęs su protu ir jo procesais.

Psichika [gr.*Psyche* – sen. graikų deivė, žmogaus sielos įsikūnijimas] – 1. žmogaus ir kitų išsivysčiusios nervų sistemos gyvūnų smegenų funkcija atspindėti aplinką ir reguliuoti organizmo sąveiką su ja; 2. „Tai, ką mes vadiname siela (*psyche*), anaipol nesutampa su mūsų sąmone ir jos turiniu. Mūsų siela yra gamtos dalis, ir jos paslaptis yra tokia pati beribė. Taigi mes negalime tikslai apibrėžti nei sielos, nei gamtos. Tegalime konstatuoti, kas, mūsų manymu, jos yra (kuomet jas laikome esant) ir aprašyti, kiek sugebame, kaip jos funkcionuoja. Sąmonė yra labai nesena gamtos įgija ir ji tebėra eksperimentiška“, sakė K. G. Jungas. 3. Okultinis mokslas priduria, kad tai žemiška siela, žemesnysis protas, žmogaus sugebėjimas mąstyti. 4. Šventajame Rašte tai *nefeš* – žyd. gyvybės kvėpavimas. Gyvybės principas, arba gyvybės kvėpavimas, būdingas kiekvienai gyvai būtybei nuo infuzorijos iki žmogaus. Šventojo Rašto vertimuose šis žodis be jokio skirtumo naudojamas apibūdinti gyvybei, kraujui ir sielai. Lietuviškame vertime (Pr. 37, 21, 22) išversta „Neatimkime jam gyvybės“, „Neišliekite kraujo“. Originalus tekstas byloja „Neužmuškime jo nefeš“.

Psichinis – susijęs su psichika ir jos procesais.

Transmutacija [angl. *transmutation*] – 1. pa(si)keitimas, branduolinis virsmas; vieno nuklido virtimas kitu nuklidu. 2. alchemine-kabalistine prasme – paprastų metalų pavertimas tauriaisiais, bet tai tik grynai fizinis, arba materialus alchemijos aspektas, nes toks pats procesas natūraliai vyksta žemės gelmėse. Tačiau be šių prasmų alchemijoje egzistuoja ir simbolinė prasmė, grynai protinė ir psichinė. Alchemikas-okultistas visą savo dėmesį ir pastangas koncentruoja keisti savo žmogiškai prigimčiai į dievišką prigimtį.

Vibracija [lot. *vibratio*] – svyravimas, virpesys.